

รายงานการประชุม

โฉมฉบับ

ครั้งที่ ๑๖

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๐

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ผมขออนุญาตเปิดประชุมนะครับ ขอประทานโทษที่ล่าช้าไปเล็กน้อยนะครับ สำหรับการประชุมครั้งนี้เป็น ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๐ มีวาระการประชุมอยู่ ๔ วาระด้วยกันนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุมทราบ ขณะนี้ผมยังไม่มีเรื่องอะไรเป็นพิเศษ แต่ด้านีกออกทีหลัง ผมจะเอาไว้พูดในวาระที่ ๔ คือเรื่องอื่น ๆ ครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๐

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาแนวทางในการยกร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๓ ซึ่งในวันนี้ผมอยากจะขอให้พิจารณาประเด็นรายเนื้อหา ถ้าจบกรอบที่ ๓ ได้ในวันนี้นั้นจะเป็นประโยชน์สำหรับฝ่ายเลขานุการกับคณะทำงานจะได้ไปเตรียมการที่จะดูหรือยกร่างรายละเอียด เพื่อจะให้ทันเวลาในต้นเมษายนนะครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องคร่าว ๆ เท่านั้นเอง ถ้าจบได้ดี ถ้าจบไม่ได้เราก็ประชุมกันต่อไปอีก แต่ผมเชื่อว่าจบได้ในวันนี้ครับ ส่วนเรื่องอื่น ๆ เอาไว้พูดกันอีกทีหนึ่ง

ผมมาขอรับรองบันทึกการประชุมนะครับ บันทึกการประชุมนี้ได้ส่งไปให้ท่านดูแล้วนะครับ ผมจะขอว่าเป็นหน้าไป ถ้าท่านผู้ใดมีอะไรจะแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไรกรุณาบอกด้วยนะครับ หน้า ๑ หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า ๕ หน้า ๖ หน้า ๗ หน้า ๘ หน้า ๙ หน้า ๑๐ หน้า ๑๑ หน้า ๑๒ หน้า ๑๓ หน้า ๑๔ หน้า ๑๕

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จักรภา ๒/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ในหน้า ๑๕ นั้น ในบรรทัดที่ ๕ นะครับ
 มติที่ประชุมแล้วต่อไปก็ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบประเด็นที่คณะกรรมการเสนอ โดยให้เพิ่มความ
 แก่ไขคำว่า เพิ่ม เป็น แก่ไข โดยให้แก่ไขความในประเด็น และบรรทัดต่อมาที่มีเครื่องหมายคำพูดขอแก้
 ทั้งหมดเลยนะครับ ที่ว่า ควรมีศาลเลือกตั้งแผนกคดีเลือกตั้งในศาลฎีกา ขอแก้เป็นว่า ให้ศาลฎีกาทำหน้าที่
 วินิจฉัยคดีการเลือกตั้ง โดยให้มีวิธีพิจารณาแบบไต่สวน และให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็ว และย่อหน้า
 อีกอันว่า ให้ศาลจังหวัดวินิจฉัยคดีเลือกตั้งท้องถิ่น โดยให้มีวิธีพิจารณาและกำหนดตุลาการพิจารณาให้
 เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เพราะว่าเราคงไม่ได้พูดถึงคดีเพิกถอนการเลือกตั้งอย่างเดียว แต่เราพูดถึงคดี
 เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมดตั้งแต่ขั้นตอนแรก ขอแก้ไขแค่นั้นครับ

ประธาน : ทางฝ่ายเลขารับไปนะครับ นี่เป็นหน้า ๑๕ นะครับ ไปดูหน้า ๑๖ ครับ
 หน้า ๑๗ หน้า ๑๘ หน้า ๑๙ หน้า ๒๐ หน้า ๒๑ หน้า ๒๒ หน้า ๒๓ หน้า ๒๔ หน้า ๒๕ และ
 หน้า ๒๖ ครับ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดขอแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม
 ครั้งที่ ๑๕ นะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ จะต่อจากคราวที่แล้วนะครับ ขอเชิญท่านเลขารับ

เลขานุการ (ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์) : เราพิจารณากรอบที่ ๓ ไปถึงหน้าที่ ๔
 นะครับ ขออนุญาตไปที่หน้า ๕ นะครับ หัวข้อที่ ๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในแง่องค์กะนั้น
 กรอบที่ ๓ ก็เสนอว่าให้คงองค์กรไว้ และให้มีการปรับอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนขึ้น จะขออนุญาตท่านรอง
 ประธานวิชาช่วยพูดเรื่องอำนาจชนิดหนึ่งได้ไหมครับ ท่านประธานครับ ที่ว่าปรับให้ชัดเจนขึ้นนั้นมีนัย
 อย่างไรบ้าง จะได้เขียนให้ชัดเจนครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : เกี่ยวกับเรื่องคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
 แห่งชาตินะครับ ผม วิชา มหาคุณ นะครับ ท่านประธานที่เคารพ ขอเรียนเพิ่มเติมว่าทางอำนาจหน้าที่ที่เรา
 พูดกันมากคือว่า ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยในเรื่องที่ควรจะต้องดำเนินการในการวินิจฉัยสิทธิชีวิต
 ในบางเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของสิทธิมนุษยชน ที่นั้นถกเหนือนี่ก็ยังไม่สัมพันธ์กับอำนาจหน้าที่
 ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา บางเรื่องก็เป็นเรื่องในทางแพ่งโดยตรง ซึ่งเป็นเรื่องข้อพิพาทในทางแพ่ง
 คณะกรรมการก็ไปตีความว่าเป็นเรื่องสิทธิมนุษยชนมันทำให้เปราะไปหมด ไม่แน่ชัด -----

คณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ซึ่งมีผู้ที่หยิบยกขึ้นมามากมายจนกระทั่งว่าไปทำเรื่องที่ไม่ควร แต่เรื่องที่เราควรทำกลับไม่ทำ เรื่องเหล่านี้ก็คงจะต้องมาพิจารณากันอีกทีหนึ่งว่าจะแยกแยะกันอย่างไร โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ พอตีเมื่อวานนี้ได้มีท่านกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติท่านหนึ่ง คือท่านอาจารย์สุทิน นพเกตุ ได้พาคณะไปพบผม ผมเลยขอชี้แจงให้ประชุมได้รับทราบด้วย ก็คือ ท่านเป็นห่วงเรื่องการคงอยู่ขององค์กรนี้ต่อไปว่าท่านเห็นด้วยว่าองค์กรนี้ควรจะทำหน้าที่ต่อไป แต่ว่าในเรื่องขององค์กรนี้ เนื่องจากว่ามันไม่ค่อยชัดเจนทั้งในตัวของคุณสมบัติปฏิบัติหน้าที่และในเรื่องของอำนาจอย่างที่เรากล่าวมาแล้วนะครับ ปรากฏว่าท่านเอาคำสั่งอะไรบางอย่างของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนให้ผมดู อย่างเช่นว่า การคัดสรรตัวบุคลากรในองค์กรซึ่งปรากฏว่าเป็นการที่คณะกรรมการเขาไปทำงาน แทนที่จะเป็นการทำงานของข้าราชการประจำ งานซึ่งควรจะเป็นของเลขาธิการกับคณะฝ่ายธุรการดำเนินการ เช่น การสอบคัดเลือก ปรากฏว่าท่านคณะกรรมการลงไปดำเนินการเป็นผู้สอบคัดเลือกเสียเอง ทั้ง ๆ ที่เป็นพนักงานชั้นต้น แล้วแถมยังออกประกาศ โดยคำรับรองของมติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า ให้คนที่มีคุณสมบัติ ที่มาสอบคัดเลือกได้ เป็นคนที่เคยทำงานอยู่กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือช่วยเหลือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาก่อน ลักษณะอย่างนี้มันเป็นการ Discriminate ปรากฏว่าบุคคลทั่วไปเขามาสมัคร คณะกรรมการก็ลงมติว่าไม่ให้มีการสอบคัดเลือก กรณีอย่างนี้นี้นะครับ คนก็เลยพูดกันว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แล้วได้ให้สิทธิมนุษยชนกับบุคคลที่ควรให้หรือเปล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงาน ปรากฏว่ามีเรื่องขึ้นไปศาลปกครองด้วยเหมือนกัน แต่ว่าศาลปกครองสูงสุดไม่ได้วินิจฉัยในกรณีนี้ ศาลปกครองสูงสุดบอกว่า ผู้ที่ยื่นคำร้องเป็นผู้เสียหายจริง แต่ว่าไม่ได้ร้องภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้ คือเกินกำหนดเวลา ก็เลยไม่รับวินิจฉัยนะครับ แต่อย่างไรก็ตามกรณีนี้ก็ยังมีเหมือนว่าจะเป็นการประพฤตินิชอบหรือเปล่า ท่านก็เลยจะมาปรึกษาว่า จะยื่นคำร้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ช่วยพิจารณานะครับ กระผมก็บอกว่าให้ท่านกรุณาไปตรวจสอบดูให้แน่ชัดอีกครั้งหนึ่งนะครับ เพราะว่าท่านไม่สบายใจอย่างยิ่งต่อการทำงานของคณะกรรมการของสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งท่านก็พูดถึงกรณีในอดีตเล่า คือท่านคุณหมอชูชัยด้วยเหมือนกันบอกว่า ท่านไม่เห็นด้วยเลยกับการปลดคุณหมอชูชัยออกจากตำแหน่ง ซึ่งเป็นการก้าวก้าวอำนาจในการบริหารของทางฝ่ายธุรการหรือทางฝ่ายบริหาร เพราะฉะนั้นกระผมก็นั่งคิดว่า ทำอย่างไรเราจะเขียนให้มันไม่ไปล้วงลูก เข้าไปยุ่งเกี่ยวในกิจการที่เป็นงานธุรการหรือเป็นงานบริหาร ซึ่งไม่ใช่กรณีของการใช้อำนาจของตัวเองนะครับ อำนาจของตัวเองที่ตั้งเป็นองค์กรอิสระ ก็คือไปตรวจสอบบุคคลทั่วไป เป็นคนดู แต่ว่าผู้ที่ทำหน้าที่บริหารจริง ๆ มันคือคนที่เราจ้างมาให้เป็นคนบริหาร ถ้าไม่ใช่อะไรก็ค่อนข้างที่หลัง แต่ไม่ใช่ไปแทรกแซงในการทำงานของฝ่ายบริหาร ตรงนี้อยากให้ชัดเจนนะครับ ผมก็รับเรื่องนี้มาแล้วก็มาพูดกับที่ประชุม ถึงองค์กรอื่นด้วย ท่านฝากมาด้วยบอกว่า อยา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๓/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ให้องค์กรอื่นกลายเป็นการทำงานล้มเหลวในลักษณะเดียวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งความจริงแล้วก็เพื่อนฝูงกันทั้งนั้นนะครับ แล้วท่านเองท่านก็ท้วงมาอันหนึ่งบอกว่า ท่านไม่เห็นด้วยกับการที่ให้มีประธาน ผมเลยบอกว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำลังตั้งประธาน ท่านเลยบอกว่า ตายแล้ว ท่านบอกว่าไม่ไปมีเลยนะครับ นี่กระผมก็เรียนต่อที่ประชุมด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นที่อาจารย์คมสันเคยตั้งข้อสังเกตไว้นั้นนะครับ บัดนี้คณะกรรมการท่านหนึ่งได้มาให้ข้อสังเกตกับผมแล้วนะครับ โดยผมไม่ได้เรียกร้องอะไรเลยนะครับท่านเดินมาหาเองครับ

คณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประกาศที่ ๔/๑

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เรื่องการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่าง คณะกรรมการกับเลขาธิการหรือสภากลางหลาย เข้าใจว่ามีปัญหาอยู่หลายจุด ก็ขออนุญาตมอบ ท่านประธานอนุกรรมการที่ว่าด้วยการจัดทำกฎหมาย กฎหมายที่ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ถ้าอย่างนั้นท่านเดชมช่วยดูด้วยแล้วกันนะครับ คงจะเขียนในนั้น ข้อเสนอนั้นหรืออะไรก็แล้วแต่ ท่านคงไม่ได้เขียนรัฐธรรมนูญโดยตรง มันคงจัดความสัมพันธ์อย่างนั้นลำบาก ถ้าไม่มีอะไรผมจะขออนุญาต ไปกรณี ๙ ได้ไหมครับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผมขออนุญาตไปทั้งหมด เลยได้ไหมครับ จะได้อภิปรายเรื่องเดียวกันไปเลย เรื่องการสรรหานะครับ เขาใช้วิธีเดียวกับศาลรัฐธรรมนูญ คุณสมบัตินั้นให้บัญญัติคุณสมบัติของ ป.ป.ช. ในหมวดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้าใจว่าเดิมทีไปโยง กับที่อื่นไว้ วาระการดำรงตำแหน่ง ๙ ปี เข้าใจว่าอันนี้เพิ่มขึ้นนะครับ เค้าเดิมหรือครับ ข้าพเจ้านี้ให้ ไต่สวนหรือวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร้ายแรงผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่หรือกระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการในกรณีเป็นข้าราชการ ระดับ ๙ ขึ้นไปหรือเทียบเท่า เข้าใจว่าเอาเฉพาะ นักการเมืองกับข้าราชการระดับสูงใช่ไหมครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิฑูรย์ มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิฑูรย์ มหาคุณ บังเอิญคณะทำงานที่อยู่ในคณะอนุกรรมการได้พิจารณาถึงจุดนี้ไปก่อน แล้วผมได้มาชี้แจงให้ทราบ ตอนทีลงมติว่า เนื่องจากว่าต้องมีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๑ ที่ให้อำนาจ คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถจะส่งเรื่องให้เห็นสมควรคืนกลับไปให้หน่วยงานเดิมหรือพนักงานสอบสวน ดำเนินการแทนได้ แล้วก็มีมอบหมายให้พนักงานไต่สวนดำเนินการได้ ก็คือให้ฝ่ายประจำไม่ต้องยุ่งยากตั้ง คณะกรรมการไต่สวนเหมือนสมัยก่อนแล้ว และขณะนี้เราก็ได้ส่งเรื่องเล็ก ๆ เรื่องที่เป็นระดับล่าง พุดงาย ๆ ว่าตั้งแต่ระดับ ๕ ระดับ ๖ ระดับ ๗ ระดับ ๘ หรือระดับพนักงานทั่วไปนี้ไปให้กับทางหน่วยงานเดิม ดำเนินการ แล้วเราก็ติดตามดูได้ ก็เห็นว่ามีประโยชน์ แล้วก็ไม่ได้กระทบ กระเทือนถึงอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ช. แต่ดั้งเดิม ทางที่ประชุมก็เลยถ้าเผื่อเป็นอย่างนั้นแล้วสามารถที่จะทำงานได้ราบรื่นก็ไม่จำเป็นว่า จะต้องไปเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของคณะกรรมการ ซึ่งผมขอเรียนว่าอย่างนี้ครับว่า คดีที่เข้ามาสู่ ป.ป.ช. นั้น มันไม่ได้มีแยกออกว่า ๙ เป็นชุดหนึ่ง คดีเล็กที่ต่ำกว่า ๙ มาอีกชุดหนึ่ง แต่ว่าคดีทั้งหมดมันเข้ามาเป็นมันได้มา เป็นลูกกระพรวน คือตั้งแต่พนักงานเมืองลงมาถึงชั้นระดับเจ้าหน้าที่ในระดับปกติเลย เพราะฉะนั้นเราไม่สามารถ ที่จะตัดได้ ไม่สามารถที่จะแยกแยะได้ว่า ป.ป.ช. รับทำไว้เฉพาะ ๙ ขึ้นไป แล้วเล็ก ๆ ก็ส่งให้พนักงานสอบสวนหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษเขาดำเนินการ ถ้าเป็นอย่างนั้นผมก็เห็นว่าที่ให้แยกก็มีเหตุผล แต่ว่า ที่จริงแล้วมันไม่ใช่เป็นอย่างนั้น มันเป็นกระบวนการที่โยงกันทั้งกระบวนการ แล้วส่วนมากก็จะใช้เด็ก ๆ ใช้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตัวเล็ก ๆ เป็นผู้ทำงาน แล้วถ้าหากว่าเราไม่สอบสวนกระบวนการไต่สวนไปพร้อม ๆ กัน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประกาศที่ ๓/๒

นะครับ แล้วอาจจะกันตัวเล็กให้เป็นพยาน เราจะไม่สามารถที่จะเอาตัวใหญ่ลงโทษได้เลย ผมยกตัวอย่าง
คดีที่ ป.ป.ช. รับไว้เพื่อดำเนินการ ซึ่งจะเข้าสู่กระบวนการทางกรเร็ว ๆ นี้ ซึ่งผมได้ทราบเรียนที่ประชุมว่า
เป็นกระบวนการทากรณกรรมผู้ต้องหาที่ภาคใต้ ที่กระต๊อบจนกระเพาะปัสสาวะแตก แล้วก็ตบจนกระทั่งแก้ม
จะขาด -----

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นัยกฤษฎณ์ ๕/๑

สูงสุดคือระดับผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ไหลลงมาคนที่ต่ำสุดคือสืบทตำรวจ และดาบตำรวจ เพราะฉะนั้นถ้าเมื่อเวลาที่เราสอบ สมมติว่าใช้วิธีตัดแบบนี้ ผู้บัญชาการไปอยู่ในฝ่ายของ ป.ป.ช. แล้วก็ส่งให้ตัวเล็ก ๆ ก็คือหมายความว่าถูกตัดออก ก็คือให้หน่วยงานเดิมทำ ผมถามว่ากระบวนการนี้มันจะมีประสิทธิภาพไหม แล้วมันจะจัดการกับผู้ที่กระทำผิดได้จริงจังหรือเปล่า นี่คือตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจน เพราะฉะนั้นเราเลยบอกกรมสอบสวนคดีพิเศษบอกขอรับทำหมด ก็คือต้องสอบในทุกกระบวนการทั้งหมด เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และทำงานอย่างจริงจัง นี่คือนี่ที่เป็นประสบการณ์ที่ผมเจอเอง แล้วก็อยากจะเรียนที่ประชุมว่าขณะนี้เราได้มีการแก้ไขปัญหาย่างที่ว่ามันแล้ว ถ้าเมื่อมันมีเรื่องเล็ก ๆ มา แล้วไม่เกี่ยวข้องกับตัวโตเลย เราก็ส่งคืนให้ทางตำรวจ หรือว่าทาง DSI ดำเนินการครับ

เลขานุการ : ก็คือสรุปว่า ป.ป.ช. เขาจะดูผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง บวก ๙ ขึ้นไป ไซ้ใหม่ครับ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และ ๙ ด้วยใหม่ และต่ำกว่า ๙ นี้ ป.ป.ช. เขาจะดูไซ้ใหม่เรื่องที่เกี่ยวข้องกันนะครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : คืออย่างนี้ คือถ้าเมื่อเป็นเล็ก ๆ เราก็ส่งคืนตามประกาศคณะปฏิรูปครับ

เลขานุการ : โอเค. นะครับ เรื่องอำนาจหน้าที่ ผมไป ๙.๕ นิดเดียวครับว่า เรื่องการควบคุมตรวจสอบก็จะลดจำนวนจาก ๕๐,๐๐๐ เหลือ ๒๐,๐๐๐ แล้วก็เพิ่มเติมเรื่องให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และองค์กรอิสระอื่นตามรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา อันนี้ผมเข้าใจว่าเฉพาะหน้าที่ที่เกี่ยวกับการยุติธรรมไซ้ใหม่ เพราะว่ามันหน้าที่ขององค์กรอิสระนี้อาจจะมีหลายหน้าที่ไปด้วยไซ้ใหม่ท่านอาจารย์วิชาครับ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการที่ขาดและเป็นกระบวนการยุติธรรม อาจจะต้องเขียนอย่างนั้นครับ

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : คือผมขออนุญาตถามท่านประธานอนุกรรมการนิดหนึ่ง คือในเรื่อง ๙.๔ คือไม่แน่ใจว่าขณะนี้กฎหมายที่กำหนดว่าคดีต่าง ๆ ที่ไป ป.ป.ช. นี้อยู่ที่รัฐธรรมนูญ หรืออยู่ที่กฎหมายลูก อยู่ที่กฎหมายลูกไซ้ใหม่ครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ครับ อยู่ที่กฎหมายลูก

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : อยู่ที่กฎหมายลูก ฉะนั้นถ้าจะแก้อะไรต้องไปแก้ที่กฎหมายลูก ไม่ใช่แก้ที่รัฐธรรมนูญ

เลขานุการ : ตาม ๒๕๔๐ มันอยู่รัฐธรรมนูญ แต่ตาม ๒๕๔๙ นี้อยู่กฎหมายลูก ไซ้ใหม่ครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : คืออย่างนี้ครับ มันมีทั้งกฎหมายตัวแม่ ก็คือรัฐธรรมนูญ และมีอยู่ในกฎหมายลูกด้วย คือกฎหมายลูกจะเขียนรองรับเอาไว้ เพราะฉะนั้นพอถึงตอน

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ

พหุยกากญจน์ ๕/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ปฏิรูปนี้ก็เลยมีการเขียนเพิ่มเติมมาให้อำนาจของคณะกรรมการมีอำนาจที่จะจัดสรรในเรื่องของการใช้อำนาจเป็นรายละเอียดปลีกย่อยด้วย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะเขียนอย่างไรนี้ ผมว่าถ้าเมื่อกำหนดไว้ในกฎหมายลูกก็น่าจะดีกว่าที่จะเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วแก้ไม่ได้ คือหมายความว่าตายตัว เหตุที่ประกาศคณะปฏิรูปทำได้นี้ก็เพราะว่ามันมีการยุบตอนนั้น องค์กัรดูประหนึ่งว่าจะไม่มี แล้วก็มีการประกาศว่าองค์กัรนี้อยู่ แล้วก็กฎหมายนั้นยังอยู่ ก็เลยมีการแก้ไข

เลขานุการ : ผมรับไปดูแล้วกัน เพราะว่าตาม ๒๕๔๐ มันเขียนทั้งหมดอยู่ในรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้น ป.ป.ช. จึงต้องรับ ซี ๑ ซี ๒ ซี ๓ ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าจะเขียนถ้าจะเขียนต้องในนั้น

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ผมขออนุญาตนิดหนึ่ง ขณะนี้ผมก็ไม่ได้ดูละเอียดว่ามันเป็นอย่างไรมาก่อน แต่ว่าโดยที่อย่างที่ท่านเลขานอกว่ากฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบัน นอกเหนือจากประกาศของ คมช. มันทำให้ไม่ว่า ซี ๑ ซี ๒ หรือตัวเล็กตัวน้อยทำผิดเกี่ยวกับหน้าที่ มันต้องไป ป.ป.ช. หมด แล้วก็ คมช. จะมีประกาศที่แก้ว่า ให้เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. ที่จะส่งคืนไป ถ้าคงไว้เช่นนี้ก็หมายความว่าคดีทั้งหลายของเด็กเล็กน้อยแค่นั้นเพียงไรก็ยังคงส่ง ป.ป.ช. และ ป.ป.ช. จึงจะไปใช้ดุลยพินิจที่จะส่งกลับคืน ขึ้นตอนการดำเนินการตรงนี้มันจะใช้เวลา ผมก็ไม่วู้เท่าไรเพียงไร _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๖/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๔

ฉะนั้นเป็นไปได้ไหมอย่างที่เรามองอยู่ที่ว่า มันมีข้อขัดข้องอย่างที่ท่านวิชานะครับ ว่ามีคดีที่ผู้ใหญ่เป็นตัวทำ แต่ว่าใช้ลงไปถึงตัวเล็กตัวน้อย ในกรณีเช่นนี้ถ้าเราวางหลักว่าอย่างไรที่เสนอมานี้ ๙ เป็นหลักทั่วไป แต่ว่าถ้าเป็นคดีที่ตัวเล็กตัวน้อยทำผิดร่วมกับผู้ใหญ่ คดีนั้นทั้งคดีให้เป็นอำนาจ ป.ป.ช. ผมคิดว่าน่าจะถูกต้องกว่าที่จะเอาคดีเล็ก ๆ ไปอยู่กับ ป.ป.ช. โดยกฎหมายตั้งแต่แรก และให้อำนาจที่จะบอกว่าอันนี้ อันไม่เอาละ ส่งคืน

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา ครับ ขอชี้แจงอย่างนี้ครับว่า เรื่องที่ขึ้นมาสู่ ป.ป.ช. นี้บางทีมันยังไม่ชัดเจน คือตอนแรกนี้เรายังมองไม่เห็นว่าจะมีตัวเล็กตัวน้อยตัวใหญ่อะไรบ้างหรือไม่แน่ครับ ส่วนใหญ่แล้วนี่เขาจะร้องเรียนมานี้ก็คือตัวเล็ก ๆ ระดับนายพัน เสร็จแล้วพอสอบไปแล้วนี่ปรากฏว่าขยายผล ซึ่งเป็นอำนาจของ ป.ป.ช. ปรากฏว่าคนสั่งจริง ๆ คือนายพล อันนี้ละครับที่เราถึงจะขยายผลตอนหลัง หรืออย่างในกรณีของดาบตำรวจก็มีครับ ปรากฏว่าคนสั่งจริง ๆ คือนายพลที่เรียกให้ไปตั้งด่านแล้วก็ไปเก็บเงินตามด่าน ตัวนายพลนะครับที่เป็นคนละเมิด เป็นคนประพฤติชั่วเสียเอง เพราะฉะนั้นในกรณีนี้มันจะเกิดกรณียุ่งยากมากนะครับในเชิงปฏิบัติว่าแยกเด็ดขาดนะคุณไม่มีอำนาจอะไรเลยนะ ถ้าอย่างนั้นมันจะเกิดกรณีนี้ครับว่าพอเขาฟ้องเรียนนะครับ ระดับเด็ก ๆ นี้ สมมุติว่าดาบตำรวจตั้งด่านนี้ ทางหน่วยงานนั้นก็คือตำรวจเองนี่ สอบแล้วปรากฏว่าจะต้องถึงนายพลเลยหยุดเลย มีครับผมเคยเจอที่เขาไม่ยอมส่งมา จนกระทั่งมีคนมาฟ้องเรียนต่อ ป.ป.ช. ป.ป.ช. เลยสั่งบอกว่า คุณทำไมไม่ส่งเรื่องนี้มาที่ ป.ป.ช. คุณไปหยุดอยู่ได้อย่างไร แล้วก็เก็บเงินเลย แม้แต่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยหรือสอบข้อเท็จจริงก็ไม่ทำ หรือว่าสอบทางวินัยเสร็จแล้วบอกว่านายพลไม่ผิด ผิดเฉพาะเด็กที่เป็นดาบตำรวจที่ตั้งด่าน นี่ละครับที่เคยเกิดขึ้น จนกระทั่งนายพลท่านนั้นเกษียณอายุไปแล้วครับ เป็นคดีโด่งดังมาก นี่คือสิ่งที่ผมอยากจะเรียนว่าต้องดูตรงนี้ให้ดีครับ ถ้าหากว่าเราพลาดไปนิดเดียวนี้ อาจจะหลุดครับ เพราะตัวใหญ่หลุดได้ เพราะฉะนั้นก็อยากจะให้เป็นเรื่องของทางฝ่ายเลขากับทางอนุกรรมการไปดูกันในรายละเอียดดีไหมครับท่านครับ

เลขานุการ : ครับ ฝ่ายเลขารับไปดูแล้วกันครับ แต่ว่า ซี ๙ อาจจะต้องเปลี่ยน เพราะว่าเข้าใจว่ากฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนจะแก้เรื่องซีทั้งหมด แล้วจะไม่มีซีนะครับ ขออนุญาตรับไปดูแล้วกันครับ

ประธาน : เชิญท่านเดชอุดมแล้วท่านไพโรจน์ครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ กรรมการครับ ผมมี ๒ ประเด็นในเรื่องข้อ ๙.๔ นี้ครับ

ประเด็นแรกเห็นด้วยกับท่านประธานคณะกรรมการ ในเรื่องของการตรวจสำนวนที่ส่งไปยัง ป.ป.ช. ตั้งแต่เจ้าหน้าที่ระดับเล็กจนถึงเจ้าหน้าที่ระดับนายพล โดยเฉพาะถ้าพูดถึงเรื่อง

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๒/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

การจรรยาอย่างที่ท่านนายกเป็นประเด็นขึ้นมา สติ๊กเกอร์ยังใช้อยู่ทั่วประเทศเลยครับ ภาคเหนือสีหนึ่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสีหนึ่งครับ ภาคใต้สีหนึ่งครับ อันนี้รับรองว่าระดับประทวนทำไม่ได้ หรือระดับแค่ผู้กอง ผู้พัน ก็ทำไม่ได้ครับ อันนั้นเห็นด้วย

ผมมีประเด็นที่สองครับ ท่านประธานอนุกรรมการและท่านประธานกรรมการที่เคารพ ก็คือกรณีกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในราชการ ผมเคยแพ้โหวตในที่ประชุม ขออนุญาตเล่าให้ฟังในที่นี้ ในที่ประชุมของคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษ แพ้โหวตเรื่องอะไรครับ เรื่องลนอภัยวะครับ เพราะผมอภิปรายว่าการลนอภัยวะมันไม่ใช่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ท่านออกเหนือหน้าที่ราชการ

ประธาน : ขายหรือหญิง

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ : ขายครับ ขายก็แยเลยครับถลอกปอกเปิกหมดเลยครับ ดูภาพนี้ดูไม่ได้เลยครับท่านประธานครับ คือตรงนี้ที่ต้องขออนุญาตทำความเข้าใจกับทางคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย และโดยเฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง อุ่มหายนี้ก็เหมือนกันนะครับ อุ่มหายไปยังเป็นเรื่องอยู่ อย่างที่ท่านประธานอนุกรรมการท่านพูด คนที่เกี่ยวข้องนี้ ระดับอุ่มนี้ไม่มีระดับจังหวัดครับ ระดับภาคทั้งนั้นครับ มันมีประเด็น และที่ผมขออนุญาตเรียนต่อก็คือว่า การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการนี้ พอโหวตออกมาแพ้แล้วนี้ผมรู้สึกที่โลกนี้ทั้งโลกนี้มันอับเฉาอย่างไรไม่ทราบว่า การลนอภัยวะนี่เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเปล่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๗/๑

มันไม่ใช่ แต่ผมก็แพ้ แพ้อย่างชนิดหลุดลุ่ยเลย เพราะว่าเสียงเดียวที่มาจากภาคเอกชน แพ้หลุดลุ่ยเลยครับ มี ๑ ต่อเท่าไรไม่ทราบ คืออภิปรายกันได้ว่ากรณีของวิทยวะนี้เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แล้วก็ยังมีนอกเหนือจากหลาย ๆ คดีที่ผมแพ้ในเรื่องนี้ ผมบอกว่าไม่ใช่ เพราะว่าผมเคยตามท่าน พันตำรวจโทที่จับสก็อตแลนด์ ยาร์ด เขาบอกวิชาสก็อตแลนด์ ยาร์ด มีใหม่ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ การสอบสวนมีแบบนี้ใหม่ ท่านบอกว่าไม่มี ท่านก็หัวเราะ นี่คือประเด็นข้อที่ ๒ ที่ผมอยากกราบเรียน ท่านประธานและท่านกรรมการว่าตรงนี้ต้องมีกฎหมายลูกที่แน่นอน และก็ไม่ควรที่จะให้ข้าราชการ มาฟังใบอนุญาต ป.ป.ช. โดยเฉพาะท่านประธานครับ ช่วงที่เป็นช่องว่างตอนที่ไม่มีกรรมการ ป.ป.ช. คดีทั้งหมดเลยถูกพักรอไว้หมดเลย เขาจะทำเตรียมกันมาเรียบร้อย เขาให้พักรอไว้ ไม่มี ป.ป.ช. ๓ ปี ตรงนี้หายไปหมดเลย แล้วก็ไปทำการซื้อขายที่เกี่ยวข้อง ค่อยล้มหายตายจากไปบ้าง ซื้อได้บ้าง ผลสุดท้ายคดีถอนหมดเลย ครับ นี่คือนโยบายที่เกิดขึ้นในสังคมนี้ บ้านนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ตื่นเต้นหวาดเสียวดีนะครับ มีมาเล่าให้ฟังบ่อย ๆ ก็ประกอบความรู้ดีครับ
ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น กรรมการ ผมมีข้อสังเกตอยู่ ๒ - ๓ ประการ อาจจะเรียนเป็นเชิงขอความรู้จากท่านประธาน
อนุกรรมการด้วย

ในเรื่องแรกเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของ ป.ป.ช. กระผมมีข้อสังเกตว่าองค์กรอิสระเรามีหลายองค์กร จะเห็นว่าวาระการดำรงตำแหน่งจะไม่เหมือนกัน ๙ ปี ๖ ปี ๗ ปี ๑๐ ปี ฉะนั้นมันมีอะไรเป็นมาตรฐานอะไรหรือเปล่า ทำไมต้อง ๙ ปี ทำไมต้อง ๗ ปี ทำไมต้อง ๑๐ ปี อะไรนั้น อันนี้เป็นเพียงข้อสังเกต

อันที่ ๒ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ช. อาจจะเกี่ยวกับคณะกรรมการของสำนักงานด้วย ก็เป็นเรื่องที่ดีที่ว่าคดีเล็ก คดีน้อย ระดับผู้น้อยได้ส่งไปให้หน่วยต้นสังกัดเขาช่วยกันพิจารณาไม่อย่างนั้นแล้วท่านคงค้างมาก เมื่อเช้าเราฟังรายงานของ ป.ป.ช. เขาบอกว่าก่อนหน้าที่ไม่มี ป.ป.ช. นี้ ๒๐,๐๐๐ กว่าคดี ที่ค้างอยู่ แล้วก็หลังจากรัฐประหารมานี้ก็อีก ๑,๐๐๐ กว่าคดี ซึ่งมากมายก่ายกองเหลือเกิน ประเด็นก็มีอยู่ว่าในมาตรา ๙๒ ของกฎหมาย ป.ป.ช. ได้กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด แล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย และประธานก็จะส่งรายงานเอกสารไป พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา แล้วให้ถือว่าการชี้มูลของ ป.ป.ช. นี้ถือว่ายุติแล้ว ไม่ต้องไปสอบอะไรกันอีก ให้ถือไปพิจารณาด้านโทษแต่อย่างเดียว ไปพิจารณาโทษได้เลย โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก ไปเว้นในเรื่องของข้าราชการตุลาการ ข้าราชการศาลปกครอง และก็ข้าราชการอื่นต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๒ ประเด็นของผมก็มีว่าการที่ ป.ป.ช.

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

อุทัยวรรณ ๗/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ไปสอบสวน และชี้มูลทันที ชี้มูลแล้ว ลงมติแล้ว ความจริงข้าราชการพลเรือนเราเนี่ย เมื่อกระทำผิดทางวินัย เรามีผู้บังคับบัญชา และการสอบสวนทางวินัยทางอะไรก็มีขั้นตอนอะไรต่าง ๆ อยู่ แล้วสมัยก่อนจาก ป.ป.ช. ก็ส่งมา เราก็พิจารณาสอบสวน ก็ผิดตาม ป.ป.ช. บ้าง ไม่ผิดบ้าง เพื่อความเป็นธรรม เหมือนศาล ก็ต้องมีอุทธรณ์ ฎีกา กันหลายชั้น อันนี้พอชี้มูลก็ต้องพิจารณาโทษอย่างเดียว คนทุจริตก็ไล่ออกสถานเดียว อันนี้กระผมคิดว่าอาจจะไม่กระทบ ถ้าหากว่าผิดจริงเราไม่ว่า แต่ถ้าไม่ผิด หรือว่าอาจจะยังไม่ชัดเจนก็ อาจจะมียุทธวิธีพอสมควรซึ่งหลาย ๆ คดี หลาย ๆ คนก็อาจจะมียุทธวิธีเช่นนั้น และ

อีกประการหนึ่ง จริงอยู่ทางอัยการหรือตุลาการท่านมีกฎหมายอะไรต่างหาก แต่ก็ยังเป็น ข้อยกเว้นเอาไว้ ทำไมไม่ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เมื่อใช้กับข้าราชการพลเรือนเช่นนั้น มาตรการนี้ก็น่าจะ ใช้กับทางด้านอื่นด้วย ซึ่งอันนี้กระผมรับฟังมาจากข้าราชการหลาย ๆ ฝ่ายที่เป็นข้าราชการพลเรือน ส่วนราชการ หน่วยงาน ความจริงแล้วเราก็มีทาง ก.พ. มีอะไรอยู่ เขามีการอุทธรณ์ทางวินัยอะไรได้อยู่ —

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พรเทพ ๘/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

อีกเรื่องหนึ่งที่อยากจะฝากเป็นข้อสังเกตสำหรับท่านประธานคณะกรรมการนะครับ ท่านอยู่ใน ป.ป.ช. เมื่อผู้ที่จะต้องแจ้งบัญชีทรัพย์สินนี่นะครับ ที่เป็นข้าราชการ ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ อะไรขึ้นไปก็ดี หรือกรณีที่เราไปรับตำแหน่งทางรัฐวิสาหกิจ จะต้องแจ้งบัญชีทรัพย์สินอย่างน้อยที่สุด ๓ ครั้งครับ ๑. ตอนเข้า ๒. ตอนออก ๓. ตอนที่พ้นจากตำแหน่งแล้ว ๑ เดือน ก็ทำกันอยู่อย่างนี้เป็นประจำ แล้วสิ่งที่แจ้งก็คือของเดิมมันแหละ ถ้าไปรับของใหม่ก็ต้องแจ้งใหม่ ซึ่งผมคิดว่าจริง ๆ มีอยู่แล้วก็เอาเฉพาะแค่นั้นได้ไหม ก็เอาเฉพาะส่วนที่เพิ่มเติมมาแจ้งก็น่าจะพอ ทราบว่ามาตอนหลังมีการแก้แล้วนะครับ อันนี้ก็ เป็นเรื่องหนึ่งที่เป็นปัญหาอยู่ไม่น้อย หลาย ๆ คนพอใครมาทาบทาม หรือมาเชิญให้เป็นกรรมการอะไรจะต้องแจ้งทรัพย์สิน เขาก็ไม่อยากจะรับ เพราะมันเป็นภาระยุ่งยากพอสมควรในการแจ้งทรัพย์สินต่าง ๆ เหล่านี้ ถึงแม้ว่าเจตนาในการที่จะให้แจ้งก็เพื่อที่จะตรวจสอบอะไรต่าง ๆ ก็สุดแล้วแต่ ก็เป็นข้อสังเกต ๒ - ๓ ประการ อาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องของ ป.ป.ช. ในรัฐธรรมนูญ แต่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ก็ขอนำเรียน เมื่อว่าท่านประธานคณะกรรมการจะได้ให้ความรู้แก่กระผมบ้าง ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธานนะคะ ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม ค่ะ ในส่วนเกี่ยวกับข้อ ๘.๔ นะคะ อำนาจหน้าที่ที่จะไปตรวจสอบข้าราชการ ระดับ ๘ ขึ้นไป หรือเทียบเท่านี้ อันนี้รวมถึงตุลาการด้วยหรือไม่ เพราะว่าตอนที่อยู่ศาลฎีกานั้นเราต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินกับ ป.ป.ช. ตอนเป็นหัวหน้าศาลก็มีการแสดงทรัพย์สิน ซึ่งทราบว่าก่อนที่จะมีการปฏิรูปทางคณะกรรมการกฤษฎีกากำลังจะมีการแก้ไขระเบียบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คือให้ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของผู้พิพากษาตั้งแต่ศาลชั้นต้นขึ้นไปนะคะ อันนี้พอมาดูอำนาจหน้าที่อันนี้แล้วก็เลยยังไม่แน่ใจว่าอันนี้รวมถึงข้าราชการตุลาการหรือไม่ เพราะว่าถ้าไม่มีการตรวจสอบแล้วก็ไม่ควรจะให้ท่านแสดงบัญชีทรัพย์สิน ความชัดเจนของเรื่องนี้น่าจะชัดเจนในรัฐธรรมนูญ และส่วนวาระการดำรงตำแหน่งของ ป.ป.ช. นี้จะมีกรณีพิเศษ คือระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ปรากฏว่าหน่วยงานอื่นไม่มีระบุไว้ ทั้ง ๆ ที่เป็นองค์กรอิสระด้วยกัน ในส่วนนี้อยากจะทราบว่าทำไมถึงต้องระบุไว้และองค์กรอิสระอื่นถึงไม่ได้มีการระบุไว้ นะคะ อันนี้ขอเป็นคำถามกับทางคณะกรรมการชุดนี้ด้วย ขอขอบคุณค่ะ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิชา มหาคุณ ครับ อย่างประเด็นที่ท่านกรรมการยกย่องได้กรุณาหยิบยกขึ้นมาเนะครับ ท่านไพโรจน์ ขอบภัยที่เอ่ยนามคือท่านสงสัยว่าทำไมถึงมีอำนาจในการสอบทางวินัย แล้วก็ให้เป็นที่ยุติ ผมเรียนว่า เดิมมีคณะกรรมการชุดแรกที่เรียกว่า ป.ป.ป. ป.ป.ป. นี้ไม่มีอำนาจอะไรเลย คืออำนาจสอบ สอบเสร็จแล้ว ได้สวนเสร็จแล้วก็ส่งไปให้หน่วยงานเป็นผู้ที่วินิจฉัย ปรากฏว่าเกิดความล้มเหลวอย่างยิ่ง ก็คือพอไปถึงหน่วยงานเดิมนี่

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

พรเทพ ๘/๒

ถูกแก้หมดว่าไม่มีผิดครับ ผมเองนี่ผมเคยตรวจสำนวนดูที่ ป.ป.ป. นะครับ สมัยที่เป็น ป.ป.ป. นี่ อ่านดูแล้ว
ส่งไปให้หน่วยงานเดิม ปรากฏว่าหน่วยงานเดิมประเภทตั้งแมงเมยนะครับ ยกข้อมูลขึ้นมาใหม่เลยว่าเป็น
ผู้บริสุทธิ์ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใด ๆ อะไรนะครับ ผมยกตัวอย่างที่อธิบดีกรมธนารักษ์ คือเป็นกรณียกตัวอย่าง
ที่เห็นได้อย่างชัดเจนเลยว่า ก.พ. ช่วย นี่ผมขอภัยครับที่เอ่ยนามองค์กร ท่านไปอ่านดูได้เลยว่าว่าไว้อย่างไร
พอเวลาที่มาตอนนี้เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. มาพิจารณาเรื่องร่ำรวยผิดปกติ เราเห็นได้เลยว่า เส้นทางเดิน
ของเงินนี้มันเป็นเรื่องของการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ เพราะฉะนั้นก็เลยพิจารณาว่า ท่านร่ำรวย
ผิดปกติ แล้วก็ส่งให้ทางอัยการดำเนินคดี ขณะนี้อยู่ที่ศาลแล้ว ถ้าเมื่อเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมี
อำนาจในเรื่องทางวินัย ไต่สวนแล้วก็จบ ก็คือไม่มีการโต้แย้งอะไรนี้ เรื่องพิสดารอย่างนี้คงไม่เกิดขึ้น ก็คือว่า
หลุดจากทางวินัย แต่ว่าร่ำรวยผิดปกติครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ปทิตตา ๙/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นี่ครับก็คือสิ่งที่อยากจะเรียนว่า มันเป็นกระบวนการที่เราเห็นได้อย่างชัดเจนว่า มันช่วยกันอย่างน่าเกลียด ผมอยากจะเรียนอย่างนั้น แล้วในกระบวนการที่ได้มีการให้ข้อมูลทางด้านวินัย เนื่องจากว่ากระบวนการไต่สวนนี้ เราได้เขียนเอาไว้ในกฎหมายรองรับการไต่สวนทางวินัยด้วยครับ ก็คือดูทางด้านข้อเท็จจริง ทั้งทางวินัยและทางด้านอาญาพร้อม ๆ กัน อาจจะเรียกได้ว่า เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กึ่งตุลาการ ก็คือ หมายความว่า เรามีการให้อำนาจในการค้นหาข้อเท็จจริง หรือข้อมูลได้อย่างกว้างขวางในกระบวนการไต่สวน เพราะฉะนั้นถึงเรียกว่าเป็นกระบวนการไต่สวน แล้วก็ให้ผู้ที่ถูกกล่าวหา ได้แย้งข้อมูล ข้อเท็จจริงได้ ผมเรียน ท่านอาจารย์ไพโรจน์ให้สบายใจว่า มีคดีเยอะมากครับ ที่มาแก้ข้อกล่าวหาแล้วนี้ หลุดครับ ตกไป ข้อกล่าวหาตกไป อย่างวันนี้เมื่อเข้าผมพิจารณาข้อกล่าวหาตกไป ๒๐ - ๓๐ เรื่องครับ ที่ว่าเราสามารถที่จะชี้ได้ว่า เขาไม่มีความผิดจริง ๆ ในทางด้านวินัยนะครับ เพราะฉะนั้นก็อยากจะให้ท่านสบายใจว่า เราละเอียดครับ เราค่อนข้างจะทำอย่างรอบคอบ ลงไปดูนะครับ ให้พนักงานที่เป็นพนักงานไต่สวนลงไปดูของจริงนะครับ แล้วก็พิจารณาอย่างละเอียดจริง ๆ ครับ แต่ว่าถ้าท่านอาจารย์ยังไม่สบายใจก็ยังมีข้อสังเกตได้อยู่

ส่วนในกรณีของท่านอาจารย์สดศรีนะครับ ขอชี้แจงอย่างนี้ว่า กระบวนการของ ป.ป.ช. นี้ อาจจะเรียกได้ว่า เป็นองค์กรแรกทีเดียวที่ได้มีการค้นคว้า และก็ทำวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งองค์กรอย่างละเอียด ก่อนที่จะมีการใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ได้มีการวิจัยกันค่อนข้างละเอียด ซึ่งได้พูดกันถึงเรื่องของอำนาจหน้าที่ และรวมถึงระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนะครับ ซึ่งผมเข้าใจว่าจะอิงของต่างประเทศด้วย ที่ว่า ๙ ปี จะมี ๒ องค์กรที่ ๙ ปี ก็คือ ทางศาลรัฐธรรมนูญ กับ ป.ป.ช. ครับ คือลักษณะของ ป.ป.ช. นี้ เขามองว่าเป็นองค์กรกึ่งตุลาการ ก็คือความมั่นคงในการไต่สวนนะครับ ในความชำนาญในการไต่สวนนี้ มันมีความสำคัญ มันเหมือนครึ่ง ๆ ของศาลนะครับ คือจะต้องมีความเชี่ยวชาญ มีความชำนาญ เพราะฉะนั้นก็มองในลักษณะนี้นะครับ เหมือนกับศาลรัฐธรรมนูญว่าจะต้องมีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความชำนาญ ถ้าเมื่อให้ระยะเวลาสั้นนี้มันอาจจะไม่เพียงพอ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติอาจจะให้ข้อมูลอันนี้ได้ครับ เพราะว่าท่านเคยอยู่มาก่อนครับ แต่ว่าอย่างไรก็ดีครับ เรื่องระยะเวลาที่ให้เหมือนกันนี้ก็ขึ้นอยู่กับ

กรรมการครับว่าจะปรับใหม่ครับ ที่ว่า ๗ ปี ๖ ปีบ้าง ๙ ปีบ้างนะครับ

เลขานุการ : เรื่องศาลนี้คุ้มถึงไซ้ใหม่ครับ ท่านสดศรีถามเรื่องการแสดงคลุมถึงใหม่ครับ

ประธาน : เชิญท่านเกริกเกียรติครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ

ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม นะครับ ในฐานะที่ถูกพาดพิง ผมคิดว่าในเรื่องของระยะเวลา คือมันได้มีการกำหนดว่า การเป็น ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. นี้เป็นได้สมัยเดียวนะครับ เพราะฉะนั้นเพื่อให้เกิด

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ปทิตตา ๙/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ความมั่นคงในการทำงานไม่ไหวต่อกลีบนี้หรือการแทรกแซงอะไรทั้งปวง ผมคิดว่าอันนี้หมายความว่า เมื่อเป็นข้าราชการระดับสูงแล้ว เมื่อมารับงานตำแหน่งนี้ ก็เป็นงานชิ้นสุดท้ายที่จะทำนะครับ อันนี้ผมคิดว่าเป็นประเด็นสำคัญนะครับ ผมอยากทราบเรื่องกรณียของการชุกहुन ทั้ง ๆ ที่โดนกดดันอย่างหนัก ในวันที่ตัดสินใจนี้ มีมวลชนมาล้อม ป.ป.ช. นี่นะครับ จนต้องย้ายห้องประชุม แล้วผมคิดว่า ความที่แต่ละคนก็มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน เพราะฉะนั้นการตัดสินใจคือการลงคะแนนนะ เปิดเผย ไม่มีลับนะครับ ขออนุญาตเล่าเรื่อง จริงเท็จนี่ไม่ทราบ แต่ว่าที่ผมทราบมาก็คือว่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นำพร ๑๐/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ก่อนลงมติประมาณว่าจะแนะนำออกมา ๖ ต่อ ๓ ๖ ต่อ ๓ นี่ก็ ๒ ใน ๓ พอดี แต่เนื่องจากว่าการถูกคณะ
ที่มากอดดันพร้อมสำนักงาน ผมคิดว่าทำให้กรรมการอย่างน้อย ๒ คนเกิดความฮึดขึ้นมา เพราะฉะนั้น
คะแนนจึงออกมา ๘ ต่อ ๑ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในเรื่องหลักประกันความเป็นอิสระในการทำงานนี้ผมคิด
ว่าอายุในเทอมนี้มันเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือทำงานนี้แล้วไม่ต้องคิดไปทำงานอะไรอีกเลย อันนี้
เป็นประเด็น แล้วผมบอกว่าในขณะที่ถูกกอดดัน ถึงตอนตัดสินใจนี้มันไม่ยากเลยถ้าเราใช้ Common sense
ว่าอะไรคือถูก อะไรคือผิด เพราะฉะนั้นสิ่งที่คณะกรรมการชุดผมชี้มูลไป ๘ ต่อ ๑ นี้ ถ้าศาลรัฐธรรมนูญ
ตรงไปตรงมาผมคิดว่าวิกฤตการณ์ทางการเมืองคงไม่เกิดขึ้น ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท นะครับ

ในข้อ ๙.๔ เรื่องอำนาจหน้าที่ คือในหลักการผมยังเห็นว่า ป.ป.ช. น่าจะมีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนหรือ
ดำเนินคดีเกี่ยวกับการทุจริตในทุกคดี ในหลักการนะครับ แต่ว่าถ้าเป็นระดับ ๙ ขึ้นไป ป.ป.ช. ควรจะทำเอง
ที่นี้ในส่วนที่ต่ำกว่านั้น อย่างคดีที่เกิดขึ้นมาอย่างพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ยกยกออกไป
ทั้งหลาย แม้กระทั่งกระเปาะรถเมล์ ขสมก. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจยกยกเงินไม่เท่าไร ตามกฎหมาย ป.ป.ช.
ปัจจุบันนี้เขาจะต้องส่งสำนวนให้ ผมคิดว่าคดีที่ต่ำกว่าระดับ ๙ ลงมา แล้วมันไม่เกี่ยวพัน น่าจะให้
กระบวนการยุติธรรมตามปกติเขาดำเนินการไป เพราะมันจะรวดเร็วกว่า ไม่อย่างนั้นแล้วต้องส่งไปที่ ป.ป.ช.
แล้ว ป.ป.ช. ต้องส่งคืนนี้มันจะช้ามาก คือถ้าหากว่าเป็นคดีเกี่ยวพันกันก็ควรจะทำ ที่นี้อาจจะมีการเกรงว่า
ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวก็จะมี การตัดตอนดำเนินคดีเล็ก ๆ ไปก่อน ผมคิดว่าถ้าเป็นคดีเกี่ยวกับทุจริตนี้ะครับ
ให้กระบวนการยุติธรรมปกติทำได้ แต่ว่ารายงานต้องรีบรายงานให้ ป.ป.ช. ทราบว่ามีคดีพวกนี้อยู่ แล้วท่าน
เห็นว่าเรื่องนี้ท่านควรจะเข้าไป ท่านจะเข้าไป แต่ถ้าท่านไม่เข้าไปก็หมายความว่ากระบวนการยุติธรรมปกติ
ก็ทำงานไป ผมคิดว่าจะทำให้คดีเสร็จไปเร็วขึ้น บางเรื่องไม่น่าจะต้องส่งไปถึง ป.ป.ช. ระดับที่ไม่มี
ความสำคัญมากนะครับ ก็จะตัดส่วนนี้ออกไปได้พอสมควร

อีกส่วนหนึ่งก็คือในส่วนที่กรณี ป.ป.ช. ยุติการปฏิบัติหน้าที่ทั้งคณะ อย่างกรณีที่กระผม
ไปเป็นกรรมการไต่สวน ป.ป.ช. ชุดที่แล้วทั้งคณะ ถึงแม้ว่าจะพยายามเร่งให้เร็วเท่าไรก็ตาม แต่ขั้นตอน
กระบวนการไปสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาพนักงานการเมืองก็ต้องใช้เวลาพิจารณาพอสมควร จึงทำให้ ป.ป.ช.
ต้องยุติปฏิบัติหน้าที่ไปตั้ง ๒ ปีกว่า ผมคิดว่าในกฎหมายลูกอยากจะฝากประเด็นนี้ไปด้วย เราก็คิดว่าไม่
น่าจะมีเรื่องนี้เกิดขึ้นอีก แต่ว่าถ้าเกิดมันเกิดขึ้นอีก มันยุติปฏิบัติหน้าที่ทั้งคณะนี้มันเกิดความเสียหายมาก
บางคดีอาจจะขาดอายุความ ผมเข้าใจว่าบางเรื่องขาดอายุความ ก็คงจะต้องมีกลไกว่ากรณีที่ยุติปฏิบัติ
หน้าที่ทั้งคณะนี้กลไกจะต้องทำอะไร เช่น อาจจะให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ป.ป.ช.
ทั้งคณะเป็นการชั่วคราว อะไรอย่างนี้ต้องมีกลไก ไม่อย่างนั้นขั้นตอนมันหยุดหมดเลยครับ แล้วก็จะให้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นำพร ๑๐/๒

ส่วนราชการเขาไปตั้งนายฟองเองก็ไม่ค่อยสะดวกครับ ในส่วนนี้อาจจะฝากให้ไปดูในกฎหมายลูกด้วย
นะครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ แล้วก็ท่านไพบูลย์ครับ

นายพิสิฐ ลีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลีธรรม ผมมี
ประเด็นเรื่องขอ ป.ป.ช. อยู่ ๒ - ๓ ประเด็นด้วยกันนะครับ

ประเด็นแรกในหมวดที่ว่าด้วยเรื่องของการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ หมวด ๑๐ มีการ
ระบุถึงมาตรา ๒๙๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๑๑/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ซึ่งก็จะมีนายกรัฐมนตรี แล้วจะมีรัฐมนตรี มี ส.ส. ส.ว. เป็นต้น แต่เราก็จะเห็นได้ว่าทุกวันนี้จะมีการสร้างตำแหน่งใหม่ ๆ เช่นที่เรียกกันว่า ผู้ช่วยรัฐมนตรี แล้วก็เคยมีคำถามว่าท่านเหล่านี้ต้องยื่นทรัพย์สินหรือไหม แล้วก็เข้าใจว่าจะไม่ได้บัญญัติไว้ ก็เลยอาจจะไม่ได้อยู่ในขอบเขตนี้ เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะขอตั้งเป็นประเด็นให้พิจารณาว่าตรงนี้ควรจะต้องการเปิดช่องอย่างไร ถ้าเกิดในกรณีที่มีการประดิษฐ์ตำแหน่งใหม่ ๆ แต่ว่ามีลักษณะที่เป็นตำแหน่งการเมืองที่ชัดเจนนะครับ

ประการต่อมา ในส่วนที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องของคณะกรรมการคิดสรร อย่างที่กระผมได้เคยตั้งข้อสังเกตมาแล้วก็คือว่า คณะกรรมการคิดสรร ๑. ไม่ควรจะเป็นผู้ที่มาจากองค์กรตรวจสอบอื่น ๆ เพราะถ้าอย่างนั้นจะกลายเป็นว่าอยู่ในพวกเดียวกัน ขณะเดียวกันในโครงสร้างเดิมก็จะมีอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งอย่างที่เราได้เคยเรียนแล้วว่า ในช่วงหลังจะมีนักการเมืองนั่งอยู่ในสถาบันเหล่านี้ ก็อาจจะมีโอกาสที่จะเข้าไปถ่ายอิทธิพลในการให้การคิดสรรไม่เป็นกลางอย่างแท้จริง

และในกรณีของการตั้งคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการ ผมไม่แน่ใจว่าเรายังจะให้ท่านผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งที่มีสเปกสูงมากอย่างกรณีของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งมาตรานั้นต้องระดับอธิบดีขึ้นไป เข้าใจว่า ซี ๙ ก็ยังไม่ได้ เป็นต้น ควรหรือไม่ที่เราจะลดตรงนี้ลงมา เพื่อจะได้คนที่มีอายุน้อยลง แล้วก็สามารถทำงานที่แข่งขันได้มากขึ้น เพราะเข้าใจว่างานตรง ป.ป.ช. น่าจะเป็นงานที่ใช้พลังและความเหนื่อยยากมากพอสมควรในการที่จะไปตามหาผู้กระทำความผิดมาเอาโทษเอาทัณฑ์ อันนี้ผมคิดว่าประเด็นนี้น่าจะลองพิจารณาดู ขออนุญาตเรียนเท่านี้ก่อนครับ

ประธาน : เชิญท่านไพบุลย์ครับ

นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์ สำหรับในเรื่องของวาระการดำรงตำแหน่งที่กำหนดไว้ ป.ป.ช. ศาลรัฐธรรมนูญ ๙ ปี มีท่านกรรมการได้อธิบายความไปแล้ว เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทต่าง ๆ หรือว่าไต่สวนวินิจฉัยตามเขตอำนาจหน้าที่ แต่ถ้าหันกลับไปดูทาง กกต. ก็จะมีวาระ ๗ ปี คตง. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๖ ปี เหตุที่วาระไม่เหมือนกัน ในขณะที่ท่านผู้ร่างก็คงประสงค์ว่าอย่าง กกต. วาระวุฒิสภามี ๖ ปี ก็คงให้จัดการวุฒิสภาสัก ๑ ครั้ง ส่วนผู้แทนราษฎรอาจจะได้สัก ๒ ครั้ง เพราะว่ายุบสภาก่อนที่จะครบตรงจุดนั้น ส่วน คตง. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อยู่ในหมวดว่าด้วยรัฐสภา ๖ ปี ก็จะเท่ากับทางวุฒิสภา เพราะว่าการบัญญัติในเรื่องวาระมันมีเหตุต่าง ๆ ที่แวดล้อมอยู่ถึงความเหมาะสม การเป็นวาระเดียวอยู่ด้วย ส่วนอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ช. ในการไต่สวนวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร้ายวณผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ในเรื่องนี้ถ้าพูดถึง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๑๑/๒

รัฐธรรมนูญฉบับเดิมที่ว่า ให้อำนาจ ป.ป.ช. ในการที่จะไต่สวนวินิจฉัย ในจุดนี้การไต่สวนวินิจฉัยถ้าในแง่
ของข้าราชการพลเรือน ถ้าไต่สวนวินิจฉัยไปแล้วว่า ข้าราชการบุคคลนี้มีความผิดฐานผิดวินัยร้ายแรงอย่างนี้
ทางต้นสังกัดไม่สามารถที่จะไปกลับฐานความผิดอยู่ได้ _____

- ๑๒/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สุภาพกรณ์ ๑๒/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ส่วนในเรื่องนี้ะครับครอบคลุมไปถึงอัยการ ข้าราชการตุลาการหรือไม่ครับ ตรงจุดนั้นเขาให้ไปดำเนินการตามกฎหมายของข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการนะครับ ซึ่งในจุดนี้ทางฝ่ายพลเรือนก็เคยมีข้อทักท้วงว่าตรงจุดนี้จะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือเปล่า แต่จุดที่ผมยกขึ้นนี้ะครับมันเป็นบทบัญญัติที่อยู่ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ป.ป.ช. ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ เพียงแต่หลักในรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ะครับเพียงแต่กว้าง ๆ ว่า เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งยังไม่ได้แยกแยะนะครับ ถ้าจะให้ไม่มีการเลือกปฏิบัติก็ต้องแยกแยะในจุดนี้ะครับ

ส่วนประเด็นต่อไปนะครับ ในเรื่องอำนาจหน้าที่ ในเรื่องของการยื่นบัญชีทรัพย์สิน หนี้สินนะครับ รัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วจะพบว่า การยื่นบัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน จงใจไม่ยื่นบัญชี หรือยื่นบัญชีอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนะครับ มันจะรวมถึงท่านนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. ข้าราชการการเมืองอื่น ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นนะครับ ตรงจุดผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมาย ป.ป.ช. บัญญัตินะครับ ขณะนี้ถ้าโอนอำนาจนี้ไปให้ศาลฎีกา ในการวินิจฉัยตัดสินข้อพิพาทเรื่องยื่นบัญชีนะครับ ถ้าผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นนะครับ ในจุดนี้ผมคิดว่าถ้าจะให้บุคคลที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งรวมไปถึง อบจ. เทศบาล แล้วก็ อบต. ตรงจุดนี้จะอยู่หลายพันคนเกือบหมื่นคนนะครับ เข้าใจว่าในจุดนี้ะครับ ถ้ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น คดีก็จะไหลไปสู่ศาลฎีกาอย่างหลากหลายนะครับ ซึ่งขณะเดียวกันในกฎหมาย ป.ป.ช. บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ไม่ว่าจะ เป็นอธิบดี หรือปลัดกระทรวง ผู้นำเหล่าทัพ ในลักษณะนี้ะครับ เมื่อ ป.ป.ช. ตัดสินแล้วคดีมันยุติ มันไม่ต้องไปฟ้องที่ศาลไหนอีก ในจุดนี้ะครับ ถ้าดูถึงกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญตรงจุดนี้ ก็คงจะให้ทางคณะกรรมการการไปดูในเรื่องของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่บัญญัติแล้วมันยังลึกลับกันอยู่ แล้วบัญญัติแล้วยังเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเหมาะสม ผมคิดว่าในจุดรัฐธรรมนูญคงบัญญัติกว้าง ๆ ไว้ แล้วรายละเอียดไปลงในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญก็น่าจะเหมาะสม แล้วลดภาระงานได้ตามสมควรครับ ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : ถ้าไม่มีอภิปรายต่อ ผมสรุปนะครับว่า ๙.๑ ๙.๒ ๙.๓ เราเห็นด้วยนะครับ

๙.๔ นั้นก็เป็นไปตามข้อเสนอของอนุกรรมการนะครับ โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมว่า ถ้าเป็นกรณีที่ข้าราชการต่ำกว่าระดับ ๙ ลงไป แล้วเกี่ยวเนื่องนี้ะครับก็ให้รายงาน ป.ป.ช. ป.ป.ช. อาจจะหยิบเรื่องที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ขึ้นมา

๙.๕ เห็นด้วยตามนั้นนะครับ ผมไป

ข้อ ๑๐ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ข้อเสนอแนะของอนุกรรมการรอบที่ ๓ คือ ให้สามี ภรรยา และบุตร ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อันนี้ก็คือขยายไปมากขึ้นนะครับ ไม่ใช่เฉพาะบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่ให้การลงลายมือชื่อกำกับในบัญชีโดยไม่ต้องลงลายมือชื่อกำกับทุกหน้านะครับ แต่เดิมระบุไว้ต้องกำกับทุกหน้า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๑๒/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอให้เปิดเผยบัญชีของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใ
 นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีได้ ในกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดี หรือการวินิจฉัยชี้ขาด
 อันนี้อาจจะมีประโยชน์น้อยลง เพราะว่าเราเสนอไปแล้วว่า ส.ส. ส.ว. ให้เปิดทั้งหมดนะครับ ข้อเสนอนี้เขาก็
 รับกันอยู่แล้วนะครับ ถัดมา

ให้แสดงรายการภาษีเงินได้ต่อ ป.ป.ช. ด้วย อันนี้ก็ไม่มีปัญหา นะครับ กรณีบุคคลอื่นใดไม่
 ยื่นบัญชี ผู้นั้นต้องห้ามมิให้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งทางการเมือง
 เพิ่มเติม

ประธาน : ท่านเดชอุดมและท่านประพันธ์ครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ขอบขอบคุณท่านประธานครับ ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ
 กรรมการครับ ผมขอประเด็นแรกข้อเดียวก่อนนะครับ ให้สามี ภรรยา และบุตร ของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
 การเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผมมีข้อวิตกกังวลที่ปัจจุบัน การเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน
 ของนักการเมืองออกไปสู่ต่างประเทศเป็นจำนวนมากนับเป็นแสนล้านบาท แล้วก็อยู่ในสภาพของการ
 โอน ย้าย เปลี่ยนมือ ได้ง่ายนะครับ ที่ทางภาษาต่างประเทศเขาเรียก Trustee นะครับ แล้วก็ก็มีลักษณะของ
 การถือใบที่แสดงความเป็นเจ้าหนี้ นะครับใบเดียว ๕,๐๐๐ ล้านบาท

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะ ๑๓/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ผมยังไม่แน่ใจ แต่ผมอยากจะขอตั้งเป็นข้อสังเกตว่า ให้เฉพาะสามี ภรรยาและบุตรนี้ไม่พอ คงต้องให้ผู้ที่ทำหน้าที่เป็น Trustee หรือผู้ที่เป็นผู้แทนหรือถือไว้แทน ซึ่งบัญชีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย เขาเขียนไว้ทั้งหมดนะครับ เพราะว่าไม่เช่นนั้นเราก็จะมีคนรถ คนใช้ อันนั้นต้องกวาดให้เกลี้ยงเลยครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการในเรื่องบุตร ผมได้เรียนถามตั้งแต่คราวที่แล้วว่าทั้งบรรลุนิติภาวะหรือไม่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งถ้าหากว่าจะเอาบุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้วมันจะขัดกับสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลค่อนข้างมาก คืออยากจะขอความชัดเจนด้วยว่า อันนี้เฉพาะบุตรที่ไม่บรรลุนิติภาวะเท่านั้นหรืออย่างไร

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ที่ลงมติกันไปก็คือ แม้บรรลุนิติภาวะแล้วก็ต้องเปิดเผยบัญชีด้วยเพื่อที่จะติดตามได้ เนื่องจากว่าเท่าที่ผ่านมา พอบุตรบรรลุนิติภาวะก็โอนทรัพย์สินนั้นไป แล้วเราก็ไม่สามารถที่จะไปตรวจสอบติดตามได้ เพราะเขาไม่แสดงบัญชีทรัพย์สิน หรือสามารถจะตามไปได้แต่ก็ยุ่งยากมากครับ ก็เลยคลุมไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมขออนุญาตต่ออีกนิดหนึ่งนะครับ คือถ้าหากว่าเป็นบุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้วไปถือแทน อย่างนี้มันไม่ได้อยู่แล้ว มันสามารถติดตาม คือคนที่ดำรงตำแหน่งต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว คือ Nominee ไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าจะกำหนดบุตรที่ไม่บรรลุนิติภาวะด้วย อันนี้มันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานนะครับ คือไม่อย่างนั้นเราต้องชี้แจงให้ชัดเจน เพราะว่าบุตรของนักการเมืองเขาก็ไม่จำเป็นที่จะต้องไปเกี่ยวกับพ่อแม่เขา ในความเป็นจริงมันอาจจะมี ถ้ากระทบกับสิทธิของบุคคลค่อนข้างมาก เขาบอกพ่อแม่เป็นนักการเมืองแล้วทำไมเขาจะต้องมายื่นบัญชีอะไร ซึ่งเขาไม่ได้มีส่วนเลยนะครับ อย่างนี้เป็นต้น อันนี้เป็นหลักพื้นฐานของสิทธิของบุคคลนะครับ

เลขานุการ : ผมเข้าใจว่าท่านประพันธ์ถาม คือระบบปัจจุบันนี้เจ้าตัวยื่นแทน ๒ - ๓ คนใช่ไหมครับ เขียนนี้ผมเข้าใจว่ายื่นแทนเหมือนกันใช่ไหมครับ ไม่ใช่ยื่นเองใช่ไหม คือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เช่น ๑ ขวบมันดินเองไม่ได้อยู่แล้วละ เข้าใจว่าเจ้าตัวเป็นคนยื่นทั้งหมดใช่ไหมครับ ประเด็นคงเคลียร์กันกระมังครับว่าเจ้าตัวเป็นคนยื่นให้ทั้งหมด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ปัจจุบันที่ยื่น ป.ป.ช. นี้ยื่นของตัวเอง ยื่นของภรรยา และยื่นของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

เลขานุการ : คราวนี้เข้าใจว่าข้อเสนอให้ยื่นรวมถึงบุตรที่บรรลุนิติภาวะด้วย

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๑๗/๒

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่เสนอนี้จะให้รวมถึงบุตรที่บรรลุนิติภาวะด้วย ใช่ครับ อันนั้นมาถึงได้เรียนถาม เพราะมันกระทบสิทธิเบื้องต้นของบุคคล เพราะว่าเขาบรรลุนิติภาวะแล้วบางที่เขาอาจจะไม่เกี่ยวข้องเลยนะครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหานี้ก็คือปัญหาที่เราต้องการจะติดตามเอาทรัพย์สินที่ไปถือแทน คือจะเขียนอย่างไรก็แล้วแต่ให้สามารถที่จะไปติดตามคืนมาได้ ในกระบวนการของบุคคลที่ถือแทน ที่นี้บุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ก็คือการถือแทนเขาก็ต้องรับผิดชอบในตัวของเขาเองด้วย แต่อีกส่วนหนึ่งก็คือว่าถ้าเมื่อเป็นการถือแทนแล้วเป็นกรณีลักษณะเป็นการชุกหุ้นอย่างที่เคยปรากฏ ก็คือทาง ป.ป.ช. ก็สามารถจะไปติดตามได้ แต่ว่ากระบวนการนี้อาจจะใช้เวลา อาจจะต้องตรวจสอบในแง่ของการถือแทน แต่ไม่สามารถที่จะดูได้ตั้งแต่แรกว่าเขาปกปิดหรือเปล่า เขามีข้อเท็จจริงที่ควรจะต้องบอกให้แจ้งตั้งแต่แรกหรือเปล่า อันนี้ก็สุดแล้วแต่กรรมการครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธาน คือฝ่ายเลขารับไปเขียนได้ไหมครับท่านเดชอุดม มันคงไปแจกแจงไม่ได้ว่าใครถือแทนบ้าง แต่ว่าถ้าเอาหลักการว่า ๓ คนนี้ต้องล็อกไว้ คือเจ้าตัวเอง คู่สมรส และบุตร แล้วที่เหลือถือแทนทั้งหมดนี้ต้องไป ความจริงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถือแทนก็คือว่าเป็นของเจ้าตัวอยู่แล้ว ซึ่งต้องแสดงอยู่แล้ว แต่ว่าไปตีความในทำนองแหวกออกไปว่า ถือแทนนี้ไม่ใช่ ไม่เป็นไร อันนี้ก็ไปเขียนเรื่องถือแทนให้ชัดได้ไหมครับ ว่ารวมถึงทุกอย่างได้ไหมครับ ส่วนว่าใครจะถือแทนบ้างคงไปจาะโนทั้งหมดไม่ได้ว่ามีอะไรบ้าง

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ทหัยกาญจน์ ๑๔/๑

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตต่อครับ สมมติว่ารัฐมนตรีต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน
ของตนเอง ของภรรยาและบุตรที่ไม่บรรลุนิติภาวะนี่นะครับ สมมติไปให้บุตรที่บรรลุนิติภาวะถือแทน
เขาต้องแสดงด้วยนะครับ แต่ถ้าเขียนเพิ่มมาอย่างนี้หมายความว่า บุตรนี้ถึงแม้ว่าเขาจะไปประกอบ
อาชีพของเขาเอง บรรลุนิติภาวะแล้วไม่ได้ถือแทน ไม่ได้เกี่ยวอะไรก็ต้องให้เขามายื่นด้วย ที่เขียนนี้

เลขานุการ : เอาเฉพาะที่ถือแทนเจ้าตัวใช้ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นตรงกันแล้วนะครับ
ท่านวิชาครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าอย่างนั้นก็เขียนให้ชัดเจนตรงกัน

เลขานุการ : โดยสรุปก็คือไม่ต้องแสดงของบุตรที่บรรลุนิติภาวะทั้งหมดนะครับ
เอาเฉพาะที่ถือแทนเท่านั้นเอง

ประธาน : เชิญท่านเดชอุดมครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ : ท่านประธานครับ กราบขอบพระคุณที่รบกวนเป็นครั้งที่ ๓
ในประเด็นนี้ครับ คือผมยังห่วงกลยุทธ์หรือกรรมวิธีในการถือแทนครับ อย่างกรณีที่ท่านรัฐมนตรีหรืออดีต
นายกรัฐมนตรีท่านจนลงอย่างรวดเร็ว เพราะว่าท่านโอนขายทรัพย์สิน คือพวกเรานักกฎหมายเรียกว่า
นิติกรรมอำพราง ก็คือว่าลูกยังไม่มียายได้เลย ไม่มีเครดิต แต่สามารถจะซื้อหุ้นจากคุณพ่อได้ถึงเป็น
หมื่นล้าน แล้วก็ทำ Promissory note คือตัวสัญญาใช้เงินใบเดียว กับบอกว่าซื้อแล้ว คือตรงถือแทน ที่ผม
ขอตั้งเป็นข้อสังเกตนิดเดียวว่า คือเมืองไทยจะมีนักกฎหมายประเภทศรีธนญชัยเยอะพอสมควร ซึ่งพยายาม
ปราบปรามอยู่ก็ไม่ค่อยหมดสักที ก็จะมีพวกที่บอกว่า อันนี้ไม่ใช่ถือแทนเพราะว่าทำตัวสัญญาใช้เงิน
ใช้พ่อไว้ประมาณสัก ๗,๐๐๐ ล้านบาท อย่างนี้ครับ เพราะเพิ่งบรรลุนิติภาวะ แล้วก็ความที่ไม่ประสงค์
ที่จะแจกแจงหุ้นของตัวเอง แล้วก็เชอญ์หุ้นนี้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ต้องเข้าหลัก Silence period ก็คือ
ต้องให้ไปอยู่ใน Trustee ที่เขาบริหารให้ เหมือนกับต่างประเทศที่เรารับวัฒนธรรมเขามา แต่เราไม่เอาครับ
เราหนีไปให้ลูกเป็นผู้ถือ แต่ลูกเซ็น Promissory note เซ็นตัวสัญญาใช้เงินไว้ ๗,๐๐๐ ล้านบาทอย่างนี้
อันนี้คืออยากจะฝากเป็นข้อสังเกตไว้ว่านี่คือนักการเมืองบ้านเราครับ นักการเมืองที่ไม่มีความจริงจังต่อ
การบริหารบ้านเมือง เพราะฉะนั้นทำอย่างไรก็ได้ครับ ขอความกระจ่างอย่าให้การถือแทนเพียงแต่ใช้กลยุทธ์
เล็ก ๆ เรื่องนิติกรรมอำพรางมาหลอกสายตาประชาชนที่คนทั้งประเทศเห็นแล้วมันคัดค้านสายตา
อยู่เลยครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

ประธาน : ท่านพิสิฐ

นายพิสิฐ ลีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลีธรรม
สิ่งที่ท่านเดชอุดมได้พูดถึงนี่นะครับ อันนั้นเป็นการทำอย่างตรงไปตรงมานะครับ ก็คือให้ทรัพย์สิน แต่ว่า
ทำหนังสือกลับเข้ามา เพื่อจะเป็นตัวบังคับว่าเขายังมีอิทธิพลต่อลูกหรือต่อผู้รับอยู่ อันนั้นเป็นลักษณะที่

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

หทัยกาญจน์ ๑๔/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ตรงไปตรงมา แต่ว่าทุกวันนี้เนี่ยนะครับ ในวงการด้านการเงิน ด้านของตลาดทุน มีธุรกรรมอีกมากมายที่ได้เกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การที่เจ้าของยังมีสิทธิ ยังมีความสามารถในการบังคับอยู่นะครับ อย่างธุรกรรม ดี รีไป repurchase คือขายแล้วก็มีสิทธิซื้อคืน สิทธิในการซื้อคืนอย่างนี้เป็นต้น คือโอนกรรมสิทธิไปแล้ว แต่ยังให้สิทธิเจ้าของยังได้อยู่ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าประเด็นเหล่านี้ทาง ป.ป.ช. คงต้องคำนึงด้วย ไม่ใช่แสดงแต่ทรัพย์สินที่มีปรากฏเป็นตัวตนเฉย ๆ แต่อย่างว่าทุกวันนี้จะมีเรื่องของอนุพันธ์ทางการเงินต่าง ๆ ซึ่งผมคิดว่าขอตั้งเป็นข้อสังเกตเอาไว้เพื่อที่จะให้คณะกรรมการชุดอื่นหรือทาง ป.ป.ช. ได้ไปดำเนินการในการปฏิบัติการต่อไปครับ

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นผ่านนะครับ คนอื่นมีข้อสังเกตไหมครับ ต่อไป

ข้อ ๑๑ เรื่องการถอดถอนออกจากตำแหน่ง ข้อเสนอบนของคณะอนุกรรมการคือ การเขียนรายงานของ ป.ป.ช. ให้เป็นลักษณะของการโต้สวนและจะต้องระบุมติให้ชัดเจนว่ากระบวนการจะดำเนินการต่อไปอย่างไร ในรายงานต้องระบุให้ชัดเจนว่ามีพยานหลักฐานที่ควรเชื่อได้ว่าการถอดถอนทั่วไปให้รัฐสภาเป็นผู้พิจารณา ส่วนการถอดถอนที่เกิดจากการกระทำผิดทางอาญาให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณา เห็นด้วยนะครับ ผ่านไป

ข้อ ๑๒ การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๑๕/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

ข้อ ๒ การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้รวมถึงผู้ให้ ผู้ขอ หรือรับว่าผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลดังกล่าวเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย และผู้ต้องคำพิพากษาของศาลแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาได้ เข้าใจว่าประเด็นที่ ๒ เราพูดไปแล้วนะครับ เอาประเด็นแรกได้ไหมครับ

ประธาน : เชิญท่านมนตรีครับ

นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม มนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด กรรมการครับ กระผมเป็นอนุกรรมการอยู่ในกรอบ ๓ นี้ด้วยนะครับ ผมเข้าใจว่าตอนที่เราประชุมอยู่ในกรอบ ๓ นี้ะครับ เราพูดกันถึงการดำเนินคดีอาญานี้ใครสักฟ้องคดี ใครจะเป็นผู้ฟ้องคดี ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ ปี ๔๐ มาตรา ๒๙๔ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า ให้ัยการสูงสุด ให้ ป.ป.ช. ส่งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่พร้อมรายงานการตรวจสอบไป ในกรณีที่ผู้หนึ่งผู้ใดมีทรัพย์สินเพิ่มผิดปกติให้รายงานผลการตรวจสอบไปยังัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทางอนุกรรมการได้พูดกันถึงว่าใครจะไปเป็นผู้ดำเนินคดี ก็รู้สึกเท่าที่กระผมจำได้นะครับว่าที่ประชุมของอนุกรรมการนี้พูดถึงว่า ทางัยการที่ผ่านมากถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองมาก ทำให้การปฏิบัติงานของัยการสูงสุดมีปัญหา ก็มีผู้เสนอว่าควรจะมีคณะผู้ฟ้องคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ด้วยนะครับ แต่ในประเด็นที่เราพูดถึงสรุปความเห็นนี้ะครับ ไม่ได้พูดถึงเรื่องนี้ได้เลย ผมยังตั้งใจเรื่องนี้อยู่ะครับ เพราะว่าในที่ประชุมอนุกรรมการได้อภิปรายกันถึงว่าการดำเนินคดีของัยการสูงสุดตามมาตรา ๒๙๔ วรรคสองมันไม่ได้ผลเท่าที่ควร ควรจะต้องมีผู้หนึ่งผู้ใดหรือคณะหนึ่งคณะใดมาดำเนินการแทน กระผมขออนุญาตเสนอประเด็นนี้ขึ้นมาเพราะว่าอยากจะฟังความเห็นของผู้อื่นด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านนุรักษ์ครับ

นายนุรักษ์ มาประณีต : ขอบคุณท่านประธาน ผม นุรักษ์ มาประณีต ครับ ในประเด็นข้อนี้ะครับ ที่ทางกรอบ ๓ ให้หมายควมรวมถึง ผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายความว่าผู้ที่จะถูกฟ้องที่ศาลฎีกาก็จะเป็นเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้นะครับ ที่ผ่านมาก แต่ผู้ที่สนับสนุนต้องไปแยกฟ้องที่ศาลอื่น ๆ ที่ศาลอาญา ซึ่งการดำเนินคดีมันก็จะไม่สอดคล้องกัน เพราะฉะนั้นที่เสนอมาอย่างนี้ก็เพื่อจะให้รวมถึงบุคคลธรรมดาที่ร่วมกระทำผิดกับนักการเมืองมารวมพิจารณาอยู่ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยเพื่อให้กว้างขึ้น รวมถึงบุคคลอื่นที่สนับสนุนด้วยนะครับ ก็ถึงให้ขยายความกว้างขึ้นออกไป ขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

เบญจกุล ๑๕/๒

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหาที่อาจารย์มนตรี ได้หยิบยกขึ้นมา นั้นเราเห็นว่าเนื่องจากว่ามีการรับรองให้ข้าราชการนี้ได้ผ่านรัฐสภาแล้ว ถ้าประเด็นนี้รับรองกัน ก็เท่ากับว่าได้แก้ไขข้อขัดข้องที่เราได้วิตกกังวลว่าท่านข้าราชการจะไม่เป็นอิสระแล้ว ก็จะต้องกลัวผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทำให้การทำงานเกิดความหวั่นไหว ถ้าที่ประชุมได้รับรองถึงประเด็นปัญหานี้แล้วผมเข้าใจว่าผ่านแล้วนะครับที่ให้ข้าราชการเป็นอิสระโดยให้ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา ก็จะแก้ปัญหานี้ไปครับ

ประธาน : เชิญท่านเดชอุดมครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

อุทัยวรรณ ๑๖/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ ; ท่านประธาน ขอบพระคุณครับ ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ กรรมการ ในข้อ ๑๒ วรรคแรก การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้รวมถึงผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ผมขออนุญาตเต็มส่วนสุดท้าย และให้รวมถึงตัวแทนหรือผู้ที่ถือทรัพย์สินของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองแทน และไม่ได้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ในเรื่องของอายุ ๙ ปี เข้าใจว่าได้มีหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว ชุดปัจจุบันต้องขอยกย่องท่านประธานอนุ กรอบ ๓ นะครับ ก็คือชุดปัจจุบันเพิ่งตั้งมาไม่นานนี้เอง ก็เข้าใจว่าได้ทำงานเต็มที่ แต่ว่าความหมายก็คือว่า ถ้าหากเป็นอย่างนั้นนี้ กว่าที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะมีผลในการเลือกกรรมการ ป.ป.ช. ชุดใหม่ก็ต้องรออีก ๙ ปีใช่ไหมครับ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระหว่างนี้นะครับ อันนี้ก็อยากจะขอความเข้าใจในส่วนนี้ นั้นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ที่จะขอยกขึ้นมา ผมได้ทราบมาว่าในการทำงานของ ป.ป.ช. ในการไปดูเรื่อง แต่ละเรื่องจะต้องมีประธานชุดอนุกรรมการที่ประกอบไปด้วยกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น ที่ไปดู ซึ่งถ้า อย่างนั้นด้วยจำนวนของกรรมการที่มีอยู่มันจะเป็นข้อจำกัดหรือไม่ในการทำงานของ ป.ป.ช. เองภายใน ถึงแม้ว่าประเด็นนี้จะไม่ใช่เรื่องที่จะควรจะได้ใส่ในรัฐธรรมนูญ แต่ว่าถ้ามันมีผลในทางการทำงานทำให้เกิด คอขวดนี้ผมไม่ทราบว่าในทางปฏิบัติมันควรจะต้องการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรครับ

ส่วนประการสุดท้ายที่จะขอยกขึ้นมาก็คือในมาตรา ๓๐๓ มีการยกเรื่องของการถอดถอน จากตำแหน่ง โดยผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่าง ๆ รวมไปถึงข้าราชการระดับสูงนี้จะมีโอกาสที่จะถูก ถอดถอนถ้าทำผิด แต่ว่าตรงนี้ได้พูดถึงผู้บริหารของท้องถิ่นของสภาท้องถิ่น หรือว่าผู้ว่า กทม. เหล่านี้ เป็นต้น ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าตรงนี้น่าจะใส่ด้วยหรือไม่ ขอยกขึ้นมาเป็นประเด็นครับ

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธาน ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในประโยคแรก ในข้อ ๑๒ ถ้าจะให้ครอบคลุมอย่างที่ท่านนุรักษ์ว่า มันคงจะต้องพูดถึงว่ารวมทั้งผู้ใช้ ตัวการ หรือผู้สนับสนุนที่มีการกระทำผิดร่วมกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้คดีไปอยู่ที่เดียวกัน คือที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในบรรทัดที่ ๒ ที่บอกว่าจะให้ผู้ต้องคำพิพากษา ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สามารถอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ อันนี้ไม่ทราบว่ามันจะอย่างไร เพราะว่าอันนี้ก็ศาลฎีกาตัดสินอยู่แล้ว พอตัดสินแล้วนี้ให้อุทธรณ์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

อุทัยวรรณ ๑๖/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ในที่ประชุมใหญ่ ก็คือของศาลฎีกานั้นเอง คือถ้าจะให้มีการทบทวนอย่างไรก็น่าจะเป็นกรณีมี พยานหลักฐานใหม่ หรืออะไรอย่างนั้นมากกว่า หรือมีข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนไป ที่เหมือนกับว่าเป็นเหมือนกับการทบทวนอะไรมากกว่า จะเอาไปเข้าที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาอีก โดยไม่มีอะไรเพิ่มนี้ก็ไม่ทราบว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร และความจริงแล้วคดีที่ไปถึงศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้มีการผ่านกระบวนการได้ส่วน เหมือนกับกึ่งตุลาการมาแล้ว มันผ่านจาก ป.ป.ช. ผ่านไปถึงอัยการสูงสุด แล้ว ถึงจะไปถึงศาลฎีกา คือขั้นตอนกระบวนการการรวบรวมพยานหลักฐานมันมีอยู่แล้ว ไม่ใช่ว่าเป็นศาลเดียวจริง ๆ เลยไม่ทราบว่าอันนี้ความชัดเจนเป็นอย่างไร

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ และท่านสดศรีครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ผมว่าประเด็นนี้ ท่านอาจารย์อัศววิทย์เคยเสนอไว้ และผมก็เคยอภิปรายไว้ เพราะว่าข้อความนี้จะสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองนะครับ ในข้อ ๑๔ วรรคห้า ที่บอกว่า บุคคลทุกคนที่ต้องคำพิพากษาลงโทษในความผิดอาญา ย่อมมีสิทธิที่จะให้คณะตุลาการระดับเหนือขึ้นไป พิจารณาทบทวนการลงโทษและคำพิพากษา โดยเป็นไปตามกฎหมาย แล้วก็เห็นท่านอัศววิทย์ก็เคยได้อภิปรายไว้แล้วว่าในกรณีนี้ก็จะสามารถอุทธรณ์ได้ ตอนที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา อันนี้ก็จะสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศ อย่างที่ว่าไปแล้ว ผมก็คิดว่าอันนี้น่าจะเป็นข้อมูลที่ประชุมอาจจะเห็นว่าสมควรที่จะพิจารณาได้ครับ ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

พรเทพ ๑๗/๑

ประธาน : เชิญท่านสดศรี และท่านอัศววิทย์ครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม ค่ะ ในข้อ ๑๒ วรรคท้ายก็คงจะมีความเห็นเช่นเดียวกับท่านประพันธ์ ขออนุญาตเอ่ยนาม เพราะว่าการที่ศาลฎีกา แผนกคดีอาญา ผู้ที่เป็นผู้พิพากษาในแผนกนี้โดยมากจะต้องมีการเลือกมาจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยคัดมา ๙ คน เพราะฉะนั้น ๙ ท่านนี้ก็ถือเป็นตัวแทนของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกานั้นเอง ที่จะพิจารณาคดีในเรื่องดังกล่าวนี้ เพราะฉะนั้นถ้าหากเมื่อคำว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาอย่างไรแล้ว ก็ควรจะต้องถึงที่สุด คือไม่น่าจะต้องมีการอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาได้อีก เว้นเสียแต่ว่าจะมีการทบทวนว่าคำพิพากษานั้นไม่ชอบด้วยหลักกฎหมายใด ก็อาจจะกลับเข้าสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ในที่นี้ดิฉันเห็นว่าควรจะยุติได้แล้ว ถ้าหากว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาอย่างไร ก็คงจะต้องไม่มีการอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ได้ เพราะว่าในเมื่อผู้พิพากษาเป็นตัวแทนของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาแล้ว ก็คงจะยุติ ก็ถือว่าได้เลือกเฟ้นมาเป็นอย่างดีแล้ว ขอบพระคุณค่ะ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศววิทย์ สุมาวงศ์ ครับ ต้องเรียนนิดหนึ่งว่าที่เสนออย่างที่คุณสุพจน์ ขอร้องที่กล่าวมานาม ได้กล่าวว่า ผมเสนอข้อ ๑๒ วรรคสองไว้ว่า ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สามารถอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้นั้น ก็เนื่องจากว่ามันมีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งหมายความว่าเรามีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามให้เป็นไป จะเรียกอะไรก็ตาม สนธิสัญญาหรืออะไรก็ตามที่นะครับ ในความหมายนี้ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีแล้วข้อ ๑๔ วรรคห้า ตามที่ท่านสุพจน์ได้อ้างถึงว่า บุคคลทุกคนที่ต้องพิพากษาลงโทษในความผิดอาญาย่อมมีสิทธิที่จะให้คณะตุลาการระดับเหนือขึ้นไปพิจารณาทบทวนการลงโทษและคำพิพากษา โดยเป็นไปตามกฎหมาย พูดสั้น ๆ ง่ายก็คือว่า การลงโทษทางอาญาแก่บุคคลนั้น บุคคลนั้นชอบที่จะได้รับการพิจารณา โดยศาล ๒ ชั้น ไม่ใช่เพียงชั้นเดียวนะครับ ถ้าลงโทษทางอาญา ประเทศไทยเป็นภาคีของกติกานี้ หรือว่าสนธิสัญญาระหว่างประเทศนี้ะครับ มีความผูกพันที่จะต้องทำให้เป็นไปตามนี้ ถ้าเรามีการลงโทษบุคคล โดยคำพิพากษาของศาล แล้วก็ให้ถึงที่สุดชั้นเดียว อันนั้นก็ไม่ใช่เป็นไปตามสนธิสัญญาอันนี้ ถ้าจะให้เป็นไปตามสนธิสัญญานี้ ในกรณีที่มีการลงโทษเป็นไปโดยคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญา จะให้ใครวินิจฉัย ก็มองว่ามันก็ต้องเป็นที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเราก็ทราบอยู่แล้วว่า ประมาณ ๕๐ กว่าคน ในกรณีของต่างประเทศ ศาลเดียวกันนี้ะครับ บางทีเขาศาลเดียวกันนี้นั่งพิจารณาคดีคนเดียว แล้วเวลาอุทธรณ์จะอุทธรณ์ไปที่ศาลนั้น ซึ่งนั่งพิจารณา ๓ คน มีเช่นนี้ในหลายประเทศ ฉะนั้นไม่ได้หมายความว่า ชื่อว่าศาลฎีกาแล้ว ถ้าเป็นแผนกคดีอาญาศาลฎีกาแล้วจะอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พรเทพ ๑๗/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ไม่ได้ถ้าเราเขียน ถ้าเราประสงค์ที่จะให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศก็น่าจะมีการแก้ไขเช่นนั้น
แต่ที่จริง ๆ แล้วถึงแม้เราไม่ทำตามพันธกรณีระหว่างประเทศ มันก็ไม่ผิดกฎหมายภายใน เพียงแต่ว่า
จะเป็นการชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา ครับ ความจริง
ประเด็นนี้ทางคณะกรรมการไม่ได้เป็นผู้เสนอ ที่ท่านอธิบดีได้เสนอขึ้นนะครับ แล้วก็ประเด็น
เพิ่มเติม ถ้าหากว่าอย่างไรก็ไปดูกันอีกทีหนึ่งก็แล้วกันครับ เพราะว่าไม่ได้เป็นประเด็นยุ่งยากอะไร
เพราะว่าโดยหลักที่เราว่าสิ้นสุดลงที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพราะว่า
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำรูปแบบของกิ่งตุลาการอยู่ครับ ถ้าพูดถึงในชื่อต่างประเทศมันก็เป็น Tribunal
ก็คือในรูปแบบของศาลอย่างหนึ่ง แต่มันเป็นศาลในรูปแบบพิเศษในการไต่สวนครับ

เลขานุการ : ก็ขออนุญาตสรุปอย่างนี้นะครับว่า ประเด็นแรก เรื่องการใช้คำนี้ ฝ่ายเลข
รับไปดูแลครับ อาจจะใช้คำว่า ตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน อย่างที่พูดกันนะครับ ที่ท่านประพันธ์เสนอแนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ปทิตตา ๑๘/๑

อันที่ ๒ ผมสรุปว่า เห็นด้วย โดยสรุปตามที่ท่านประพันธ์ไปก่อนได้ไหมครับว่า ให้มีเงื่อนไขในการอุทธรณ์บางประการ เช่น ต้องมีพยานหลักฐานใหม่ เขียนอย่างนี้ไปก่อนนะครับ แล้วก็เข้าใจว่าเราคุยกันมารอบหนึ่งแล้ว ถ้าจะตัดทิ้งคงตัดทิ้งได้ไม่มีปัญหาอะไร ความจริงผมมีประเด็นอีกประเด็นหนึ่ง ยังขอตั้งประเด็นไว้ แล้วหารือทีหลังก็ได้ครับว่า เดิมที่เรากำหนดศาลฎีกาแผนกคดีนักการเมืองไว้ที่ ๙ คน เพราะคิดว่าเป็นศาลเดี่ยว ความจริงถ้ามัน อุทธรณ์ ฎีกา ไปยังที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ จำนวนก็อาจจะลดลงได้ ผมคิดอย่างนั้นนะครับ แต่ว่ายังไม่ได้หารืออะไรกันนะครับ ขออนุญาตผ่านประเด็นไป ประเด็นที่ ๑๓ นะครับ

๑๓.๑ ความมีอิสระในด้านงบประมาณ อันนี้คงสรุปได้นะครับ เราคุยมาแล้วนะครับว่า ทำได้ ๒ ประการนะครับ ๑. ก็คือว่า ให้องค์กรอิสระสามารถเสนองบประมาณตรงไปยังสภาได้ และขอแปรญัตติได้นะครับ น่าจะผ่านได้เลยนะครับ ขออนุญาตผ่านนะครับ

๑๓.๒ คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ให้คำนึงถึงสภาพจิตด้วย อันนี้เดี๋ยวไปดูจะเขียนอย่างไรนะครับ แต่ว่าเข้าใจว่าคงตรงกันนะครับว่า สภาพจิตคงต้องดีนะครับ ใครมาอยู่ในองค์กรอิสระ รายงานขององค์กรอิสระให้เผยแพร่รายงานต่อสาธารณะด้วย เข้าใจว่า ปกติก็เผยแพร่อยู่แล้วนะครับ แต่จะต้องเขียนรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนขึ้น ถ้าจะยึดตามนี้ แต่ว่าน่าจะเป็นหลักการทั่วไปที่รับได้นะครับ ผมถัดไป

อันสุดท้ายนะครับ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ให้เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หัวข้อนี้ผมไม่แน่ใจว่าใครเสนอครับ ขออนุญาตว่า ไม่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้ไหมครับ เพราะมันเป็นองค์กรชั่วคราวนะครับ ถ้าอย่างนั้นจบนะครับ

ผมขออนุญาตย้อนกลับมาที่ศาลทหารได้ไหมครับ ขออนุญาตท่านประธานครับ ในหน้า ๓ นะครับ หัวข้อ ๔ เรื่องศาลทหาร ก็มีการให้คงองค์กรศาลทหารในรัฐธรรมนูญนะครับ และอำนาจหน้าที่มีการขอแก้ไขนะครับ ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ นะครับ อันนี้ฝ่ายเลขาเห็นว่า เขียนคำมั่นอาจจะกว้างไปนะครับ เข้าใจว่าคำเดิมอาจจะได้อยู่แล้วนะครับ คงต้องขอท่านเจ้ากรมช่วยชี้แจงครับ ขออนุญาตท่านประธาน

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : เรียนท่านประธานครับ คือในอำนาจของศาลทหาร ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ในพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญศาลทหารวางหลักอำนาจของศาลทหารเอาไว้ว่า ให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาวางบทลงโทษผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายทหารหรือกฎหมายอื่นในทางอาญานะครับ ก็เขียนเน้นเอาไว้แล้วว่า หรือกฎหมายอื่นในทางอาญา แต่เน้นว่า ในคดีซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในขณะที่กระทำความผิดนะครับ คือ เน้นตัวบุคคลเป็นหลักและก็มาบัญญัติเอาไว้ในมาตรา ๑๖ ว่า บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารนั้นมีใครบ้าง

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

ปทิตตา ๑๘/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

มีทั้งหมด ๘ ประเภท ก็มีนายทหารชั้นสัญญาบัตรนะครับ นายทหารชั้นสัญญาบัตรนอกประจำการ นายทหารประทวน นักเรียนทหาร ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการนะครับ คราวเรือนที่สังกัดอยู่ในข้าราชการทหาร และก็บุคคลซึ่งต้องขังหรืออยู่ในความคุ้มครองของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร และชอบด้วยกฎหมาย และก็เชลยศึก หรือชนชาติศัตรูนะครับ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า หลักของศาลทหารนี่ถือเอาตัวบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารนี่นะครับ ในขณะที่กระทำผิดเป็นหลัก ทีนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ นะครับ จะเป็นปี ๒๕๑๗ ปี ๒๕๒๑ ปี ๒๕๓๔ ก็ตาม จะบัญญัติเอาไว้ว่า ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ เขียนเอาไว้เพียงแค่นี้ แล้วก็ไม่มีปัญหาใด ๆ มาตลอด พอมาถึงปี ๒๕๔๐ มาเขียนว่าศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหาร และคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ก็เลยเกิดเป็นว่า บทบัญญัติอันนี้มองเหมือนกับว่า เอาคดีมาเป็นหลัก มันก็เป็นคดีอาญาทหาร และคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งความหมายอันนี้มีมันคลาดเคลื่อนไป ทางผมก็ได้เสนอไว้ในตอนเริ่มต้นว่า จะขอแก้เป็นว่า ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัตินะครับ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเมื่อทางท่านเลขาเห็นว่า นี่มันจะกว้างเกินไปนะครับ ก็อยากจะขอกลับไปให้เหมือนกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ที่บัญญัติมาแล้วนะครับ คือ ใช้คำว่า ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งอันนี้เราใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ปี ๒๕๒๑ ปี ๒๕๓๔ ครับ ใช้มาตลอดครับ ขอเรียนเพียงเท่านี้ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

นำพร ๑๙/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศวิน สุมาวงศ์ ครับ คือที่ท่านตัดคำว่าทหาร ออกจากคดีอาญา ก็คงไม่มีปัญหาอะไร แต่ว่าจริง ๆ แล้วศาลทหารมีอำนาจพิจารณาเฉพาะคดีอาญาใช่ไหม อย่างที่ท่านพูด ฉะนั้นถ้าท่านจะแก้ทำไมไม่แก้เป็น ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาตามที่กฎหมายบัญญัติเท่านั้น ทำไมจะต้องมีคำว่า และคดีอื่น น่าจะเป็น คดีอาญาตามที่กฎหมายบัญญัติก็จบ

พลเอก อัญญาพร เจริญพานิช : การที่เขียนอย่างนี้เพราะว่าในบางครั้งก็มีคดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา เวลาที่เป็นความเสียหายซึ่งเกิดจากความเสียหายของทรัพย์สินของทางราชการ แล้วมีการขอมาว่า ขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย เราก็จะสั่งอันนี้ด้วยครับ

ประธาน : เรียนเชิญท่านพิสิฐก่อนครับ

นายพิสิฐ ลีอาธรรม : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลีอาธรรม ครับ ถ้าเขียนสั้น ๆ แบบนั้นครับ ผมก็มีคำถามว่าต้องเขียนหรือเปล่า เพราะว่าจริง ๆ ก็มีกฎหมายอยู่แล้ว การที่เราเขียนรัฐธรรมนูญขึ้นมา เพื่อจะมาจำกัดอำนาจของผู้ใช้อำนาจนั้น แต่ถ้าเขียนอย่างที่อภิปรายกันดังที่มีปรากฏในมาตรา ๒๔๑ นี้ครับ ก็มีคำถามว่าจำเป็นต้องมีบทบัญญัติข้อนี้ให้หรือไม่ เพราะว่าดูแล้วก็ไม่มีอะไรต้องเขียนนะครับ

พลเอก อัญญาพร เจริญพานิช : ก็คงจะเป็นการรองรับนะครับ รองรับศาลทหาร ซึ่งเป็นศาลแห่งหนึ่งอยู่ในกระบวนการ อยู่ในศาลทหาร แล้วในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว ๆ มาก็ได้มีการเขียนรองรับเอาไว้ครับ

เลขานุการ : ไม่มีอะไรแล้ว แต่ยังไม่สรุปไม่ได้ท่านประธาน คือถ้าเขียนว่าศาลทหารมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ มันกว้างเกินไปครับ ท่านเจ้ากรม ผมยังรู้สึกว่ามันกว้างมาก กฎหมายจะเขียนอะไรก็ได้ คือคงไม่เกิดหรอก แต่มันอาจจะเกิด คือไปเขียนเข้าไปในอำนาจของศาลยุติธรรม ศาลปกครองหรือศาลอื่นมันก็จะมีความ คือมันต้องจำกัดกรอบหน่อย ต้องตีกรอบว่ากรอบคืออะไร เอาคำไปดูอีกทีได้ไหมครับ เข้าใจว่าไม่ใช่เรื่องใหญ่มาก เอาคำไปดูได้ไหมครับ แล้วเดี๋ยวคุยกันอีกทีหนึ่ง ถ้าจบกรอบ ๓ แล้ว คณะกรรมการครับ ผมมีอีก ๒ เรื่องที่จะหารือสำหรับฝ่ายเลข ๑ คือเรื่องบทเฉพาะกาล เรื่องที่ ๒ คือการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะขออนุญาตเริ่มที่เรื่องบทเฉพาะกาลได้ไหมครับ จะขออนุญาตท่านรองเลขาธิการช่วยนำเสนอเอกสาร เข้าใจว่าแจกพวกเราแล้ว

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ มีประเด็นขอเพิ่มเติมในประเด็นของกรอบ ๓ เรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องของการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนะครับ ผมได้รับข้อเสนอจากนักวิชาการหลายฝ่ายเกี่ยวกับการที่จะบัญญัติบทบัญญัติในเรื่องของความผิดฐานข้อหาทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนหรือที่เรียกว่า ข้อหาทรยศต่อชาติ หรือที่ภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า Treason

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นำพร ๑๗/๒

ลงในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนะครับ ผมขออนุญาตทราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในบทบัญญัติเรื่องของการ
ทรยศต่อชาติหรือทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน ในประเทศไทยมีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย
อาญาอยู่บ้าง แต่ว่าได้ครบถ้วน บัญญัติแต่เฉพาะบางส่วน ในบางเรื่องเท่านั้น เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ผม
คิดว่าเนื่องจากปัจจุบันนี้ความเปลี่ยนแปลงไปของสภาพของโลกในโลยี่ในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การ
เปลี่ยนแปลงไปในเรื่องของการที่จะสูญเสียซึ่งอำนาจอธิปไตยของชาติก็เปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบเดิมที่
เป็นเรื่องของการทรยศต่อแผ่นดิน ก็อาจจะรวมถึงการทำให้ความสามารถของชาติในทางเศรษฐกิจ สังคม
แล้วก็การเมืองลดลงด้วย ซึ่งความผิดในข้อหาที่เรียกว่า ทรยศต่อชาติ นี้ครับ โดยหลักการถือหลักการว่า
รัฐบาลมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจเหนือประชาชน แม้ว่าจะไปกระทบต่อผลประโยชน์ของบุคคล
บางกลุ่มก็ตาม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๒๐/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

จะอย่างไรก็ตามในเรื่องการกระทำของรัฐบาล รัฐบาลอาจจะหมดความชอบธรรมในการบริหารประเทศได้ หากรัฐบาลใช้อำนาจเหนือประชาชนเพื่อประโยชน์ของตนและพวกพ้องนะครับ เป็นการแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง ซึ่งถือไม่ได้ว่าเป็นเรื่องของการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่เป็นการปิดเบี่ยงการใช้อำนาจนำไปสู่การสูญเสียความชอบธรรมของรัฐบาลในการใช้อำนาจมหาชนแทนประชาชนนะครับ การกระทำลักษณะเช่นนี้ในต่างประเทศถือว่าเข้าลักษณะของการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของชาติและของประชาชน ซึ่งมีลักษณะเป็นการกระทำที่เป็นการทรยศต่อชาติ แล้วก็นอกจากนี้ การกระทำใด ๆ ที่มุ่งต่อการทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนุญเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้องนะครับ เช่น การมุ่งที่จะทำลายหลักนิติรัฐ ซึ่งไม่มีการบัญญัติอยู่ในกฎหมายอื่นใดนอกจากที่จะมีการนำมาบัญญัติในรัฐธรรมนุญนะครับ ก็ต้องถือได้ว่าเป็นการทำลายต่อหลักการอย่างนี้ได้ เพราะฉะนั้นกล่าวโดยสรุปก็คือว่าการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนนะครับ คือการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับชาติที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเข้ามาบริหารประเทศ แต่ไม่ได้ใช้อำนาจนั้นไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่ใช้เพื่อผลประโยชน์ของตนนะครับ และมุ่งการทำลายหลักการพื้นฐานทางรัฐธรรมนุญ และเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของตนและพวกพ้อง ผมทราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในความผิดฐานนี้ที่เรียกว่า Treason นะครับ มีการบัญญัติไว้ในลักษณะต่าง ๆ นะครับ มีทั้งในรัฐธรรมนุญแล้วก็ในกฎหมายอาญานะครับ อย่างเช่น ในประเทศอังกฤษก็มี Treason act bill 1963 บัญญัติเรื่องนี้โดยเฉพาะ โดยเฉพาะนิวซีแลนด์ก็มีบัญญัติอยู่ใน Crime act 1961 ประเทศออสเตรเลียและแคนาดาที่อยู่ในประมวลกฎหมายอาญา สำหรับประเทศที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนุญนะครับ ในเรื่องความผิดฐานนี้ก็คือ สหรัฐอเมริกาอยู่ในมาตรา ๓ ส่วนที่ ๓ นะครับ ไอร์แลนด์ในมาตรา ๓๙ แล้วก็ฝรั่งเศส มาตรา ๓๙ บัญญัติเรื่องความผิดในเรื่องของการทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชนไว้ด้วยครับ ผมขออนุญาตที่จะนำเสนอเรื่องนี้เพื่ออยู่ในเรื่องส่วนของการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อีกเรื่องหนึ่งด้วยครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตให้กรอบที่ ๓ ไปดูได้ไหมครับ เพราะว่าประเด็นใหม่ที่ยังไม่ได้เห็นกัน แล้วก็ Debate กันนะครับ ถ้าไม่มีอะไร ผมขออนุญาตท่านประธานให้ท่านรองอัครพรช่วยนำเสนอเรื่องบทเฉพาะกาลด้วย

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ ผม บังเอิญไปอ่านหนังสือพิมพ์เจอปัญหาความมั่นคงของชาติในหลาย ๆ ประเทศเกี่ยวกับคนต่างด้าวนี้ะครับ อย่างแคนาดา ขณะนี้มีการแยกแคว้นต่าง ๆ ออกไปอิสระ แล้วก็ทางการจัดการศึกษาทางอเมริกา ทางแคว้นอเมริกาได้เขามีกฎหมายรัฐธรรมนุญบัญญัติไว้ว่าคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในแผ่นดินเขา เขาต้องจัดการศึกษาให้ ให้เขาเกิดความรู้สึก Sense of belonging รู้สึกประเพณี วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ เกิดความรัก

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๒๐/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

แผ่นดินที่เขาอาศัยอยู่ เพราะฉะนั้นขณะนี้ทางแคนาดาปรากฏว่าถ้าผมจำไม่ผิดคือ คิวเบกเขาขอแยกตัว
เป็นรัฐอิสระ เพราะเขาพูดภาษาฝรั่งเศส ขนบธรรมเนียมของเขาอยู่ตลอดเวลาจนเขาเกิดความรู้สึกว่า
เขาเป็นประเทศหนึ่งแต่อยู่ในแคนาดา เขาขอแยกตัว เวลานี้ได้ข่าวว่าทางแคนาดาเองก็อาจจะต้องยอมให้
เขาไป เพราะเมื่อเขาเข้ามาใหม่ ๆ ทางรัฐบาลไม่ได้ดูแลเขา เขาก็อยู่ในกลุ่มของเขา อยู่ในขนบธรรมเนียม
ประเพณีวัฒนธรรมอะไรของเขา จนกลายเป็นความรู้สึกอิสระ เป็นประเทศหนึ่งอยู่ในประเทศแคนาดา
แล้วประเทศอื่นอีกหลายแห่งก็จะเกิดปัญหาเช่นนี้เกิดขึ้น แล้วทำให้นึกถึงทางภาคใต้ของเรา ก็เราปล่อย
ปละละเลยมานาน ทาง ๓ จังหวัดภาคใต้ก็ปล่อยให้เขาใช้ภาษาที่เป็นสื่อกลาง ภาษายาวีบ้าง ภาษา
มาเลเซียบ้าง จนขณะนี้เขาเกิดความรู้สึกว่าเขาก็มีอิสระ มีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นของเขา
เพราะฉะนั้นเราเข้าไปแตะต้อง เข้าไปอะไรก็มีปัญหาเกิดขึ้น เราน่าจะคิดกันเรื่องนี้ล่วงหน้าใหม่ว่าต่อไป
ทางเขมรเลย ลาวเลย พม่าเลย อพยพเข้ามาเมืองไทยเป็นแสน ๆ ล้าน ๆ แล้วในอนาคตจะเป็นอย่างไร
เกิดขึ้น ถ้าเราหันมาคิดเรื่องนี้ดูเพื่อความมั่นคงของประเทศชาติในวันข้างหน้า อันนี้ผมจะปรึกษานะครับ
ประเด็นที่ ๑ นะครับ

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๒๑/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประเด็นที่ ๒ ผมอยากจะขอความกรุณาให้ช่วยศึกษาดูให้ชัดเจนอีกทีหนึ่ง เพราะเราอยู่ในประเทศเครือข่ายของยูเนสโก ในข้อ ๑๐ หน้า ๙ วันนั้นผมอภิปรายไว้ทีหนึ่งแล้ว แสดงว่าฝ่ายเลขาอาจจะไม่ได้บันทึกไว้ให้ ให้แยกเรื่องศิลปวัฒนธรรมออกจากการศึกษา ที่จริงแล้วมันเป็นเรื่องของสากล ยูเนสโกเขาได้กำหนดว่าการศึกษาคือวัฒนธรรม เพราะการศึกษากับวัฒนธรรมแยกกันไม่ได้ เพราะเป็น Heritage ซึ่งเราเกิดมาจาก พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีอยู่ร่วมกันในทุกวันนี้ได้ ก็เพราะเราต้องศึกษาเรื่องประเพณี วัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกันได้ อย่างยูเนสโกเช่นเขาบอกว่า ยูเนสโกถ้าเมื่อเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมดก็เป็น United Nation Educational, Scientific and Culture Organization หรือภาษาไทยบอกว่า องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ อันนี้มันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ถ้าเราไปแยกของประเทศเราประเทศเดียวก็จะแปลกอยู่ ประเทศทั่วโลกเขามีลักษณะอย่างนี้หมด เวลานี้องค์การยูเนสโกก็ตั้งอยู่ในฝรั่งเศส Cover หลายประเทศที่เป็นประเทศของ United Nation องค์การสหประชาชาติ ฉะนั้นเราก็อยากจะเห็นว่าเราก็เป็นหนึ่งในองค์การสหประชาชาติ เราควรจะมีอะไรที่มันสามารถจะปฏิบัติประเพณี เป็นเหมือนเขาบ้าง อันนี้เป็นข้อฝากให้เราช่วยกันคิดนะครับ ขอบคุณมากครับ

ประธาน : เชิญท่านอัครศรีครับ

นายอัคร ศรีจันทา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ จะขออนุญาตนำเสนอแนวทางของบทเฉพาะกาล ซึ่งต้องขออนุญาตกราบเรียนเบื้องต้นว่า อันนี้ก็เป็นแนวความคิดหรือแนวทางที่ฝ่ายคนจัดทำร่างได้เตรียมการไว้ ซึ่งความจริงบทเฉพาะกาลมันจะต้องไปพิจารณาในลำดับสุดท้าย หลังจากทีบทบัญญัติหลักทั้งหมดนั้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว และกราบเรียนเสนอมาเบื้องต้นเพื่อทางท่านกรรมาธิการได้กรุณาให้ความคิดเห็นจะได้เอาไปจัดทำเป็นรายละเอียดต่อไป ก็ขออนุญาตเรียนเบื้องต้นว่า ในขณะที่ตัวร่างที่เป็นเนื้อหานั้น ทางทีมงานได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว คงเหลือแต่การประชุมในรอบ ๓ ที่จะต้องเอาไปปรับแก้ไขให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม รวมแล้วทั้งหมดในขณะนี้จะมีอยู่ประมาณ ๓๐๐ กว่ามาตรา พอ ๆ กับรัฐธรรมนูญครั้งที่แล้ว ตัวเลขพอ ๆ กัน แต่ว่าเนื้อหาสาระจะเพิ่มมากขึ้นอีกพอสมควร สำหรับบทเฉพาะกาลที่เตรียมไว้จะมีอยู่ ๗ - ๘ เรื่อง ก็จะเริ่มตั้งแต่ว่า

ในเรื่องแรกที่เราจะมีในบทเฉพาะกาลก็คือ การทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตรงนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ซึ่งให้คณะกรรมการนี้ทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ แต่คาดว่า หรือไม่แน่ใจว่ารัฐธรรมนูญนี้อาจจะประกาศใช้บังคับก่อนที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญจะทำเสร็จ ก็เลยต้องบัญญัติรองรับไว้ว่า คณะกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนูญนี้จำเป็นต้องอยู่ต่อ เพื่อทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เสร็จ ซึ่งอาจจะมีเวลาเหลือล้าไปอีกประมาณสัก ๓๐ หรือ ๔๐ วัน ก็จะต้องทำ แล้วก็เสนอต่อสภานิติบัญญัติอีก ก็เลยต้องจำเป็นต้อง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๒๑/๒

รองรับการคงอยู่ของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ แม้ว่ารัฐธรรมนุญจะประกาศใช้แล้ว

ในเรื่องที่ ๒ ที่จะต้องกำหนดไว้ คือการกำหนดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการสรรหาวุฒิสภา ก็ได้คาดหมายว่าหลังจากที่มีการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนุญที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเสร็จทั้งหมดแล้ว จะกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็สรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้เสร็จสิ้น ภายใน ๙๐ วัน หลังจากมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนุญใช้บังคับ แต่ก็จะมีบทแก้ไขในกรณีที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนุญนั้นเกิดอุปสรรค สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นไม่ได้ให้ความเห็นชอบหรือพิจารณาไม่ทัน จะกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถที่กำหนดระเบียบเพื่อจัดการเลือกตั้งไปในระยะเวลานั้นได้ เพื่อจะให้มีการเลือกตั้งได้ตามกำหนดเวลาจริง โดยในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกเรากำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ในบทหลักนั้นต้องเป็นสมาชิก ๙๐ วัน แต่เนื่องจากในครั้งแรกนั้นอาจจะมีปัญหาที่ลดลงมาเหลือ ๓๐ วัน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๒๒/๑

ในเรื่องที่ ๓ คือการรับรององค์มนตรี อันนี้ก็คงเป็นไปตามสิ่งที่ควรจะเป็น

ในเรื่องที่ ๔ คือเรื่องการให้สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป คือทำหน้าที่
รัฐสภาจนกว่าจะมีสภาใหม่เข้ามา ที่นี้ตรงสภาใหม่เข้ามานั้นถ้าโดยปกติแล้วสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ควรทำหน้าที่จนถึงวันเลือกตั้ง แต่อันนี้ผมเองไม่ค่อยมั่นใจนักว่าในวันเลือกตั้งนั้นจะสามารถประกาศผล
การเลือกตั้งได้หรือไม่ ถ้ามีเวลาซึ่งอาจจะเหมือนอย่างครั้งที่ผ่านมาซึ่งต้องใช้เวลานานนั้น ก็เลยให้สภา
นิติบัญญัติแห่งชาตินั้นอยู่ต่อไปจนถึงมีการประกาศผลการเลือกตั้ง เพื่อให้สภานั้นเข้ามาทำหน้าที่ต่อไป
นะครับ

ในเรื่องที่ ๕ ก็กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ตามระยะเวลา
ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เพราะต้องอยู่ต่อกันกับกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ คือ
กรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญนั้นยังอยู่ต่อ สภาร่างรัฐธรรมนูญก็จำเป็นต้องอยู่ต่อ เพราะว่าตัวกรรมการ
นั้นเป็นของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ในเรื่องที่ ๖ เป็นเรื่องการจัดสรรได้เสีย อันนี้เป็นการรองรับตามรัฐธรรมนูญชั่วคราวของ
ปี ๒๕๔๙ ว่า ก็นำบทบัญญัติเรื่องเกี่ยวกับการห้ามกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญนั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรหรือวุฒิสภา อันนั้นคงต้องยืนยันหลักการเดิม

ในเรื่องที่ ๗ ก็เป็นเรื่องให้คณะรัฐมนตรีนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีรัฐมนตรีใหม่
เข้ามารับหน้าที่

ในเรื่องที่ ๘ เนื่องจากมีการรองรับองค์การตามรัฐธรรมนูญหลายองค์การให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อ
ก็จำเป็นต้องเขียนรับรององค์การรัฐธรรมนูญเหล่านั้น คือคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รวมทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสมาชิกสภาที่ปรึกษา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้คงอยู่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยในการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็ให้ปฏิบัติ
หน้าที่ไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปก่อนจนกว่าจะมีกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เข้ามาแทน เพียงแต่มีเงื่อนไขว่า ถ้ากฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญเดิมนั้นขัดแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ก็ใช้บังคับไม่ได้

ในเรื่องที่ ๙ การให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่ต่อไป คือบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ
ใหม่นั้นบัญญัติให้มีศาลรัฐธรรมนูญ โดยจริง ๆ แล้วคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเดิมจะต้องสิ้นสุดลง
แต่เนื่องจากการแต่งตั้งศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องใช้เวลาพอสมควร ก็เลยกำหนดให้คณะตุลาการ
รัฐธรรมนูญนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นมารับหน้าที่
โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งไม่เกิน ๙๐ วัน ส่วนคดีต่าง ๆ ที่ค้างอยู่ในคณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่มีอยู่

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๒๒/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ในขณะนี้ ก็จะให้โอนไปเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีการจัดตั้งขึ้นต่อไป เพื่อให้การดำเนินคดีนั้น ต่อเนื่อง

เรื่องที่ ๑๐ คือการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อันนี้เนื่องจากในที่ผ่านมา คณะปฏิรูปนั้นได้ยกเลิกคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วให้ผู้ว่าการทำหน้าที่ทั้งคณะกรรมการไปด้วย ก็เลยจำเป็นต้องมีการตั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นใหม่ โดยกำหนดระยะเวลา ๙๐ วัน นับจาก ประกาศผลการเลือกตั้งเช่นเดียวกัน เพราะเนื่องจากองค์ประกอบส่วนหนึ่งของผู้จะมาสรรหานั้นจะต้อง มาจากสภาอยู่ด้วย

ในเรื่องที่ ๑๑ ก็คือการจัดทำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ อันนี้เรียนชี้แจงว่าในตัวเนื้อหาของตัวรัฐธรรมนูญนั้นได้สร้างบทบัญญัติขึ้นมาหมวดหนึ่ง เรื่องการจัดทำพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญไว้โดยเฉพาะแล้ว แต่เห็นว่าในระยะแรกนั้นควรจะมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ขึ้นมาโดยเร็ว เพื่อให้องค์กรต่าง ๆ นั้นได้มีกฎหมายและได้ปรับปรุงกฎหมายได้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ ก็เลยกำหนดขึ้นมาโดยเฉพาะว่า ในรัฐธรรมนูญนี้พอใช้บังคับแล้วก็ให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเจ้าของ กฎหมายต่าง ๆ นั้นเป็นคนทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญขึ้น แล้วก็เสนอสภาผู้แทนราษฎร โดย กำหนดเวลาสมมติไว้ว่าควรจะมีประมาณ ๑๔๐ วัน นับจากรัฐธรรมนูญใช้บังคับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

หทัยกาญจน์ ๒๓/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

แล้วก็ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน แล้ววุฒิสภาพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน ก็จะได้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญชุดแรกครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กรณีนี้แตกต่างจากการเสนอกฎหมายปกติ เพราะว่าเราบังคับหรือกำหนดให้องค์กรอิสระเป็นคนจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเอง

ในเรื่องการลงมตินั้นได้คิดไว้ว่าอาจจะแตกต่างจากกรณีปกติโดยกำหนดเลียนแบบกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ มาส่วนหนึ่งว่า โดยการเขียนในทางกลับกันว่าเวลาที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอร่างไปแล้ว การที่สภาผู้แทนราษฎรจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ให้ความเห็นชอบนั้น จะต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา เหตุที่เขียนกลับคือโดยปกตินั้นเวลาการเขียนลงมติเขียนในทางกลับว่า จะมีมติลับโดยใช้คะแนนเสียงข้างเท่าไร แต่ในทางกลับกันว่าถ้าไม่ลับต้องใช้คะแนนเสียงกึ่งหนึ่งคือคะแนนเสียงข้างมากโดยเด็ดขาด เหตุที่มีแนวความคิดเช่นนี้ก็เพราะไม่แน่ใจว่าโดยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญต่าง ๆ ที่ทำขึ้นนั้นมีผลกระทบต่อการดำรงตำแหน่ง หรือการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาทั้งสองสภาค่อนข้างมาก ในหลาย ๆ เรื่องอาจจะไม่ได้รับการยอมรับถ้าเขียนในทางกระทบเขา เพราะฉะนั้นการเขียนลงมติก็น่าจะเขียนกลับออกไปว่า ถ้าไม่เห็นชอบนั้นควรจะต้องใช้เสียงข้างมาก

แล้วก็เขียนบทบังคับว่าในกรณีที่ไม่ว่าองค์กรอิสระหรือสภานั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดนั้นให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งไปนะครับ

ในเรื่องสุดท้ายก็คือ การกำหนดระยะเวลาในการตรากฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ในขณะนี้ยังไม่ได้กำหนดรายละเอียด เพราะว่าคงจะต้องดูเนื้อหาทั้งหมดว่าโดยสรุปแล้วรัฐธรรมนูญจะต้องมีการตรากฎหมายในเรื่องใดบ้าง และเรื่องใดมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องใช้เวลาในเวลาเร็วหรือช้าต่างกันอย่างไร อันนั้นคงจะต้องพิจารณาในรายละเอียดเมื่อพิจารณาในเนื้อหาไปแต่ละเรื่องนะครับ อันนี้คือโดยสรุปของแนวความคิดเรื่องบทเฉพาะกาลที่คาดว่าจะมีอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ผมจะขออนุญาตให้พิจารณาไปเป็นหน้าได้ไหมครับ
จะได้เป็นประเด็นไป มันมีประเด็นค่อนข้างมาก เอกสารแจกแล้วใช่ไหมครับ ที่ขึ้นว่า แนวทาง
บทเฉพาะกาล ขออนุญาตหน้า ๑ น่าจะรับได้ใช่ไหมครับ

นายอัศวินวิทย์ สุมาวงศ์ : ขออนุญาตครับท่านประธาน ผมมีข้อสงสัยนิดเดียว ในข้อ ๔
ท่านเลขานุการ ในข้อ ๔ เรื่องการให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ต่อไป กำหนดว่าจนกว่า
คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แนวของเราขณะนี้ตั้งใจจะมี
๒ สภาใช่ไหมครับ และในกรณีนี้จะรอแค่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขาทำหน้าที่
รัฐสภาได้หรือเปล่า ถ้ายังไม่ได้มีวุฒิสภา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นัยกานจน์ ๒๓/๒

นายอัคร จารุจินดา : ที่ตั้งใจไว้ถ้ามีสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมาแล้วนั้น คณะสภานิติบัญญัติแห่งชาติควรจะต้องหมดไป เพราะว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นสามารถจะเดินหน้าต่อไปโดยการตั้งนายกรัฐมนตรีต่อ ส่วนการไม่มีวุฒิสภานั้นก็จะมีข้อขัดข้องในการเสนอร่างกฎหมายหรือการดำเนินการบางเรื่อง ก็น่าจะรอได้แต่ไม่ควรจะให้สภานิติบัญญัติจะยืนหน้าหรือปรับให้เป็นวุฒิสภา

เลขานุการ : หน้า ๑ มีอะไรไหมครับ ท่านประพันธ์ครับ ท่านประธานขออนุญาต

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในข้อ ๔ คือโดยหลักการแล้วรัฐสภาไม่น่าจะขาดช่วง คือสภานิติบัญญัติแห่งชาติน่าจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ารัฐสภาใหม่จะปฏิบัติหน้าที่ เหมือนคล้าย ๆ กับ ครม. รวมทั้งของศาลรัฐธรรมนูญด้วย คือโดยหลักการไม่น่าจะขาดช่วง

เลขานุการ : ขยับไปอีกหน่อยไหมครับ ไม่ใช่วันที่ประกาศผลเลือกตั้งใหม่ครับ แต่เป็นวันที่มีสภาใหม่ทำหน้าที่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : จนรัฐสภาใหม่เขาทำหน้าที่ มันไม่ควรจะขาดช่วง เดียวเกิดตอนนั้นมีเหตุการณ์อะไรซึ่งต้องใช้รัฐสภาขึ้นมา

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลีธรรม : อย่างในกรณีของ ครม. เราก็ถือว่าวันที่โปรดเกล้าฯ เป็นวันเริ่มต้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็น่าจะเป็นวันที่มีการโปรดเกล้าฯ ให้ ส.ส. ทำหน้าที่เป็นวันที่สิ้นสุด หรือวันที่ทรงเปิดรัฐสภา คือผมเข้าใจว่าเป็นวันเดียวกันกับท่านประพันธ์อาจจะขยับวันอะไรก็แล้วแต่ แต่เอาหลักก็คือว่าต้องมีชุดใหม่มาก่อน ชุดใหม่ทำหน้าที่ได้ก่อนชุดเก่าถึงจะไปนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๒๔/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๔

เลขานุการ : ผมเข้าใจว่าเป็นวันเดียวกันกับท่านประธานนะครับ อาจจะขยับวันอะไร
ก็แล้วแต่ แต่ว่าเอาหลักก็คือ ว่าต้องมีชุดใหม่มาก่อน ชุดใหม่ทำหน้าที่ได้ก่อน ชุดเก่าถึงจะไปนะครับ
เอาอย่างนั้นได้ไหมครับท่านรอง เดี่ยวลองไปดูนะครับ แต่หลักนี้มาจะดูกันครับ ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น
มันไม่ควรขาดสภาไปนะครับ ไปหน้า ๒ ได้ไหมครับ ตั้งแต่ข้อ ๕ ไปจนถึงข้อ ๘ ครับ ขออนุญาต เชิญครับ
ท่านประธานขออนุญาตเชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ข้อ ๕ คงไม่มีปัญหา
นะครับ แต่ข้อ ๖ อาจจะมีปัญหาบ้าง ถ้าเราดูนะครับเราอาจจะบอกว่า ที่เขาบอกว่าการจัดส่วนได้ส่วนเสีย
การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญค่อนข้างจะเป็นการเลือกปฏิบัติ ถ้าเราจะดู
เจตนารมณ์ของบทบัญญัติข้อนี้เราจะเห็นว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ แล้วก็
อำนาจหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนุญนี้แทบจะเหมือนกันทุกประการเลย แล้วก็เจตนารมณ์ของ
คณะกรรมการการยกย่องนี้มันก็เจตนารมณ์เดียวกับของ สสร. ของสภาร่างรัฐธรรมนุญ และการมีส่วนได้ส่วนเสียนี้
ถ้าจะพูดไปมันก็มีทั้ง ๒ คณะนะครับ คือ ทั้ง สสร. แล้วก็ของคณะกรรมการ ผมก็เลยไม่แน่ใจว่า การมี
ส่วนได้ส่วนเสียของการปฏิบัติหน้าที่อันนี้มันหมายถึงอะไร เรามีส่วนได้ส่วนเสียอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ของผมนะครับ ผมคงไม่ไปสมัคร ส.ส. หรือ ส.ว. แน่นนอน ศาลรัฐธรรมนุญอาจจะไม่แน่ เพราะว่าเปิดโอกาส
ให้ได้ ๒ ตำแหน่งแล้ว อันนี้ก็อยากจะทราบนะครับ ผมไม่ทราบว่าใครจะอธิบายได้นะครับ ส่วนได้ส่วนเสีย
ของเราอยู่ตรงไหน แล้วก็ส่วนได้ส่วนเสียของคณะกรรมการกับส่วนได้ส่วนเสียของ สสร. นี่แตกต่างกัน
ตรงไหนครับ อยากจะให้มีการเปิดอภิปรายด้วยครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านสดศรีครับ

นายอัษฎพร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ คือเนื่องจากในรัฐธรรมนุญ
ชั่วคราวนั้นได้กำหนดเป็นบทที่ชัดเจนว่ากรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญนั้นจะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาไม่ได้ ที่เข้าใจว่าเขียนเช่นนั้น ก็เนื่องจากว่าคณะกรรมการการยกย่อง
รัฐธรรมนุญนั้นเป็นคนเขียนรัฐธรรมนุญขึ้นมาเอง เพราะฉะนั้นเพื่อป้องกันมิให้มีการดำเนินการหรือมีการ
กล่าวอ้างในภายหลังว่ากรรมการนี้เขียนรัฐธรรมนุญนั้นแล้วก็เอาประโยชน์จากรัฐธรรมนุญนั้นไป
ดำเนินการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอะไรต่อไป เพราะฉะนั้นเพื่อป้องกันกรณีประโยชน์ได้เสียในตรงนั้น
รัฐธรรมนุญชั่วคราวก็เลยห้ามเฉพาะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ ซึ่งเป็นคนเขียนแล้วก็เป็นคนซึ่งจะมี
สิทธิที่จะพิจารณาว่า ที่มีการเสนอแก้ไขต่าง ๆ นั้น กรรมการนั้นจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สิทธิขาดอยู่ที่
คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ รัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๔ จึงมีเจตจำนงตรงนั้นโดยไม่รวมถึงองค์กรอื่น ๆ
ซึ่งเป็นองค์กรที่อาจจะมีการพิจารณาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนุญนี้ด้วย แต่ไม่ได้เป็นองค์กรที่จะ
ลงมือเขียนรัฐธรรมนุญเอง เพราะฉะนั้นในการเขียนรัฐธรรมนุญฉบับถาวรนั้น ก็เลยรองรับจากสิ่งที่

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๒๔/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ ได้กำหนดไว้ เพื่อให้เจตนารมณ์ในเรื่องนี้ต่อเนื่องกันไป ส่วนองค์กรอื่นแม้กระทั่ง สสร. เองนั้น เนื่องจากในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ ไม่ได้กำหนดห้ามเรื่องนี้ไว้ และทำให้คนหรือบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าไปเป็น สสร. นั้นไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้ว่าตัวเองจะถูกห้ามในกรณีนี้ในภายหลัง ซึ่งทำให้เป็นการ ตัดสิทธิหรือกระทบสิทธิของเขาโดยเขาไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เลยเห็นว่าเมื่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ รัฐธรรมนูญชั่วคราวนั้นมิได้ห้ามไว้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ หรือบทบัญญัติเฉพาะกาลนี้ ก็เลยห้ามเฉพาะ สิ่งที่สืบเนื่องกันต่อมาเท่านั้นเอง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ขอประทานโทษครับขอขุดจังหวะหน่อย เพราะฟังดูแล้วมันเหมือนข้อบกพร่องโดยสุจริตจริง ๆ เลย ไม่ทราบนะครับ ผมไม่ใช่นักกฎหมายนะครับ ผมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านรัฐศาสตร์ ก็ไม่ทราบว่านักกฎหมายนี่ฟังแล้วสะดุดอะไรหรือเปล่าครับ ขอประทานโทษนะครับท่านอัครพรที่ความเห็นของท่าน ผมผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐศาสตร์ก็ไม่รู้จะรับได้ หรือเปล่า ผมยังสงสัยตัวเองเหมือนกันนะครับ อยากจะให้ท่านอื่นอภิปรายด้วยนะครับ อยากทราบ ข้อคิดเห็นด้วยนะครับว่าจุดตรงนี้จริง ๆ มันเป็นอย่างนั้นหรือเปล่า เป็นไปตามเจตนารมณ์จริง ๆ หรือเปล่า ขอบคุณครับ

ประธาน : มี ๓ ท่านนะครับ ท่านเสดศรี ท่านประพันธ์ และท่านปกรณ์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พุทธทศวรรษ ๒๕/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นางสดศรี สัตยธรรม : ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ สำหรับข้อเกี่ยวกับการห้ามไม่ให้กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดิฉันมีความเห็นว่าในเมื่อกรรมาธิการ คือ สสร. ทั้งหมดทำเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ และก็เมื่อยกย่องได้ทำรัฐธรรมนูญขึ้นมาแล้ว ทางกรรมาธิการคือ สสร. ท่านอื่นท่านสามารถที่จะแปรญัตติก็ได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประชุมที่ชะอำ มี ๓ ท่าน ได้เข้ามาร่วมประชุมกับเรานะคะ ท่านก็ถือว่าท่านก็มีส่วนในการร่วมร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เหมือนกัน แล้วทำไมท่านถึงตัดเฉพาะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญละคะท่าน ท่านประธาน สสร. รองประธาน สสร. อีก ๒ ท่าน ท่านก็ถือว่ามีส่วนร่วมในการร่างครั้งนี้ด้วย ก็น่าจะตัดท่านด้วยเหมือนกัน หรือถ้าจะตัดก็มาจะตัดทั้งหมดทั้ง ๑๑๐ คน เพราะว่า จะว่าไปแล้วก็มีส่วนได้เสียในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ เหมือนกัน ในประเด็นข้อ ๘ ในส่วนขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ เมื่อมีการปฏิรูป หรือปฏิวัติครั้งนี้ เรามีการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แล้ว แล้วก็ได้มีการตั้งองค์กรใหม่ขึ้นมา ซึ่งองค์กรที่ตั้งใหม่ขึ้นมาคือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งตั้งโดยประกาศ คปค. ฉบับที่ ๑๓ แล้วคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรใหม่ที่ตั้งขึ้นมาไม่ใช่โดยรัฐธรรมนูญ แต่ตั้งขึ้นโดยประกาศ คปค. นะคะ แล้วก็ยังมี คตส. ซึ่งตั้งขึ้นมาใหม่เหมือนกัน อันนี้ท่านจะรวมว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ดี อันนี้ที่ชัดเจน ๒ หน่วยงานนี้ จะถือว่าหมดไปตามวาระรัฐธรรมนูญหมดไปนานแล้วคะ แต่มีโดยอำนาจของประกาศ คปค. ฉบับที่ ๑๓ และฉบับที่ ๒๖ เพราะฉะนั้นในกรณีอย่างนี้ทาง กกต. กิติ ป.ป.ช. กิติ ชุดนี้ก็ดีนะคะ ยังมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการกันต่อไปหรือไม่ เพราะวันนี้เราก็ทำไปตามประกาศของ คปค. ไม่ใช่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ อันนี้ดิฉันคิดว่าน่าจะเป็นข้อกฎหมายที่จะต้องพิจารณาเหมือนกันว่า อำนาจหน้าที่เราจะหมดหรือยัง ถ้าหมดแล้วนี้เราคงจะจัดการเลือกตั้งครั้งหน้าต่อไปไม่ได้ และก็ประกาศ คปค. นี้ก็ถือว่าเป็นกฎหมายฉบับหนึ่ง ซึ่งถ้าจะว่าแล้วก็ยังเป็นกฎหมายที่สามารถลบล้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้ เพราะฉะนั้นก็คิดว่าน่าจะเป็นกฎหมายที่สูงสุดกว่ารัฐธรรมนูญด้วยซ้ำไปนะคะ อันนี้เป็นความคิดเห็นนะคะ ถ้าคิดว่าอยากจะเสนอให้ที่ประชุมทราบในเรื่องนี้ ขอบพระคุณคะ

เลขานุการ : ขออนุญาตตอบท่านสดศรีเร็ว ๆ ข้อ ๘ ก่อนนะครับว่า ก็จะอยู่ไปตามนั้น เพราะว่าในร่างของท่านรองเลขาคล้ายเป็นไปตามวาระตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ หรือตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องนะครับ ประกาศของ คปค. ว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องตัวหนึ่งนะครับ ก็จะอยู่ไปตามวาระตามที่กำหนดครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ : กระผม วิชา มหาคุณ ครับ กระผมขอตั้งประเด็นตั้งข้อสังเกตครับ คมช. ควรจะทำอย่างไรกับเขา จะอยู่ในบทเฉพาะกาลด้วยหรือเปล่าหรือจะให้สูญสลายไปตามเป็นโดยอัตโนมัติไปเอง คือ อย่าลืมนะว่าอันนี้อาจจะมีกรณีที่เกิดการปลดนายกอะไรต่ออะไรนี้

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๒๕/๒

ที่รัฐธรรมนุญฉบับปี ๒๕๔๙ นี้ครับ ในช่วงคราวนี้ที่ให้อำนาจประธาน คมช. อยู่ครับ นี่ละครับ คือ ผมตั้งได้
เป็นข้อสังเกตก็แล้วกันครับ ท่านไปคิดเอาเองครับ

ประธาน : มีข้อสังเกตอีกข้อหนึ่ง เกี่ยวกับการใช้กำลังรัฐประหารนี้ ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนุญ
ฉบับปี ๒๕๔๓ เขียนเอาไว้ บอกว่าก็ไม่มีคามผิดนะ แต่เมื่อมีรัฐธรรมนุญใหม่ไม่ได้เขียนไว้ อันนั้นโทษไป
แล้วนี้ พวก คมช. จะขึ้นศาลทหารหรือเปล่า คือ ผมไม่ใช่นักกฎหมาย แต่ผมก็เป็นห่วงพวกเขาจะครับ —

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พรเทพ ๒๖/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ว่าพวกเขาไม่ดีไม่ได้เดียวเราร่างรัฐธรรมนูญมา พอร่างเสร็จเรียบร้อยเขาเข้าคุกกันเป็นแถวนี้ มันไม่ยุติธรรมกับเขา นะครับ ก็ฝากข้อสังเกตไว้ด้วย แต่ว่าส่วนได้ส่วนเสียของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามที่ท่านสดศรีบอก อย่างน้อย ๓ ท่านนี้ ผมว่าน่าจะคิดนะครับ คือสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ความจริงพวกเขาก็ไม่ทราบหรอกว่าคือเขาเข้ามาแล้วเลือกเข้ามาแล้วเขาก็ทราบเพียงว่าเขายังมีสิทธิทุกอย่าง แต่ว่ารัฐธรรมนูญกำหนดไว้ปี ๒๕๔๙ นี้เฉพาะกรรมการยกย่อง เพราะฉะนั้นมันก็ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๙ นอกจากว่าเรามีความคิดในทางพอที่จะมีเหตุผลพอสมควรหรือไม่ครับ ในการที่จะให้บุคคลอื่นนอกจาก กมธ. ยกย่องนี้ ซึ่งถือว่ามีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งคำคำนี้ผมก็ไม่ค่อยชอบใจเท่าไรนัก ส่วนได้ของ กมธ. คือได้ยกย่อง ส่วนเสียคือลงเลือกตั้งไม่ได้ อันนี้คือคำจำกัดความที่ให้ไว้เฉพาะ กมธ. ผมพูดเท่านั้นเดียวไปกันในญะครับ ผมขอตามชื่อก่อนครับ มีท่านประพันธ์ ท่านปกรณ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการยกย่อง ในข้อ ๖ นี้ครับ ผมคิดว่าในเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ปี ๒๕๔๙ เขาเขียนข้อห้ามไว้ชัดเจนว่าเฉพาะกรรมการยกย่อง ฉะนั้นคนที่เขาจะมาเป็นผู้ร่างนี้ เขาก็จะรู้ว่ามีข้อห้ามเฉพาะตามที่กำหนดอันนี้เขาถึงมาเป็น เขาถึงจะมาเป็นผู้ร่างแห่งชาติ ถึงสมัครมาเป็นนะครับ ถ้าเราไปเขียนบัญญัติห้ามเขาเพิ่มในตอนนี้นั้นมันก็เหมือนกับไม่เป็นธรรมกับเขา เพราะว่าถ้าเขาเห็นว่าห้ามแต่แรกเขาก็อาจจะไม่เอา ฉะนั้นผมเขียนว่าข้อห้ามนี้มันน่าจะเฉพาะกรรมการตามกฎหมายของรัฐธรรมนูญ คงเฉพาะที่รู้แล้วว่า มีหลักเกณฑ์อันนี้แล้วก็เข้ามาเท่านั้นนะครับ ไม่ควรจะขยายเพิ่ม ที่นี้อีกส่วนหนึ่งก็คือที่ท่านประธานพูดถึงเรื่องนิรโทษกรรมอะไรนี้ ผมยังนึกต่อไปถึงว่ามีประกาศที่ลักษณะออกเป็นกฎหมายหลายฉบับนะครับ แล้วรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ นี้มีพูดถึงอยู่ให้มีผล แต่พอปี ๒๕๔๙ หมดนี้ครับ มันจะมีผลกระทบอะไรกับประกาศ คมช. เท่านั้นหรือเปล่า อยากจะฝากเลขไปช่วยพิจารณาด้วย

ประธาน : เชิญท่านปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ปกรณ์ ปรียากร กรรมการยกย่องของข้อ ๖ นี้ครับ ผมคิดว่าก็สนับสนุนที่ท่านประธานได้พูดและที่ท่านประพันธ์ได้อธิบาย เพราะความจริงตอนที่เราจะเข้ามาเป็นผู้ร่างสภาแห่งชาตินี้ ก็มีการเห็นอะไรต่าง ๆ แล้วไปแสดงตนอะไรต่าง ๆ สารพัดอย่างนะครับ ซึ่งก็เป็นการทราบอยู่แล้วว่าในรัฐธรรมนูญได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้อย่างไร ทีนี้ถ้าเรามาถึงขั้นนี้แล้วเราจะมาบอกว่า จะมากำหนดบทเฉพาะกาลว่าเปลี่ยนแปลงแก้ไขไปนี้ ผมคิดว่ามันก็ไม่ใช่ว่าเป็นการทำหน้าที่ที่ดีนักของพวกเรา นะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้เราอย่าไปเงใจดีกว่า เป็นเรื่องที่ชัดเจนอยู่แล้ว แล้วก็ถ้าขึ้นไปบัญญัติอะไรเพิ่มเติม จนกระทั่งให้พวกผมมีสิทธิเพิ่มเติมนี้ ผมคิดว่าผมก็ไม่สบายใจที่จะทำหน้าที่ต่อ นะครับ เพราะว่าเราได้ทราบในสิ่งเหล่านี้มาแล้ว และพวกเขาก็เป็นนักวิชาการ เป็นอะไรต่าง ๆ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

พรเทพ ๒๖/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

จะมาบิดพลิ้วกันในเรื่องนี้มันก็เหมือนกับที่ได้พูดถึงผลประโยชน์ได้เสียของนักการเมืองทั้งหลาย
ความจริงมันก็มีเรื่องที่เราอาจจะวิพากษ์ได้ แต่มันผ่านไปแล้วนะครับ

ประธาน : เชิญท่านเจริญครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ กระผมพอดีอยากจะเรียนว่าที่ท่านประธาน
ปรารภขึ้นนี้ ผมก็อยากจะขอตีความเป็นประเด็นที่จริงจังนะครับ เพราะว่าเราก็คงไม่อยากจะเขียนอะไรไว้ใน
รัฐธรรมนูญที่จะเป็นประชาธิปไตยนี้ไปรับรอง เช่น เราเคยถูกวิจารณ์รัฐธรรมนูญฉบับหนึ่งที่เราไปรับรอง
ประกาศของคณะปฏิวัติให้มีผลอะไรต่อไปอย่างนี้ _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ปทีตดา ๒๗/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

แต่ว่ามันก็สำคัญ ควรจะต้องคิดด้วย อย่างสมมุติถ้าเราฝากประเด็นที่ท่านประธานปรารภนี้ ถึงแม้ว่ากฎหมายมันค่อนข้างชัดว่า สถานะของการนิรโทษกรรมแบบนี้มัน Once for all คือก่อนที่นิรโทษกรรมแล้วก็นิรโทษกรรม แม้ว่ากฎหมายนิรโทษกรรมจะถูกยกเลิกไป มันก็ไม่ทำให้ความผิดที่ได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมายนั้นกลับฟื้นขึ้นมาเป็นความผิดอีก อันนี้เป็นหลักอยู่แล้ว แต่ว่ามันก็ไม่ชัดเจนแน่นอน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ อะไรในระบบกฎหมายไทย มันอาจจะมีแง่มุมที่กล่าวได้ว่า บัดนี้รัฐธรรมนูญชั่วคราวนั้นได้ยกเลิกไปแล้ว เพราะฉะนั้นนิรโทษกรรมก็ไม่มีแล้วอะไรอย่างนี้ แล้วก็มีการดำเนินการอะไรกันขึ้นมาได้เมื่อพฤติการณ์หรือเหตุการณ์ทางการเมืองมันเปลี่ยนไป ผมก็อยากจะให้เขียนยืนยันหลักการนี้ไว้ เพราะว่าไม่ได้มีอะไรใหม่ เพราะเป็นหลักการเดิม แต่ไม่อยากจะเขียนยืนยันลงไปในตัวบุคคลนะครับ ผมอยากจะเขียนทำนองว่า ในบทเฉพาะกาลนี้ เขียนทำนองว่า บรรดาการกระทำทั้งหลาย ซึ่งบุคคลใดได้กระทำให้เนื่องในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว พุทธศักราช ๒๕๔๙ นะครับ รวมทั้งผลทางกฎหมายที่เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ ให้การกระทำและผลของกฎหมายนั้น ไม่ว่าจะผ่านทางนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ รวมทั้งผลทางกฎหมายประการใดก็ตาม ก็ให้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญนี้ อย่างนี้เราก็ไม่ได้ไปรองรับกลไกองค์กรอะไรในการปฏิวัติรัฐประหาร เราไม่ได้รองรับประกาศ คตช. เพราะฉะนั้นเรื่องประกาศ คตช. ผมคิดว่ามันชัดเจนในระบบของเราแล้ว ไม่ต้องรองรับไว้เขาก็ยังมีสภาพเป็นกฎหมาย จนกว่าจะถูกพระราชบัญญัติไปยกเลิก เหมือนประกาศคณะปฏิวัติหลาย ๆ ฉบับที่ยังให้อยู่นะครับ แต่ว่าตรงนิรโทษกรรมตรงนี้เป็นครั้งแรกที่เราเขียนนิรโทษกรรมไว้ในรัฐธรรมนูญชั่วคราว ไม่ได้ออกเป็นพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดนิรโทษกรรม ซึ่งคงอยู่ ไม่เคยถูกยกเลิก ฉะนั้นถ้าเราเขียนอย่างนี้ก็อาจจะไปได้ใหม่ ก็รวมถึงข้อเสนอดีด้วยกัน ทำนองเดียวกันของท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ ที่ท่านจะให้พูดถึงสถานะของ คมช. ผมด้วยความเคารพ ผมไม่อยากจะเขียนรับรององค์กรในระหว่างปฏิวัติเอาไว้ ในรัฐธรรมนูญฉบับของเรา มันเคยถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงมาก หลังจากเหตุการณ์ผ่านพ้นไปขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านเจ้ากรมก่อน

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : เรียนท่านประธานครับ ผมก็ตั้งใจอยากจะเสนอในทำนองเดียวกันกับที่ท่านอาจารย์จรัญได้เสนอนั้นนะครับ คืออยากจะให้เขียนในตำรานั้น แล้วถ้าหากเขียนในลักษณะนั้นแล้วก็น่าจะหมายความรวมไปถึง ข้อ ๖ ในเรื่องของการขจัดส่วนได้เสียนะครับ ซึ่งได้มีการเขียนอยู่แล้ว ในมาตรา ๓๐ วรรคสอง เพราะถ้าเมื่อมีการเขียนไว้แล้วในรัฐธรรมนูญชั่วคราว ปี ๒๕๕๔ แล้วก็มาเขียนในปี ๒๕๕๐ นี้ใหม่โดยชัดเจนกัน มันก็就会有ความเหลือมล้ำกันว่า แสดงให้เห็นว่า ปี ๒๕๔๙ นั้นไม่ได้มีผลใช้บังคับต่อมา ถ้าเมื่อเราเขียนรวมไปในภาพรวมได้ก็จะเป็นการดีครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ปทิตดา ๒๗/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านศรียาชา ท่านเกริกเกียรติและกัท่านพิสิฐ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม ศรียาชา เจริญพานิช กรรมการยกย่องครับ ผมยังมีความรู้สึกเกี่ยวกับ ข้อ ๖ นะครับ เรื่องการขจัดส่วนได้เสียนี้ จะกินความหมายกว้างแค่ไหน แม้กระทั่งที่ท่านศุพจน์ได้กรุณาพูดถึงการที่ท่านจะไปปฏิบัติหน้าที่ ได้รับคัดเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนี้ครับ ในเมื่อมีการ Debate ในส่วนนี้นะครับ เพื่อเปิดช่องทางให้ฝ่ายรัฐศาสตร์ได้มีโอกาสเข้าไปนั่งใน ๒ ตำแหน่งนี้ ก็ยังมีความตะขิดตะขวงใจ ว่าเป็นส่วนได้เสียหรือเปล่า แล้วมันยังมีกรณีอื่น ๆ อีกนะครับ ที่บรรดากรรมการยกย่องนี้ ได้ Design หรือกำหนดรูปแบบต่าง ๆ ไว้ แล้วประเดี๋ยวมันอาจจะเป็นเรื่องที่คนอื่นเขาจะนิเทศาหรือเปล่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

น้ำพร ๒๘/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

อย่างเช่น การได้มาซึ่งประธานศาลฎีกาอย่างนั้นนะครับ บางท่านที่อาจจะมีส่วนที่อยู่ในนี้ จะเป็นกรณีที่จะเป็นที่ครหาอย่างไรหรือไม่ อันนี้เพียงแต่ยกเป็นประเด็นขึ้นเท่านั้นนะครับว่า คำว่า ส่วนได้เสียในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการยกย่องนี้มันจะไปแค่ไหน อย่างไร ที่จะทำให้มันแลดูตรงตามว่าฝ่ายกรรมการเมื่อได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่แล้ว ถ้าเผื่อจะถือคล้าย ๆ ว่าเป็นมารยาทหรือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่จะให้เป็นสิ่งที่ดีงามสืบทอดกันไปในอนาคต มันจะเป็นสิ่งที่ดีหรือเปล่า เหมือนอย่างกรณีอย่างเช่น อังกฤษเขาไม่มีรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อเวลาใครไปแตะอะไรในส่วนที่มันเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งามบ๊อบเขาจะกอยทันที โดยไม่ต้องให้มีใครมาสร้างมือบไล์หรืออะไรนี้ครับ เป็นเพียงที่ว่าเราจะสร้างประวัติศาสตร์ในการที่จะทำงานอย่างนี้ แล้วก็ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนทั่วไปจะเหมาะสมอย่างไรหรือไม่ ที่จริงผมค่อนข้างจะคล้อยตามท่านสดศรี นะครับ แม้ว่าในเรื่องนี้จะมีรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๙ ได้มีการเขียนไว้ชัดเจนแล้วก็ตาม เราอาจจะหารือกัน ในที่ประชุม สสร. ก็ได้ว่า เมื่อ สสร. ก็มี ส่วนในการยกย่องไม่ทางตรงก็ทางอ้อมอยู่ดี แล้วทำไมจึงจะต้องมา ล็อกเฉพาะกรรมการ ก็ถ้าเมื่อ สสร. เองเขาเห็นชอบด้วยว่าเขาเองเขาก็ยินดีที่จะใช้ธรรมเนียมปฏิบัติอันนี้ แสดงถึง Spirit เว็บบท ผมก็ไม่เห็นมีปัญหาอะไรนี้ครับ ไซ้ใหม่ครับ ก็หมายถึงว่าเป็นการสร้างธรรมเนียมปฏิบัติที่สมควร ถ้าเผื่อตัวเองไม่ได้เป็นกรรมการยกย่อง แต่ตัวเองก็มีสิทธิอยู่ดีในการที่จะแปรญัตติ มีการ Debate ซึ่งจะทำให้เกิดผลประโยชน์แก่ตัวเองทางตรง ทางอ้อม ผมว่าอันนี้ก็ฝากเป็นข้อคิดนะครับ

ส่วนประเด็นที่ ๒ อยากจะกราบเรียนว่า ในเรื่องขององค์การตามรัฐธรรมนูญ มันมีความซับซ้อนอยู่พอสมควรเหมือนกันว่าถ้าเผื่อยกเลิกกฎหมาย แล้วโดยเฉพาะกรณีที่ยังคงค้างบางแห่งไม่อยากจะยุบผลุบ ๆ โผล่ ๆ ตามรัฐธรรมนูญที่จะต้องดำเนินการต่อไป อยากจะเป็นกฎหมายธรรมดา อย่างนี้ไม่ทราบ ว่าทางฝ่ายเลขานุการจะช่วยพิจารณาอย่างไร เช่น อาจจะแยกเป็น ๒ ตัวหรือเปล่า อย่างเช่น มีพระราชบัญญัติ ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา เป็นต้น แต่เสร็จแล้วไม่ได้เขียนครอบคลุมถึงสำนักงาน สำนักงานนั้นไปอยู่ในอีกพระราชบัญญัติหนึ่ง เพราะไม่อย่างนั้นแล้วต่อมามีการยุบก็จะต้องถูกยุบตามอีก ซึ่งเป็นที่หวาดเสียวแก่ บรรดาคนที่เขาทำงานอยู่ว่าจะตกงานหรือเปล่า ขอกราบฝากท่านประธานและทางฝ่ายเลขานุการด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านเกริกเกียรติครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ผมมีข้อสังเกต ๒ - ๓ ประการ คือ

ในประการแรก ผมเห็นด้วยกับท่านเจริญที่ท่านนำเสนอ ผมคิดว่าอันนี้เราต้องเขียน เพื่อ ความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย แล้วที่ท่านนำเสนอผมก็คิดว่าเป็นคำพูดหรือเป็นประโยคที่ค่อนข้างรัดกุมนะครับ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลธรรมคุณ

นำพร ๒๘/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประเด็นที่ ๒ ผมเห็นด้วยกับท่านอาจารย์ปกรณ์ ผมคิดว่าการที่เราเข้ามาเป็นกรรมการยกย่อง เรารู้ดีอยู่แล้วสิ่งที่เราจะทำคืออะไร แล้วข้อจำกัดของเราทำอะไร มีอะไร เพราะว่าถึงแม้ว่าจะมาเป็น สสร. แล้วก็ตาม แต่ว่าก็ระบุไว้ชัดเลยว่า ถ้าคุณเป็นกรรมการยกย่อง คุณจะต้องมีข้อจำกัดอะไรต่าง ๆ อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ทุกคนรับรู้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเพื่อความบริสุทธิ์ใจ ผมเห็นด้วยกับท่านอาจารย์ปกรณ์เป็นอย่างยิ่งในเรื่องนี้

- ๒๘/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๒๙/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ในประการสุดท้ายเลยที่ท่านอาจารย์ศรีราชาพูดถึงนี้ ผมคิดว่าอาจจะเสนอว่า ท่าน สสร. ท่านอื่นนี่ถ้าจะให้ดีแล้วมันก็ควรจะเดินแนวนี้ ถ้าผมจำไม่ผิดท่านอาจารย์ธงทองเคยเล่าให้ฟังว่า สสร. ปี ๒๕๔๐ ๙๙ คน แต่ปรากฏว่าไปลงสมัครผู้แทนถึง ๓๖ คน อย่างนั้นมันก็กลายเป็นว่าที่ร่าง ๆ ไปก็เพื่อผลประโยชน์ของตัวเองของตัวเอง ของเขาด้วย แต่ถ้าของเราสมมุติประกาศเลยว่าจะไม่ลงเลือกตั้งหรือไม่มีตำแหน่งในการเลือกตั้งต่าง ๆ นี้ ผมว่าก็ดูจะเป็นเรื่องที่ดี แล้วในเรื่องนี้ผมคิดว่าหน้าที่ของเราในการยกย่องรัฐธรรมนุญนี้ผมก็คิดว่าเราจะต้องพยายามทำดีที่สุดสำหรับสังคมไทย โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงว่ารัฐธรรมนุญมันจะผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ปัญหาว่าเราใส่อะไรไว้ในรัฐธรรมนุญ แล้วคนรุ่นหลังนี้เขามาดูได้ว่ารัฐธรรมนุญเราเขียนกันอย่างไร ผมคิดว่าในเรื่องนี้คณะกรรมการรอบที่ ๒ ก็มีอะไร ๆ สำคัญที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญทั้งหมด ซึ่งจะพูดถึงในเรื่องของการแก้ปัญหาการตีบตันทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นเป็นอย่างไร แต่ว่ามันก็เป็นปัญหาละเอียดอ่อน ซึ่งท่านประธานอนุกรรมการรอบที่ ๒ คือท่านจรัญก็ได้พูดกัน เราได้คุยกันเมื่อวานนี้ แต่ว่าในที่สุดเราจะนำเสนอที่ประชุมรอบใหญ่ทั้งหมดก่อนที่จะปล่อยข้อความเหล่านี้ออกไป วันนี้จะเสนอด้วยหรือเปล่าไม่ทราบครับ ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญแล้วก็ผมคิดว่าเป็นความอาชญาของอนุกรรมการรอบที่ ๒ ที่จะเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาการตีบตันทางการเมืองในรัฐธรรมนุญ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านพิสิฐอีกท่านหนึ่ง แล้วก็มาท่านจรัญนะครับ

นายพิสิฐ ลีธรรม : ท่านประธานที่เคารพ จริง ๆ ประเด็นที่ผมจะยกนี้ผิดแยกไปจากที่ท่านได้อภิปรายกันไปแล้ว ซึ่งผมจะไม่ขออภิปรายซ้ำนะครับ เพราะว่ามีด้วยกันหลายท่านได้พูดมาตอนท้ายผมมีปัญหาที่อยากจะยกขึ้นมาให้กับท่านเลขานุการได้ลองให้คำตอบนะครับว่า ที่บัญญัติไว้ในหน้า ๓ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ นี้ครับ ที่ว่า คณะตุลาการรัฐธรรมนุญซึ่งทำหน้าที่ต่อไป แล้วก็ให้มีการตั้งศาลรัฐธรรมนุญก็ดี หรือมีการตั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ดี ต้องให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ว่าในกฎหมายรัฐธรรมนุญเรามีการเขียนไว้ว่า การโปรดเกล้าฯ ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามสนองพระบรมราชโองการ เพราะฉะนั้นในเวลา ๙๐ วันนี้ ถ้าเกิดกรณีที่วุฒิสภายังจัดตั้งไม่เสร็จมันก็จะมีความทางเทคนิคว่าใครจะเป็นคนลงนามสนองพระบรมราชโองการได้นะครับ

ประธาน : เชิญท่านเดชอุดมครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ท่านประธานครับ กราบขอบพระคุณครับ ผม เดชอุดม ไกรฤทธิ กรรมการครับ ผมคิดว่าในหัวข้อที่ ๖ ถ้าเราเขียนแล้วผมรู้สึกมีความขวยเขิน เพราะเหมือนกับว่าอ่านรัฐธรรมนุญไม่เป็น แล้วก็มาเขียนซ้ำอีก มันไม่ได้เป็นจุดขายอะไรของกรรมการเลย เพราะว่าผู้จะเป็นกรรมการนะครับ ตั้งแต่ผมได้เข้ามาเป็นผู้คัดตั้งแต่เป็นกรรมการ กตส. นี้ ทุกคนผมคิดว่าอ่านรัฐธรรมนุญแล้วทั้งนั้น ว่าเมื่ออาสาเข้ามาเป็นกรรมการในมาตรา ๓๐ วรรคสองนี้ เป็นการลอกมา แล้วจะมาเขียนใน

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๒๙/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้มันเป็นข้อปจณา ให้เป็นข้อที่จนกระทั่งทุ่มเถียงกันอีกทำไม เราก็โตกันแล้วครับ
ผมคิดว่าเราพอแล้ว ไม่ต้องมาเขียนย้าหัวตะปู้่อีกแล้วครับ เพราะว่าน่าจะมีความเข้าใจได้ว่าในวรรคสอง
ของมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ ถึงแม้จะถูกยกเลิกไปโดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้แทนไปนี้ แต่นั่นคือสัญญา
ประชาคม นั่นคือความผูกพันที่ท่านทั้งหมด ๓๕ คน ต้องพึงปฏิบัติ ไม่ต้องไปอ่านซ้ำอีกแล้วครับ ไม่ต้องไป
แปลความเขียนย้าอีกแล้วนะครับ ไม่เช่นนั้นการเขียนย้าลงไปผมก็ถือว่าพวกเราคงอ่านมาตรา ๓๐
วรรคสองไม่เข้าใจถึงต้องเขียนอีก การทำซ้ำตรงนี้ผมก็ไม่คิดว่าจะเหมาะสม รวมทั้งไปถึงที่ว่าถ้าเราจะไป
เขียนอะไรที่ไปทำความเข้าใจตามรัฐธรรมนูญนะครับ ในเรื่องนิรโทษกรรม ผมก็ยังเห็นว่าไม่น่าจะทำ —

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๓๐/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เพราะเหตุว่าการทำตรงนั้นก็เท่ากับว่าอ่านรัฐธรรมนูญไม่เข้าใจอีก เขียนลงไปอีกทำไม ก็มันมีความพร้อมสมบูรณ์อยู่แล้วตั้งแต่เขียนฉบับ ๒๕๔๙ นะครับ ผมคิดว่าความจำเป็นในทั้ง ๒ ประเด็นนี้ไม่น่าจะมี เอาเฉพาะที่จำเป็นถ้าต้องต่อเนืองจริง ๆ ได้ไหมครับ แต่ส่วนที่เป็นหน้าที่ เป็นความเข้าใจที่พวกเราทุกคนเข้าใจได้อยู่แล้วกรุณาอย่าเขียนซ้ำลงไปอีกได้ไหมครับ ผมว่ามันเป็นความน่าอายมากกว่า ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านเจ้ากรมครับ เชิญครับ

พันเอก อัญญาพร เจริญพานิช : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับกรณีของเฉพาะหน้า ๒ ก่อนนะครับว่า เหตุที่จำเป็นต้องเขียนในหลาย ๆ เรื่องลงไปนั้น เพราะว่าเพื่อให้เกิดผลทางกฎหมาย เพราะว่ามันอย่างนั้นถ้าปล่อยให้ไปตามความเข้าใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ข้อ ๖ กิติ หรือว่าการรับรองสิ่งที่ดำเนินการมาในช่วงเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา มันไม่มีผลทางกฎหมายที่รองรับ ก็เลยจำเป็นต้องเขียนทุกเรื่องที่มีผลทางกฎหมายขึ้นไว้ นะครับ ความจริงแล้วในส่วนที่เกี่ยวกับการรับรองสิ่งที่บทเฉพาะกาลที่เสนอมาทั้งหมด ๑๒ ข้อนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องมีในช่วงเปลี่ยนผ่าน ส่วนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับรองสิ่งเดิม ๆ ที่ทำกันมาในปีหนึ่งนั้น โดยปกติรัฐธรรมนูญทุกฉบับก็ต้องเขียนไว้ ผมเองไม่ได้ยกเว้นประเด็น เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่จะต้องเขียนในรัฐธรรมนูญรองรับ เพื่อให้การดำเนินการในช่วงนั้นต่อกันได้แล้วครับ

ประธาน : ท่านวิจิตรครับ

นายวิจิตร สุระกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วิจิตร สุระกุล พอดีเพิ่งเข้ามาใหม่ นะครับ ก็อยากจะเรียนเป็นข้อสังเกตว่า องค์การอิสระในรัฐธรรมนูญไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์นะครับ แล้วก็เพิ่งจะมีปรากฏขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ องค์การอิสระนี่นะครับ โดยหลักการแล้วจะไม่มีปรากฏอยู่ในวิชาบริหารจัดการใด ๆ ทั้งสิ้นนะครับ เพราะองค์การอิสระถือว่าเป็นเครื่องมือของผู้บังคับบัญชา จะเป็น Expert staff หรือเป็น General staff เหมือนกับคณะเสนาธิการซึ่งทำงานให้แม่ทัพ บุคคลเหล่านี้ นะครับจะอยู่เหนือผู้บริหารไม่ได้ แล้วก็จะมีอำนาจอิสระครอบครององค์กรเหนือกว่าผู้บังคับบัญชาไม่ได้ ทีนี้เมื่อมาเกิดเป็นองค์การอิสระขึ้นในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มันก็เลยเกิดปัญหาขึ้นมา แล้วก็ปัญหาขัดแย้งกันโดยตลอด ผมก็ได้ไปลองสืบสวนดูนะครับ ปรากฏว่าองค์การอิสระเหล่านี้ไปปรากฏอยู่ในหน่วยงานของสหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๐๗ มีอยู่ทั้งสิ้น ๕๔ หน่วย เป็นหน่วยงานซึ่งไม่สังกัดกระทรวง ทบวง กรม ของอเมริกา ในสหรัฐอเมริกา มีกระทรวงอยู่ ๑๕ กระทรวง มีองค์การอิสระอยู่ ๕๔ องค์กร แต่ขึ้นกับประธานาธิบดีทั้งสิ้นนะครับ ทั้ง CIA ทั้ง FBI ทั้งที่เราลอกมาทั้งหมดอยู่ในองค์การอิสระทั้งหมดของอเมริกา แต่ว่าองค์การอิสระของอเมริกามันไม่ได้เป็นอิสระเหมือนอย่างของเรานะครับ ไม่มีอำนาจอย่างใด ๆ เหมือนของเรา แต่ว่าเขาขึ้นอยู่กับประธานาธิบดี เพราะฉะนั้นเมื่อเราเป็นองค์การอิสระขึ้นมาโดยไม่ขึ้นกับหน่วยงานใดมันก็เกิดปัญหาอย่างที่เห็นกันอยู่ในขณะนี้ละครับ ผมเรียนขอตั้งเป็นข้อสังเกตว่า ถ้าจะให้มันสอบสวน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๓๐/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ทวนความว่าองค์กรอิสระเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไรแล้ว ผมก็ยินดีที่จะให้ทำการตรวจสอบว่าหลักการจัดตั้ง
องค์กรของทุกประเทศในโลก หรือหลักของการบริหารจัดการเขาจัดการอย่างไร ผมอยากจะให้ดูเดี๋ยวนี้อีกได้
นะครับว่าเขาทำกันอย่างไร ผมจะขอเรียนว่าองค์กรอิสระเหล่านี้ถ้ายังปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อไป
ปี ๒๕๕๐ นี้ก็ยังคงจะต้องเกิดปัญหาเหมือนอย่างที่แล้วมานะครับ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะที่ ๓๑/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ก็ขออนุญาตสรุปว่าหน้า ๒ ก็จะเป็นไปตามนี้ โดยมีข้อสังเกตซึ่งบทเฉพาะกาลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง คมช. การรัฐประหารทั้งหลายนี้ครับ ที่ท่านประธาน ท่านเจริญ ท่านวิชา และท่านเดชอุดมได้ตั้งข้อสังเกตไว้หน้าครับ ฝ่ายเลขารับไปดูนะครับ ผมมาหน้า ๓ ได้ใหม่ครับ เมื่อสักครู่นี้มีท่านพิสิษฐถามในข้อ ๙ ข้อ ๑๐ จะขออนุญาตท่านรองอัครพรีชี้แจงก่อนนะครับ

นายอัครพรี จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ที่ตั้งเป็นโจทย์หรือตุ๊กตาไว้ก่อนว่า ๙๐ วัน เพื่อจะให้เกิดวันที่แน่นอนครับ ส่วนในเนื้อหาของตัวบทบัญญัตินั้นได้สร้างไว้ในเรื่องการให้ทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ปฏิบัติหน้าที่ได้โดยไม่ต้องรอให้ประกาศผลครบทุกเขต อันนั้นเพื่อจะรองรับให้ทำงานได้ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า กกต. จะต้องประกาศผลภายใน ๓๐ วัน และถ้ามีสมาชิกเกินกว่า ๒ ใน ๓ จะต้องดำเนินการเป็นสภาไปเลยเพื่อไม่ให้มีช่องว่าง อันนั้นรองไว้เพื่อจะเสนอให้ทางที่ประชุมพิจารณาในรายละเอียดอีกทีครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เลยเขียนเพื่อจะรับกับทางนั้น แต่อย่างไรก็ตามก็คงรับข้อสังเกตไว้ไปดูว่าให้เขียนให้สอดคล้องกัน เพราะว่าให้ครบกับคนรับสนองนะครับ

ประธาน : เชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม วิทยา งานทวี ขออนุญาตมาที่หน้า ๒ ข้อ ๗ นะครับ การให้คณะรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ก่อนวันที่รัฐธรรมนุญนี้ใช้บังคับเป็นคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนุญนี้ และให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมขอ Comment นะครับว่าอันนี้ไม่น่าจะใส่ เมื่อมีผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อยากจะขอให้เป็นอย่างนี้ ให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หลังจากมีการประกาศคณะรัฐมนตรีใหม่สมบูรณ์ เพื่อจะไม่ให้เกิดช่องว่างในช่วงของการแปรเปลี่ยน ซึ่งเราไม่ทราบว่ามันจะใช้เวลานานเท่าไร ถ้า ๓ วัน ๕ วันก็เป็นปกติ แต่ถ้าใช้เวลานานผมคิดว่ามันจะไม่ค่อยจะดี ถ้าหากว่าเป็นรักษาการที่ยังไม่พ้นจากตำแหน่งแต่มีการประกาศ ส.ส. นะครับ ขออนุญาตถ้าจะเปลี่ยนแปลงได้นะครับ

นายอัครพรี จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ คือในข้อ ๗ การให้คณะรัฐมนตรีอยู่นั้น ก็คืออยู่จนถึงประกาศผล ซึ่งทราบแล้วว่าจะมีสมาชิกสภาหรือจะมีการคัดเลือกนายกรัฐมนตรีคนต่อไป แต่อย่างไรก็ตามก่อนที่รัฐมนตรีชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่นั้น ก็ยังกำหนดให้คณะรัฐมนตรีชุดเดิมนั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อ เหตุที่ต้องเขียนอย่างนี้ก็เพราะว่าหลังจากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขาสามารถประชุมเลือกนายกรัฐมนตรีได้ ถ้ายังคงให้คนเดิมอยู่ในตำแหน่งต่อ ก็จะมีนายกรัฐมนตรี ๒ คน เพราะฉะนั้นก็ต้องให้คนหนึ่งพ้นและรักษาการจนกว่าคณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะเข้ามาครับ

นายวิทยา งานทวี : ถ้า ส.ส. ยังไม่ครบ มีการประกาศ แต่ไม่ครบตามจำนวนก่อนนะครับ ช่วงนั้นจะไม่เกิดช่องว่างหรือครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะที่ ๓๑/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นายอัคร จารุจินดา : ตรงนี้ที่จะเขียนแก้ปัญหาไว้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเหมือนอย่างในอดีตที่ผ่านมาว่า ประกาศถึงแม้จะยังไม่ครบทุกจังหวัดหรือทุกเขตก็ตามนั้น ถ้ามีจำนวน ๒ ใน ๓ แล้ว ก็ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญเลยครับ ซึ่งอันนี้จะนำเสนอในตอนพิจารณาเป็นรายละเอียดตามมาตราอีกครั้งหนึ่งครับ

เลขานุการ : มีท่านประพันธ์นะครับ แล้วท่านสดศรีครับ ท่านประธานครับขออนุญาต

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในส่วนของตุลาการรัฐธรรมนูญที่ว่าจะให้คงอยู่จนถึงไม่เกิน ๙๐ วันนับแต่วันประกาศผลนี้นะครับ คือโดยหลักการแล้วไม่น่าจะขาดช่วง เหมือนกับสภาพนิติบัญญัติ คณะมนตรีนี้เหมือนกัน คือควรจะมีการต่อกันจนกระทั่งมีศาลรัฐธรรมนูญที่มีผลดำเนินการได้ คือไม่อยากให้มีการขาดช่วงเวลา เพราะว่าเดี๋ยวอาจจะมีปัญหาต้องวินิจฉัยอะไร คือองค์การสถาบันนี้มันจะต้องต่อเนื่องตลอดเวลา ส่วนตัวบุคคลใครจะมาอยู่ตรงนี้ไม่เป็นไร แต่ว่าโดยหลักการแล้วน่าจะอยู่ต่อเนื่องจนกว่าจะมีศาลรัฐธรรมนูญใหม่ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้นะครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตเชิญท่านสดศรีครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พหุวิทยาจารย์ ๓๒/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธาน สดศรี สัตยธรรม คือต่อเนื่องจากท่าน วิชา ขื่อ ๗ การที่จะดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เราก็จะเห็นได้ว่า ถ้าหากว่าท่านอยู่ในตำแหน่ง ต่อไปแล้วยังบริหารแล้วมีการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ เช่น ทางด้านการเงินก็ดี ทางด้านอะไร ที่มันเกี่ยวกับส่วนได้เสียของประเทศก็ดีมันจะเกิดปัญหาขึ้นมาทันที จะเป็นไปได้ไหมคะถ้าเราระบุว่า อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช่มีการพิจารณาในเรื่องนโยบายของรัฐบาลหรือในเรื่องการเงิน การคลัง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาข้อเสียหายเกี่ยวกับประเทศชาติได้ อันนี้มาจะระบุให้ชัดเจน ทำหน้าที่ทั่ว ๆ ไป แต่ไม่ใช่ ว่าตัดสินใจในเรื่องนโยบายแผ่นดิน ขอบคุณค่ะ

ประธาน : เชิญท่านนุรักษ์ครับ

นายนุรักษ์ มาประณีต : ผม นุรักษ์ มาประณีต ในข้อ ๙ ผมเห็นด้วยกับท่านประพันธ์ นะครับ เพราะว่าศาลจะต้องมีอยู่ตลอดเวลาครับ ผู้พิพากษา เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ามีข้อความว่า ซึ่งไม่ต้องเกินเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจจะมีช่องว่างได้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าคณะกรรมการสรรหายังมีไม่ครบ เช่น ยังไม่มีผู้นำพรรคฝ่ายค้าน ยังไม่มีการแต่งตั้งขึ้นมา ก็อาจจะยังมีปัญหาหลักขลุกในจุดนี้ครับ ผมก็จึงเสนอว่าอยากให้ตัดคำว่า ซึ่งต้องไม่เกินกว่าเก้าสิบวัน ไป ในตอนท้ายนะครับ ก็จะเป็นว่า ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งศาลรัฐธรรมนูญตาม รัฐธรรมนูญนี้ แล้วก็วรรคสองไม่ต้องมี ตัดข้อความในตอนแรกออกไป แล้วก็ให้ต่อว่า ให้บรรดาคดีหรือ การใดที่ค้างดำเนินการให้โอนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าเขียนไว้ในทำนองนี้แล้ว ก็จะไม่มีปัญหาในการที่จะไม่มีตุลาการรัฐธรรมนูญ จะไม่มีช่องว่าง ก็ขอเสนอไว้ครับ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตรับไปดูเลยนะครับ Concept คงเหมือนกันครับคงไม่มีปัญหา อะไรครับ คือให้มันมีต่อเนื่องไปโดยไม่ขาดสาย ขออนุญาตท่านคมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมมีข้อสังเกตในข้อ ๑๑ เรื่อง บทเฉพาะกาลหนึ่งครับ คือในข้อ ๑๑ กำหนดให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจัดทำกฎหมายประกอบ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญนี้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ผมเข้าใจว่าอันนี้ต้องการ แก้ปัญหาเพื่อให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จรวดเร็วครับ ผมมีความเห็นอยู่ ๒ ประการ

ประการที่ ๑ ก็คือว่า จากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมคิดว่าจุดหนึ่งในเรื่องของกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญก็มีปัญหาเนื่องจากการให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและต้องถูกตรวจสอบ เป็นผู้ดำเนินการนะครับ เพียงแต่ว่าในนี้ได้เสนอวิธีการเรื่องการให้ความเห็นชอบมา แต่ผมเห็นว่านอกจาก ประเด็นเรื่องขอให้ ส.ส. เป็นผู้ดำเนินการภายใน ๑๕๐ วันแล้วยังมีประเด็นเรื่องของตัวเององค์กรอิสระเอง ซึ่งจะต้องบังคับตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนั้นไปเป็นผู้ร่าง ผมมีข้อสังเกตว่า ผมไม่ขัดข้องเรื่องนี้ แต่ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้เนื่องจากมีคณะกรรมการได้ตั้งอนุกรรมการเพื่อศึกษา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พหุยกาญจน์ ๓๒/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

แนวทาง ผมคิดว่าตรงแนวทางตรงนั้นควรจะต้องคัดสรรคนรับเลือกข้อความในเรื่องของแนวทางของคณะกรรมการไปเพื่อดำเนินการยกย่องประกอบด้วย

เลขานุการ : คงจะเขียนในรัฐธรรมนุญลำบากครับ เพราะว่าเดี๋ยวเขาจะหาว่าเราไปขยายอำนาจเอง แต่ว่าผมรับไปดูแล้วกันครับว่าจะทำอย่างไรเพิ่มเติม ถ้าที่ประชุมไม่มีอะไรก็ถือว่าเห็นชอบตามนี้นะครับ มีข้อสังเกตบางประการตามที่ได้สรุปไปแล้วนะครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานครับ ยังอยู่ที่บทเฉพาะกาล เรียนนิดเดียวครับ เพราะว่าคงจะไม่จริงจังอะไรเท่าไร มีท่านฝากถามมาว่าจะเป็นไปได้ไหมว่า คตส. ที่ทำงานไม่เสร็จ ขอให้ท่านทำให้เสร็จได้ไหมครับ คืองานค้างอยู่ คือท่านไม่ได้ไปรับคดีใหม่ แต่คดีเก่าของท่านให้ท่านทำให้เสร็จแล้วก็ไม่เกินกรอบเวลานั้นเท่านี้ คือถ้าไม่มีกรอบเวลาเดียวท่านก็ทำช้าไป คือให้ท่านทำให้เสร็จแต่ไม่เกิน ๑ ปี อะไรอย่างนี้ เราพอจะเขียนในตอนนี้ได้โดยไม่ต้องไปออกหมายได้ไหมครับ

เลขานุการ : คือเราหารือกันไปแล้วว่าไม่ใช่องค์การตามรัฐธรรมนุญ แล้วเราก็จะไม่เขียนไว้ครับ ท่านจรัญ ผมยังเข้าใจว่าน่าจะปล่อยให้เป็นการของ สนช. หรือใครเข้าไป หรือ คมช. หรืออะไรที่เขาอำนาจเกี่ยวข้องได้ไหมครับ ขออนุญาตอย่างนั้นนะครับ ถ้าไม่มีอะไรผมขออนุญาตจบในบทเฉพาะกาล

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๓๓/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

ขออนุญาตท่านประธาน ไปที่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เป็นเอกสารลายมือที่ผมเขียนนะครับ ขออนุญาตสรุปเร็ว ๆ อย่างนี้ได้ไหมครับว่า ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑๓ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นก็ทำด้วยวิธีการตามมาตรา ๓๑๓ นะครับ ก็คือมีผู้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้มีคณะกรรมการแล้วก็มี ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ หรือ ส.ส. บวก ส.ว. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ผู้เสนอจะมีเท่านี้ครับ ไม่มีคนอื่นเสนอได้ แล้วการพิจารณาทั้งหลายก็จะเป็นอำนาจของรัฐสภา คือว่าเอานักการเมืองมาดูเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเท่านั้น ข้อเสนอใหม่ที่ฟังจากท่านทั้งหลายได้พูดมาในหลายวันติดต่อกันนี้ก็มีข้อเสนอแนะว่าน่าจะแก้ไขเพิ่มเติมใน ๒ - ๓ ประเด็นนะครับ

ประเด็นที่ ๑ ก็คือเสนอให้ประชาชนสามารถมีสิทธิเริ่มเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ ผมทดลองเสนอว่าใช้สัก ๕๐,๐๐๐ ชื่อจะดีไหม

ประเด็นที่ ๒ ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ครับ ยังไม่ได้เคยหารือในที่ประชุมนี้ แต่ว่ามีคนตั้งข้อสังเกตหลายประการว่าในอดีตที่ผ่านมาเราก็ใช้ ส.ส. ส.ว. ซึ่งเป็นนักการเมืองไปแก้รัฐธรรมนูญครับ ไม่ได้ใช้กระบวนการเหมือนกับ สสร. ในปี ๒๕๔๐ หรือ ๒๕๕๐ ก็เสนอว่าจะมีการตั้งองค์กรพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญขึ้นโดยตรงได้ไหม คือให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ประการที่ ๓ คือเมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้มีการลงประชามติโดยประชาชน เข้าใจว่าข้อสุดท้ายนี้ท่านประธานเสนอครับ

ก็ขออนุญาตทำเป็นตุ๊กตาเร็ว ๆ และขอหารือเร็ว ๆ ครับว่า ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญซึ่งน่าจะทำให้แก้ไขได้ง่ายขึ้น เพราะเปิดช่องของประชาชนได้ง่ายขึ้นนี่ครับ จะทำไปในทิศทางแบบนี้ได้หรือไม่อย่างไรครับ ขออนุญาตหารือครับ

ประธาน : เชิญท่านประธานครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการหลักการที่ให้ประชาชนได้มีโอกาสจะแก้ไขรัฐธรรมนูญได้โดยการทำประชามตินี้ เป็นการให้ประชาธิปไตยทางตรง แล้วก็เป็นหลักการ ซึ่งถ้าเราไม่เปิดช่องให้ประชาชนทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญได้นี้ครับ มันก็จะเป็นจุดที่คนเขาจะตำหนิได้ว่า พอเรายกร่างคร่าวนี้เราให้ประชาชนทำประชามติ แต่พอรัฐธรรมนูญทำประชามติไปแล้วนี้ หลังจากนั้นประชาชนไม่มีโอกาสทำอีกนะครับ ซึ่งเหตุผลในการชี้แจงจะทำให้เป็นไปได้ด้วยความยากลำบากนะครับ จุดที่ให้ประชาชนได้แก้ไขรัฐธรรมนูญได้ทางตรงโดยการทำประชามติ จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีโอกาสที่จะชี้แจงได้ และมีโอกาสจะอยู่ได้ยืนยาวนะครับ เพราะว่าถ้าหากว่าช่องทางตามปกติคือตาม มาตรา ๓๑๓ ของรัฐธรรมนูญเดิม ปี ๒๕๔๐ ถ้าทำไม่ได้ ประชาชนก็จะมีโอกาสทำได้ตามช่องทางนี้ครับ ทีนี้ที่ท่านเลขาทำเป็นตุ๊กตามานี้ครับ ในส่วนของประชาชนริเริ่ม จำนวน ๕๐,๐๐๐ ชื่อนี้ก็แล้วแต่นะครับ บางประเทศถ้าไปแก้ไขรัฐธรรมนูญอาจจะต้องใช้ถึง ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อ อย่างเช่น

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๓๓/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

ประเทศสวีเดนนี่นะครับ ถ้าเป็นกฎหมายใหญ่อย่างเช่นรัฐธรรมนูญต้องใช้ ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อ แต่อันนี้
เนื่องจากว่าจะมีขั้นตอนอันที่ ๒ ก็อาจจะใช้ ๕๐,๐๐๐ ชื่อก็ได้ครับ

แต่ขั้นตอนอันที่ ๒ ข้อ ๒.๒ ให้รัฐสภาแต่งตั้งองค์กรเพื่อมาพิจารณาแก้ไขโดยเป็นรูป
สภาร่างอีกนี่ ผมไม่ทราบว่าในจุดนี้มันจะทำให้ขั้นตอนของประชาชนลำบากขึ้นหรือเปล่า เพราะเหตุผล
ที่ประชาชนต้องทำประชามติแก้ เพราะว่าการแก้ตามมาตรา ๓๑๓ เดิมมันทำไม่ได้ อย่างที่ผมเคย
ยกตัวอย่างว่าคนที่มื่ออำนาจคุม ส.ส. ได้ ๓๕๑ เสียงตามรัฐธรรมนูญเก่านั้นะครับ เขาอยากแก้เขาก็แก้ได้
เขาไม่อยากจะแก้ใครก็แก้ไม่ได้ แต่ที่นี้เราไปโยนให้เขาดังสภาร่างมาอีก ในเมื่อเขาไม่อยากจะอยู่แล้วนี่เขาจะ
ทำหรือเปล่า ในขั้นที่ ๒ ข้อ ๒.๒ นี้มันน่าจะเป็นอย่างอื่นใหม่ อย่างเช่นที่ผมเคยเสนอไว้เนี่ยะครับ อันแรก
ประชาชนเข้าชื่อ อาจจะ ๕๐,๐๐๐ หรือ ๑๐๐,๐๐๐ นะครับ แต่ข้อที่ ๒ อาจจะเปลี่ยนชื่อรัฐสภาจำนวน
๑ ใน ๕ พิจารณาได้ใหม่ว่า ญัตติหรือเรื่องที่ประชาชนขอแก้รัฐธรรมนูญนี้เป็นประเด็นสำคัญที่ควรแก้ไข
ถ้าจำนวน ๑ ใน ๕ ของรัฐสภาเขาเห็นควรให้แก้ก็ เขาพิจารณาแล้วว่าสมควร เขาก็เหมือนต้องรับผิดชอบ
ต่อประชาชนด้วยนะครับ เพราะว่าอันนี้มันจะต้องไปทำประชามติ ต้องเสียเงินเป็นพันล้านบาท ก็
หมายความว่าให้สมาชิกรัฐสภา ๑ ใน ๕ มาช่วยตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ผมคิดว่าถ้าเป็นอย่างนั้นเนี่ยะครับ
ก็จะมีโอกาสทำได้ ถ้าจะให้รัฐสภาตั้ง รัฐสภาเป็นคนมีอำนาจก็ไม่ทำแล้ว จะมาให้เขาตั้งอีกเขาก็โยกโย้
นะครับ และผมเชื่อว่าถ้ามีช่องทางให้ประชาชนทำประชามติได้ตามที่ท่านเลขาสอนเนี่ยะครับ ผมเชื่อเลย
ครับ พอประชาชนเข้าชื่อจนถึง ๕๐,๐๐๐ ชื่อ ส.ส. จะต้องเดิน ทุกคนจะต้องมาคิดว่าต้องใช้ มาตรา ๓๑๓
ทำดีกว่า ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวประชาชนทำนี่เขาจะเสียหน้าเยอะ ตรง ๒.๒ เท่านั้นครับ ช่องทางนี้ว่าจะทำ
อย่างไรครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็ติดใจที่ ๒.๒ เหมือนที่ท่าน
อาจารย์ประพันธ์เสนอเนี่ยะครับ ผมยังคิดว่า ๒.๒ นี้ ที่แรกผมอ่านแล้วผมเข้าใจว่าจะเป็นช่องทางใหม่เลยว่า
ให้มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญมาพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประชาชนแทนฉบับของเรา
เลย อะไรวางเนี่ยะครับ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

อุทัยวรรณ ๓๔/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

แต่พอฟังแล้วก็ไม่ใช่ เป็นเรื่องกระบวนการต่อจากร่างรัฐธรรมนุญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนเสนอ ตาม ๒.๑ กระผมคิดว่า ๒.๒ น่าจะทำให้เล็กลงกว่านั้น โดยให้รัฐสภา คือคล้าย ๆ เราถือว่าร่างรัฐธรรมนุญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน เสนอนี้ ได้ผ่านการรับหลักการแล้ว คล้าย ๆ อย่างนั้น แล้วก็ให้รัฐสภานี้มีส่วนร่วมโดยการตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างรัฐสภา คือสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และอาจจะมีจากฝ่ายบริหารหน่อย แล้วก็เอาประชาชนด้วย ตัวแทนประชาชน ๕๐,๐๐๐ ชื่อนั้น ในสัดส่วนที่อาจจะให้น้ำหนักครึ่งหนึ่งเป็นของตัวแทนประชาชนพิจารณาปรับปรุงรูปแบบเนื้อหา ถ้อยคำ ของร่างรัฐธรรมนุญนั้นให้ถูกต้องสมบูรณ์ แต่ว่าอย่าไปแก้หลักการนะ เพราะถือว่าการหลักการผ่านแล้ว ให้เสร็จภายในกรอบเวลาเท่านั้นเท่านี้วัน แล้วก็นำไปเสนอประชามติตาม ๒.๓ ถ้าอย่างนี้เราก็เสียค่าใช้จ่ายตรง ๒.๒ นี้น้อย แล้วประชาชนก็ยังมีน้ำหนักมากกว่า เพราะว่าประชาชนก็ต้องไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวแทนของประชาชน ๕๐,๐๐๐ คนนั้น ที่จะเสนอเข้ามา ส่วนทางภาคนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ถ้าจะมีก็จัดสัดส่วนเข้าไปเป็นกรรมการ เพื่อดูผลประโยชน์ของประเทศด้วย คือบางที่ประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน อาจจะมองไม่รอบด้าน เรื่องของความมั่นคงของประเทศ เรื่องของความลับของประเทศ เรื่องของจุดยืนของประเทศในเวทีโลกอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นถ้าจะปล่อยให้ประชาชนทำไปด้านเดียวมันก็ยังเสี่ยงพอสมควร แต่ถ้าตั้งกรรมการร่วมกันอย่างนี้ แต่เราก็เคารพตัวแทนประชาชนที่เป็นผู้ริเริ่มเสนอนั้นมาอย่างนี้ ผมคิดว่าดีกว่าตั้งสภาร่างฯ นะครับ

เลขานุการ : ก็เป็นตุ๊กตามะครับ ๒.๒ ผมไม่ติดใจนะครับ ผมถอนเลยนะครับ หรือที่ประชุมว่าเขาสักเส้นหนึ่งตามที่ท่านประธานประพันธ์พูดใช่ไหมครับ ๒.๑ จำนวนมากน้อย ๒. เอาของท่านประพันธ์ กับท่านจรัญมารวมกันได้ไหมครับ ๑. คือว่าต้องมีจำนวนของสมาชิกรัฐสภามารองหน้อยว่าหัวข้อที่มันเสนอนี้มันพอรับได้นะครับ ไม่ใช่ว่าแก้อะไรก็ได้ ๒. คือตั้งกรรมการร่วมกัน อย่างที่ท่านจรัญว่าเอาหลักนี้ได้ใหม่ผสมกัน ลองร่างมาดู แล้วก็ท่านมาดูอีกทีหนึ่งได้ไหมครับ ท่านอัชพร เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ขออนุญาตไปข้อ ๒.๓ คือโดยหลัก เนื่องจากรัฐธรรมนุญฉบับนี้ทำประชามติ เวลาแก้มันก็ควรกลับไปทำประชามติ แต่ว่าในการแก้รัฐธรรมนุญนั้นมีหลายแบบ แก้ใหญ่ แก้สาระสำคัญ หรือแก้เพราะว่ามันเกิดทางตัน หรือแก้เพื่อให้มันถูกต้อง อย่างที่แก้ไปเมื่อคราวที่แล้ว ๒-๓ ประเด็นนั้น ก็เป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เพราะเหตุที่เดินหน้าตามรัฐธรรมนุญไม่ได้ ถ้าตรงนั้นต้องไปทำประชามติมันจะเสียเงินค่อนข้างเยอะนะครับ จะมีเงื่อนไขไปสักหน่อยได้ไหมครับว่าเฉพาะเรื่องที่เป็นประเด็นหรือสาระสำคัญเท่านั้นเอง

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาต ขอบคุณครับ คือถ้าเป็นเล็กน้อย เขาใช้ช่องทางปกติอยู่แล้ว เขาใช้ ๓๑๓ อยู่แล้ว นี่หมายความว่า ที่ช่องทางประชาชนนี้หมายความว่ามันถึงทางตันแล้ว คือต้อง

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนูญ

อุทัยวรรณ ๓๔/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เป็นเรื่องที่ค่อนข้างสำคัญ ไม่อย่างนั้นคนไม่เข้าชื่อถึง ๕๐,๐๐๐ หรือ ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อ ถ้ามันแก่ง่าย ๆ เหมือน
แก้กรรมการสรรหา ป.ป.ช. นี้ เขาใช้ ๓๑๓ อยู่แล้ว

- ๓๕/๑

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ

พร.เทพ ๓๕/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ท่านประพันธ์เสนอว่า ถ้ามาตรา ๓๑๓ นี้ไม่ต้องลงประชามตินะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันแก้ตามกลไกปกติอยู่แล้วนะครับ ก็ ส.ส. หรือ ครม. เสนอ
ใช้ใหม่ ส.ส. ๑ ใน ๕ หรือไม่กี่ ครม. เสนอใช้ใหม่ครับ เอาเข้าสภาวาระแรกเท่าไรนะครับ วาระแรกก็หนึ่ง
เท่าไรนะครับ อันนั้นมันแก้แล้วยู่แล้ว มาตรา ๓๑๒ นี่มันแก้แล้วยู่แล้วนะครับ

เลขานุการ : โอ.เค. นะครับ ถ้าอย่างนั้นเอาหลักนี้นะครับ ขอบคุณครับ ผมหมดเรื่อง
แล้วครับ เหลือแต่เรื่องการทำงานต่อไปเท่านั้นเองท่านประธานครับ

ประธาน : ท่านเจริญครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : เข้าใจว่าท่านประธานจะให้ดูกำหนดการประชุมใช้ใหม่ครับ
ผมพอติกราบเรียนว่า วันที่ ๒๔ วันที่ ๒๕ ตอนเช้านี้จะมีประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติ ๒ วันเช้า ถ้าเมื่อ
นัดตรงนี้เป็นคนอาจจะขาดหลายคน เพราะว่าอยู่ในคณะกรรมการนิติศาสตร์แห่งชาติอะไรนี้หลายคนครับ
ถ้าสมมุติว่าวันพุธตอนปลายนะครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตอย่างนี้ก่อนได้ไหมครับ ตามกำหนดการนี้ขออนุญาตวาด
ภาพรวมก่อนว่า วันที่ ๒๒ คือวันพฤหัสบดี คืออาทิตย์นี้นะครับ เราจะหยุดการพิจารณานะครับ ขออนุญาต
ฝ่ายเลขไปทำเป็นเรียงมาตรามา ความจริงทางกฤษฎีการ่างแล้วนะครับ แต่ทางทีมเลขายังไม่ได้ดู
ร่างน่าจะพร้อมภายในวันศุกร์ที่จะถึงนี้ แล้วเรามีเวลาทั้งหมดประมาณสัก ๓ อาทิตย์นะครับ อาทิตย์สุดท้าย
ของเดือนมีนาคม อาทิตย์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน และอาทิตย์ที่ ๒ ของเดือนเมษายน อาทิตย์สุดท้ายของ
เดือนเมษายนนี้ ระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๑๙ นี้ ฝ่ายเลขขออนุญาตใช้เวลาประมาณ ๕ วันนะครับ ไปปรับร่าง
ทั้งหมดเพื่อให้มันเป็นไปตามมติทั้งหลายนี้นะครับ ฉะนั้นโดยรวม ๆ นี้ผมคิดว่าก็เหลือ ๓ อาทิตย์นะครับ
ก็จะทดลองประชุมอาทิตย์หน้านี้สัก ๓ วัน ๒๗, ๒๘, ๒๙ นะครับ ซึ่งถ้าตามกำหนดการที่เราเคยคุยเฉพาะ
กรอบนี้เวลาไม่พอครับ ๓ อาทิตย์นี้เวลาไม่พอ นี่ลงรายละเอียดมาตรา แต่ก็ขออนุญาตท่านประธานว่าจะ
หารือ ถ้าอย่างนั้นเอา ๒๗ ไปก่อนใช้ใหม่ครับ ๒๗ นี่ทั้งวันนะครับ ๒๘ ท่านเจริญขอเป็นฝ่ายใช้ใหม่ครับ
แล้ว ๒๙ ละครับประธานโทษ ๒๙ ได้ใช้ใหม่ครับ ก็อาจจะเมื่อ ๓๐ ไว้สักวันหนึ่ง

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ
ถ้าท่านเร่งจริง ๆ นี้ เสาร์ อาทิตย์ก็ได้ครับ ผมไม่ขัดข้องหรอกครับ คนขัดข้องอาจจะเป็นบางท่านครับ

เลขานุการ : เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นขออนุญาตท่านประธานว่า อาทิตย์หน้า
ทดลองอย่างนี้ก่อน ๒๗ ทั้งวัน ๒๘ ปลาย ๒๙ ทั้งวัน แล้วก็อาทิตย์ถัดไปขออนุญาตท่านสำรองไว้ทั้ง ๕ วัน
อาจจะต้องต่อเสาร์ อาทิตย์ด้วย ๗ วัน อาจจะกลางคืนด้วยนะครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านเลขาน้า ๆ หน่อยสิครับ ตกลงเอาวันไหนบ้าง
นะครับ

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ

พร.เท.พ ๓๕/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ๒๗ ครั้ง อาทิตย์หน้าจะเป็น ๒๗ ทั้งวัน ๙.๓๐ นาฬิกา ถึง ๑๗.๐๐ นาฬิกา
นะครับ วันที่ ๒๔ ขออนุญาตเริ่ม ๑๓.๐๐ นาฬิกา ได้ไหมครับท่านจรูญครับ วันที่ ๒๙ ๙.๓๐ ถึง ๑๗.๐๐
นาฬิกาเหมือนกัน อาทิตย์หน้าขออนุญาตนัด ๒ วันครึ่งไปก่อนนะครับท่านประธาน ขออนุญาตอย่างนั้น
ถัดมาขออนุญาตท่านประธานหรือกับทงท่านประธานกรอบทั้ง ๓ กรอบว่า ภายในวันที่ ๑๙ นี้ เราต้อง
ส่งมอบร่างพร้อมคำอธิบายเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นะครับ จะขออนุญาตท่านประธาน
กรอบทั้งหลายขอความกรุณาว่า ภายในวันที่ ๖ เมษายนนี้ ท่านช่วยทำตารางเปรียบเทียบ ความจริงตาราง
เปรียบเทียบไม่ค่อยมีปัญหาอะไร แต่ความจริง ๆ คือต้องการเหตุผลที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงของแต่ละกรอบด้วย
นะครับ วันที่ ๖ ขอให้ท่านส่งมอบหน่อย ที่เหลือนี้ถ้าท่านยังทำไม่ทัน หรือว่ายังอภิปรายไปถึงกรอบท่าน
ไม่ทันนี้ ฝ่ายเลขจะขออนุญาตรับไปทำ แต่ว่าภายในวันที่ ๖ เมษายนนี้ ขออนุญาตว่าทั้ง ๓ กรอบนี้
มอบตารางเปรียบเทียบให้ฝ่ายเลขานะครับ พร้อมคำอธิบายว่า ที่แก้มาตราบนี้จาก ปี ๒๕๔๐ นี้ แก้ด้วย
เหตุผลอะไร เพราะว่าแต่ละกรอบน่าจะอธิบายได้ดีที่สุด ตัวบัญชีเปรียบเทียบฝ่ายเลขทำให้อยู่แล้วนะครับ
แล้วก็เพียงแต่ท่านเดิมเหตุผลให้หน่อยว่าที่แก้มานี้มีเหตุผลอะไรนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ปทีตดา ๓๖/๑

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ผมเข้าใจอย่างนั้นนะครับว่า วันที่ ๒๗ มีนาคมที่จะเริ่มพิจารณารายมาตรานี้ ตอนที่ทีมงานฝ่ายเลขานุการก็ไปลองเขียนรายมาตราะครับ ดูแล้วแต่ว่าทำไปได้เกือบเยอะแล้วนะครับ ๗๐ - ๘๐ เปอร์เซนต์ แล้ว ทีนี้แต่ว่าในเชิงเทคนิค ในเชิงอะไรต่าง ๆ ก็ต้องให้ทีมเลขานุการ ทีนี้จะอย่างไรครับ พอดีไม่ชัดเจนในเรื่องกระบวนการทำงาน ถ้าสมมุติว่าวันศุกร์นี้เราเสร็จในส่วนหนึ่งเราก็ส่งให้ทางทีมกฤษฎีกาไปดูใหม่ครับ อย่างนี้หรือเปล่าครับ ค่อยทยอยส่งไป เพราะว่าพรุ่งนี้ผมก็นัดอนุกรรมการรอบที่ ๑ นี้ช่วยดู ทยอยดูเพื่อให้ดูว่าเนื้อหา เราจะดูเฉพาะเนื้อหา ส่วนรายละเอียดเรื่องเทคนิคอะไรต่าง ๆ ก็ต้องให้ทีมเลขานุการ

เลขานุการ : ก็อย่างนี้ได้ใหม่ครับ เฉพาะกรอบ ๑ ขอบภายในวันศุกร์นี้ได้ใหม่ครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : วันศุกร์อาจจะได้ไม่ทั้งหมด แต่ได้ส่วนใหญ่

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านอาจารย์ชูชัยอย่างนี้ครับว่า คือทางทีมนี้ไม่ได้ยกร่างไปครบหมดแล้วนะครับ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาอย่างรวดเร็ว แล้วก็ส่วนร่างที่ทางทีมของท่านอาจารย์ชูชัยทำมาก็จะเอามาเทียบกันไปดูเลยว่า ดูจากร่างที่ทางฝ่ายเลขานุการเสนอมาร่างนี้ ทางคณะอนุเห็นด้วยใหม่หรือว่าจะต้องเติมอะไรเข้ามาอีก

เลขานุการ : แต่อย่างไรภายในวันศุกร์ท่านส่งให้อีกทีหนึ่งก่อนก็ได้จะได้ไปปรับได้ก่อนเลยนะครับ

นายอัชพร จารุจินดา : เดี่ยวจะพยายามดูก็คงได้เกือบได้เยอะครับ แต่คงไม่ได้ทั้งหมดที่นี้วันที่ ๒ เมษายน ตารางเปรียบเทียบผมเข้าใจว่า เราก็ทำพร้อมกันไปเลย ในส่วนที่กำลังทำอยู่ว่า เหตุผลของแต่ละมาตราที่ปรับเพิ่มคืออย่างไรครับ

เลขานุการ : มีท่านปกรณ์ครับ ท่านประธานครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานครับ ผม ปกรณ์ ปรียากร ครับ เมื่อวานนี้ตอนที่เราสรุปการทำงานของเรามาต่อสมาชิกสภากร่างรัฐธรรมนุญนี้ะครับ ก็มีสมาชิกสภากร่างบางส่วนก็ค่อนข้างจะเรียกร้องว่าในการทำตารางเปรียบเทียบน่าจะชี้ให้เห็นในช่อง ๑ ด้วยได้หรือไม่ว่า ความเห็นของประชาชนหรือความเห็นจากที่เรารับฟังมานี้ มันมีประเด็นอะไรที่มันเป็นประเด็นที่เราหยิบขึ้นมาสู่การพิจารณานะครับ เพราะในจุดนี้ ในแง่ของจิตวิทยาการทำงานมันก็คงจะเป็นผลดีต่อการทำให้เราได้ชี้ให้เห็นว่า การยกย่องรัฐธรรมนุญไม่ได้กระทำโดยความคิดเฉพาะคณะกรรมการการยกย่อง และได้นำเอาข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เราฟังอย่างเป็นทางการและความคิดเห็นที่เราได้รับจากการเสนอเข้ามาขององค์กรต่าง ๆ นะครับ ซึ่งอันนั้นก็น่าจะเป็นประโยชน์ด้วย

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ปทีตดา ๓๖/๒

เลขานุการ : ผมได้ขออนุญาตให้ฝ่ายเลขาของสภาทำแล้วนะครับ คงภายในอาทิตย์หน้า จะเห็นภาพทั้งหมดครับว่าจะเป็นอย่างไรบ้าง ผมหาหรืออีกเรื่องหนึ่งได้ไหมครับ ผมนี้เป็นห่วงเรื่องเวลาวันพุธ เข้านี้ทางทีมนิติศาสตร์ที่จัดงานจะมาไม่ได้เนี่ย ผมจะหาหรือกับกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมได้ไหมครับและขยับของเขานี้ จากวันที่ ๒๙ นี้ ขึ้นมาวันที่ ๒๘ เข้านะครับ ขออนุญาตอย่างนั้นนะครับ เดี่ยว ผมจะประสานนะครับ และแจ้งอีกทีได้ไหมครับ เราจะได้ไม่ได้เสียเวลาวันที่ ๒๙ เราจะได้ทั้งวันของเรา แล้วขอ ขยับของเขาขึ้นมาวันพฤหัสบดีเข้าอย่างนี้ได้ไหมครับ เดี่ยวท่าน ผอ. พรรณิกา ติดต่อทางทีมนี้หน่อยว่า เราขอเขยิบวันนัดหนึ่ง ต้องขอโทษเขาด้วยนะครับ

นายวิทยา งานทวี : พุดให้ใครฟังครับ

เลขานุการ : หาหรือท่านประธาน หาหรือที่ประชุม และก็เรียนท่านพรรณิกาน่าจะไปตามนี้ นะครับ อย่งไร ๆ ท่านสแตนบายทั้ง ๓ วันหน่อยนะครับ แค่นั้นเองนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานตกลงอาทิตย์นี้หมดแล้วใช่ไหมครับ ไม่ประชุมแล้ว นะครับ กรรมการไม่มีแล้วนะครับ

เลขานุการ : ไม่มีแล้วครับ

ประธาน : ท่านอยากจะประชุมไหมครับ คือถ้าท่านอยากจะประชุมผมจะได้หาผู้ประชุม ให้ท่านวินิจฉัยครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วิจิตร วิชัยสาร ครับ พอตีตใจ ตรงที่อาจารย์ปกรณ์พูดถึงความที่ว่า ทาง สสร. ให้ใส่ความเห็นของประชาชนที่ไปรับฟังมาด้วยนะครับ ทีนี้เอาฐานตรงไหนเป็นฐานกลางคือ ถ้าฟังบางที่ผมอ่านหลาย Paper ก็อ่านสภาเศรษฐกิจไม่อยู่พอดีนิทาน ได้ก็มารูปแบบหนึ่ง และพอเปรียบเทียบวางคู่กันนี้ก็ไม่เหมือนกันนะครับ ก็เลยขอทราบความชัดเจน อันนี้นัดหนึ่ง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นำพร ๓๗/๑

เลขานุการ : เอาฐานของกรรมการชุดอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ท่านครับ เอาอันนั้นเป็น
หลักครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมได้อ่านเฉพาะ Paper นั้น อันเดียวพอแล้วผมจะตามให้มัน
พร้อมกันครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านพิสิฐ แล้วก็ท่านวิทยากรครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ขอให้ท่าน
เลขานุการช่วยพูดถึง Agenda ในเดือนเมษายนด้วยนะครับว่าหลังจากอาทิตย์หน้าไปแล้วงานของเรา
ที่จะต้องมีการประชุม ต้องต่อเนื่องถึงวันที่ ๑๙ วันไหนบ้าง เพราะว่ามันจะมีช่วงวันหยุด ช่วงสงกรานต์
พวกเราจะได้วางแผนได้ถูก เชิญครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับว่าเดือนเมษายนนี้อย่างน้อยต้อง ๓ ถึง
๔ วันเป็นสำคัญนะครับ ทั้ง ๒ อาทิตย์นี้วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๗ น่าจะประชุมอย่างน้อย ๔ วัน วันที่ ๘ ถึง
วันที่ ๑๔ อย่างน้อยต้อง ๔ วันเป็นอย่างต่ำนะครับ ผมเข้าใจว่าดูจากที่พวกเราคุยกัน ๔ วันก็ยังไม่พอ
ผมเลยคิดว่าต้องอย่างน้อย ๔ วันใน ๒ อาทิตย์นะครับ แล้วก็วันสุดท้ายของการคุยกันนี้ต้องเป็นวันที่ ๑๔
นะครับ หลังวันสงกรานต์จะต้องอยู่คุยกันด้วย แล้ววันที่ ๑๕ ถึงวันที่ ๑๙ ฝ่ายเลขานุการขอจะ
จะต้องไปปรับร่างทั้งหมดครับ แล้ววันที่ ๑๙ จะเป็นร่างที่เราส่งไว้ ๑ ฉบับ แต่วันที่ ๑๙ ถึง ๒๖ อันนี้จะต้อง
ไปทำ Copy ทั้งหมด ซึ่งจะขอฝ่ายโฆษกได้หรือกันว่าวันที่ ๒๗ ช่วยมาแถลงหน่อยว่าจะทำก็ Copy
จะทำอย่างไรต่าง ๆ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : หมายถึง ๑๕ ถึง ๑๙ นี้พวกเราวางใจใหม่ครับ

เลขานุการ : ใช่ครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เอาอย่างนั้นครับ คือประเดี๋ยวก็ต่อไปเดือนพฤษภาคม มิถุนายน เอาแค่นี้
ก่อนก็แล้วกันครับ สัปดาห์หน้านะครับ วันที่ ๒๗ วันที่ ๒๘ วันที่ ๒๙ แต่ว่าเรื่องคณะกรรมการของ
อาจารย์เจิมศักดิ์ขึ้นมาแทนวันที่พวกเรายังติดอยู่ ก็คือวันที่ ๒๗ เราเต็มวัน วันที่ ๒๘ เราก็ใช้คณะอาจารย์
เจิมศักดิ์มาแทนตอนช่วงเช้า แต่ว่าเราประชุมช่วงบ่าย แล้วก็วันถัดไปเราก็จะประชุมทั้งวัน เอาแค่อาทิตย์นี้
ก่อนก็แล้วกันนะครับ แล้วต้องดูเป็นช่วง ๆ ไป แต่กำหนดกรอบไว้กว้าง ๆ เท่านั้นเองครับ

เลขานุการ : ท่านประธาน ผมมีอีกนิดหนึ่งฝ่ายเลขานุการ รองเลขานุการ ๓ - ๔ ท่าน
ไปหารือกันบอกว่าอาจจะต้องมีการมาเคาะครั้งสุดท้ายวันที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ อีกสักทีหนึ่ง ท่านพิสิฐครับ
คือถ้าไว้ใจฝ่ายเลขานุการก็ปล่อยเลขานุการไปดูแลหมดเลย แต่ถ้าไม่มันจะมาดูสักกรอบหนึ่งก็วันที่ ๑๘ อาจจะ
ต้องนัดสัก ๑ - ๒ ชั่วโมง มาเคาะว่าเอาละตามนี้นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

นำพร ๓๗/๒

ประธาน : เชิญท่านปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร : ท่านประธานครับ บังเอิญมีเรื่องไม่ทราบฝ่ายเลขานุการแจ้ง
ที่ประชุมหรือยัง ก็คือว่าทางกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมและประชาคมติกับคณะกรรมการ
ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่นี้เขาจะจัดรายการรัฐธรรมนุญของประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๑๑
นี่นะครับ แล้วก็จะจัดต่อเนื่องทุกอาทิตย์เลยครับ ในวันอาทิตย์ เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๒๕ มีนาคมเป็นต้นไป
โดยจะใช้จากตัวรัฐสภา แล้วก็หลังจากนั้นก็จะมีในต่างจังหวัดด้วยนะครับ เข้าใจว่าเขาจะขอความร่วมมือ
มาว่าในรายการแต่ละครั้งนี่ก็อยากให้มีกรรมการยกย่องอย่างน้อยที่สุดก็สัก ๓ - ๔ คน ไปอยู่ร่วมรายการ
ด้วย เพราะมีอะนั่นแล้วจะทำให้เกิดภาพที่ว่ามันจะเกิดความเข้าใจร่วมกัน เข้าใจว่าเรื่องนี้ท่านเลขานุการ
คงแจ้งที่ประชุมทราบ

เลขานุการ : ยังไม่ได้แจ้งครับ แต่ว่าขออนุญาตว่าถ้าเป็นไปได้ท่านปกรณ์ช่วยหน่อยได้
ไหมครับ ช่วยจัดคนได้ไหม ท่านปกรณ์ช่วยจัดคนลงหน่อยนะครับ อาทิตย์แรกนี่ผมอยู่ ๆ แล้ววันอาทิตย์
ที่จะถึงนี้ ๑๕.๐๐ นาฬิกาครับ เขาจัดครั้งแรกที่นี่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : วันที่ ๒๕ อาจารย์กรรณิการ์บอกมาให้ไป ผมก็รับปากท่าน
ไปแล้ว วันที่ ๒๕ ผมไป

เลขานุการ : ครับ ก็คือวันที่ ๒๕ นี้มี ๓ - ๔ ท่านแล้วนะครับ มีท่านประพันธ์ มีผม
มีท่านวิชา มีท่านปกรณ์ก็จะหลายท่าน มีท่านชูชัย

ประธาน : เชิญท่านวิทยาครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบคุณท่านประธานครับ พอดีผมอยากจะหารือเรื่องตารางเวลา
ที่ท่านสมคิดเคยเสนอตอนที่อยู่ที่ชะอำนะครับ รู้สึกว่าตารางเวลานั้นเนี่ยมันจะทำให้พวกเราทำงาน
มีประสิทธิภาพกว่าที่เมื่อสักครู่นี้คุยมานะครับ ผมเป็นห่วงว่าเวลาที่พูดมานี้มันตั้งไปถึงวันที่ ๑๘

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จักรภา ๓๘/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

แต่ช่วงก่อนที่พูดนี้เรารู้สึกจะจบตั้งแต่วันที่ ๑๑ แล้วนะครับ ก็เลยอยากจะหารือ เพราะว่าครั้งก่อนที่เรามี
ประสิทธิภาพเพราะว่าเราได้อยู่ด้วยกัน ร่วมกันอยู่ที่ชะอำ ใช้เวลาพักผ่อนพอสมควร แล้วก็ส่งสารฝ่ายเลข
แต่ก็ยังเห็นใจนะครับ เพราะเขาทำจนดีก็เห็นท่านประธานเปลี่ยนแปลงว่าจะมาใช้ที่นี่ ผมเลยอยากจะ
หารืออีกครั้งหนึ่งว่าจะขอให้ทบทวนหน่อยได้ไหมครับ เพื่อจะให้เกิดประสิทธิภาพกว่าที่เป็นอยู่ ไม่อย่างนั้น
เราจะดึงไปอีกเยอะ เพราะเวลาร่วมกันแล้วก็ทำงานอย่างเต็มที่ ผมว่าจะได้กระชับเรื่องของการหารือ
นะครับ ไม่อย่างนั้นมันจะยาวไป เท่าที่ดูมันจะดึงเวลาไปอีก ถ้ายังเป็นไปได้อยากให้ทบทวนเรื่องเวลาเดิม
แต่อาจจะต้องใช้สถานที่ที่ข้างนอก ซึ่งอาจจะหาทางที่จะประหยัดกว่านั้นได้ หรืออย่างไรก็ต้องหารือ
ท่านวิจิตรบอกว่าถ้าไม่อย่างนั้นไปอยู่วัดเลยก็ยังได้

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไชยมุกด์ : ท่านประธานครับ พวกเราตั้งใจและภูมิใจที่ได้ท่านมาเป็นประธาน
ในการประชุมแห่งนี้ครับ เพราะว่าการประชุมมันก็ราบรื่นแล้วก็ไม่นาน แต่แฝงด้วยความเจ็บปวด
แล้วก็ทุกอย่างเป็นไปตามที่กำหนดไว้ เพราะความสามารถของท่านประธาน ท่านประธานครับ การสัมมนา
ที่เรามีมาที่ชะอำ เมื่อวันที่ ๕ ถึงวันที่ ๑๐ มีนาคม เราก็ได้แสดงสปิริตความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันเป็น
อันหนึ่งอันเดียว แล้วก็สามารถลดอัตราของบางท่านลงไปได้นะครับ ผมก็เห็นด้วยกับคุณวิฑูรย์อยากจะขอ
ความสามัคคี ผ่านประธาน และที่ประชุมพิจารณาว่าหากเราไปประชุมข้างนอกนะครับ ใกล้เคียง ๆ อย่างที่
สวนสามพรานอะไรต่าง ๆ ที่มีความสะดวกสบายพอสมควร บรรยากาศดี แล้วก็เราสามารถจะสรุปร่าง
รัฐธรรมนุญรายมาตราทั้งหมดได้ แล้วก็จะเป็นการประชุมที่ค่อนข้างเคร่งเครียดแล้วก็ต้องการสมาธิ
ต้องการบรรยากาศอะไรต่าง ๆ ก็ขอความกรุณาท่านประธานกรุณาว่าจะทบทวนได้ไหมครับ แล้วก็ท่าน
ประธานเคยบอกพวกเราว่าอย่าไปห่วงต่อเสียงวิพากษ์วิจารณ์ทั้งหลายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเรา
ส่วนนั้นเราจะรับผิดชอบครับ ถ้ามีการวิพากษ์วิจารณ์ผมจะรับผิดชอบแทนท่านประธานเองครับ

ประธาน : เชิญท่านชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผมเห็นด้วยกับท่านสุพจน์ครับว่าควรจะไปทำงานกันที่
ต่างจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดใกล้ ๆ ที่ค่าใช้จ่ายไม่แพงมาก เพราะว่าที่ไปกันก็ทำงานหามรุ่งหามค่ำ กว่าจะ
เลิกก็ ๖ โมงเย็นบ้าง จะทุ่มหนึ่งบ้าง แล้วก็แทบไม่ได้มีเวลาเลย แล้วก็สมาธิมันจะดีมาก ได้อ่านเอกสารอะไร
เต็มที่ แต่ว่าถ้ามาประชุมอย่างนี้ผมคิดว่าพอถึงจุดหนึ่งก็จะล้า แล้วก็มึนงานประจำ แล้วก็จะต้องทยอยออก
กันไป แล้วตอนนี้กำลังเข้าสู่ในสภาวะที่สำคัญลงรายมาตรา ผมคิดว่าน่าจะรับข้อพิจารณาของท่านวิฑูรย์
แล้วก็ของท่านสุพจน์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๓๘/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ประธาน : ตั้งแต่วันที่เท่าไรนะครับ วันที่ ๖ ถึง ๑๑ เมษายน ใช่ไหมครับ ผมอย่างนี้
นะครับ ผมเรียนถามที่ประชุม คือท่านผู้ใดที่คิดว่าไม่น่าจะไป ท่านยกมือให้ผมดูทีครับ ผมใช้คำถามอย่างนี้
คงจะเป็นที่ถูกต้องนะครับ ไม่มีใครยกมือ มีท่านอัคร

นายอัคร จารุจินดา : คือในการจัดทำร่างผมต้องใช้ทีมงานนะครับ รวมทั้งคนพิมพ์
เฉพาะในการพิมพ์กฎหมาย ก็สุดแล้วแต่ที่ประชุม แล้วก็ข้อมูลทางนี้อาจจะดีกว่าที่จะค้นได้ ก็สุดแล้วแต่
ที่ประชุม

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ผมออกจะเห็นด้วยกับท่านสุพจน์ครับ ท่านใช้วิชาการพูด
ของท่านได้เป็นประโยชน์ในการเจรจา สิ่งที่เราต้องการมากที่สุดในขั้นสุดท้ายคือความพร้อมเพรียงและ
สามัคคี ความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนทุกฝ่ายจริง ๆ ถ้าอยู่ที่นี้ก็อย่างที่ว่าแหละครับ วิวเข้าวิวออก แล้วก็
เป็นอันต้องอยู่กันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา เราจะเห็นได้จากที่เราอยู่ระอำนั้นเราพร้อมหน้าพร้อมตากัน
ดีมากเลย อยู่กันเป็นส่วนใหญ่ ๘๐ - ๙๐ เปอร์เซ็นต์เลยนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๓๙/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าถึงแม้ว่ามันจะมีค่าใช้จ่ายบ้างเราต้องยอมครับ ฆ่าเนื้ออย่าไปเสียดายเกลือครับ จะลงประชามติตั้ง ๒,๐๐๐ ล้านบาท เรายังยอมเลย ทั้ง ๆ ที่ผมจะทำให้แค่ ๕๐๐ - ๖๐๐ ล้านบาท ท่านก็ไม่เอา ประทานโทษครับ เรื่องมันจบไปแล้วเดี๋ยวจะก่อขึ้นมาใหม่ ไม่ใช่อย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้น ผมคิดว่าค่าใช้จ่ายมันไม่เท่าไรนะครับ เราคิดว่าทำอย่างไรให้งานเราออกมาดีที่สุด เป็นที่ยอมรับแล้วก็ ทุกคนร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง ทีมงานที่จะไปช่วยพิมพ์ช่วยอะไรผมว่าเราจัดไปได้ ข้อสำคัญ สอนสามพรานไม่ไกลมากนะครับ วิ่งไปวิ่งมาภายในครึ่งชั่วโมงได้ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เอาอย่างนี้นะครับ คือผมดูแล้วทุกท่านอยากไปทำสมาธิในต่างจังหวัด แต่ว่า ขอยกอย่างเดียวยกไปในสถานที่มันแพงเกินไปนะครับ เราดูสถานที่ที่มันพอไปได้ นะครับ ถ้าหากว่ามันแพงเกินไป แล้วมีการเดินทางต่าง ๆ เสียค่าใช้จ่ายมาก อันนี้เราก็คงจะต้องพิจารณาเหมือนกัน แต่ถ้าหากว่าไปแบบสวนสามพรานแค่นี้อะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าไม่น่าจะมีปัญหาอะไร แล้วก็ไม่น่าเกลียด พุดง่าย ๆ นะครับ สำหรับท่านสุพจน์เองผมจะต้องประชุมกับท่านสองต่อสอง โดยสรุปเรื่องนี้ ลองไปจัดดูนะครับเอาใกล้ ๆ แล้วก็ถ้าหากว่าท่านไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ก็ให้ทางเลขานุการท่านสมคิดกับคณะลงไปดู เพราะว่า ถ้าหากว่าไม่ไกลเกินไป การวิ่งกลับไปกลับมาหาข้อมูลอะไรต่าง ๆ มันก็ง่ายขึ้น แล้วในสถานที่อย่างนั้นมันก็เป็นสถานที่ที่เราได้ใกล้ชิดกันพบปะกัน แม้กระทั่งจะต้องประชุมหารือกลางคืนมันก็สะดวกนะครับ ก็เอาอย่างนั้นก็ได้ไม่เป็นไรครับ เพราะไม่ใช่ความเห็นของผมคนเดียววนะครับ

เลขานุการ : ก็ขออนุญาตยืนยันว่าวันที่ ๖ ถึงวันที่ ๑๑ นะครับ ขออนุญาตอย่างนั้นนะครับ

ประธาน : สำหรับเรื่องที่ท่านไพโรจน์หยิบยกตัวเลขขึ้นมา ผมขอให้เป็นเรื่องยุติไปแล้ว นะครับ ไม่มีอะไรกันอีก สำหรับการประชุมของ กมธ. ยกย่องนะครับที่ผ่านมาทั้งหมดจนกระทั่งถึงวันนี้ ด้วยความจริงใจเลย ผมขอขอบพระคุณทุกท่านเลย ท่านทำงานเหนื่อย แล้วเหนื่อยมากด้วยแต่恪รอบ แล้วว่าจะมาถึงวันนี้ได้ก็ไม่ใช่เรื่องสบายนะครับ ทั้งงานด้วย แล้วก็ทั้งเสียงข้างนอกด้วย บางกลุ่มบางพวก ไม่ใช่มาเล่นอย่างเดียวยกข่มขู่ด้วย เดี่ยวจะเอาอย่างนั้น เอามือบมา เอาอะไรมา ไม่เป็นไร เราก็ฟังไว้ นะครับ เราก็ทำงานของเราให้ดีที่สุด อย่างที่เมื่อสักครู่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติถ้าผมจำไม่ผิด พูดบอก ทำให้ดีที่สุด แล้วก็ถึงแม้จะอย่างไรก็ตาม ให้คนเขามาดูว่าเนื้อหาที่พวกเราทำกันขึ้นมาเพื่อประโยชน์ของใคร ไม่ใช่ของพวกเราเอง แต่เพื่อสังคมส่วนใหญ่ เพื่อคนส่วนใหญ่ในประเทศ แม้กระทั่งยอมขจัดส่วนได้ส่วนเสียของ กมธ. เราก็ไม่ได้มีข้อรังเกียจอะไร เราทำงานทุ่มเทเต็มที่ เพราะฉะนั้นในฐานะที่เราทำงานมาจนถึงวันนี้ผมขอขอบพระคุณทุกท่านเลย แล้วก็จากนี้ไปจนถึงวันอังคารหน้าเราถึงมาพบกันอีก หนหนึ่ง ๐๙.๓๐ นาฬิกา ถึง ๑๗.๐๐ นาฬิกา นะครับ ถ้าจะมีธุระสิ่งเสียดกันไว้ให้ดี เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไชยมุกด์ : ขอบคุณครับท่านที่ได้กรุณาเข้าใจจิตใจของพวกเรา นะครับ

ท่านก็กรุณาต่อเราเสมอมา แล้วก็หวังว่าเราจะได้รับความกรุณาจากท่านต่อไปนะครับ อีกเรื่องหนึ่งครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๓๙/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เมื่อสักครู่นี้ที่ผมพูดค้างไว้ว่า ที่จะไปประชุมข้างนอกเขตที่นี้ ก็เนื่องจากว่าอีกอย่างหนึ่งคือว่าไม่ต้องให้
งบประมาณมันกระจุกตัวอยู่ที่เดียวนะครับ แล้วก็จะได้กระจายไปบ้าง ตอนแรกผมอยากเสนอให้ไปที่ภูเก็ต
ด้วยซ้ำไป เพราะว่าผมอยากจะให้เงินไปสะพัดทางนั้นบ้าง เพราะทางนั้นเขาค่อนข้างที่จะหมดเนื้อหมดตัว
แล้ว แต่ว่าคำนึงถึงความไม่สะดวกต่าง ๆ นะครับ ผมเข้าใจว่าใกล้ ๆ นี้ก็อาจจะสะดวกกว่านะครับ ——

- ๕๐/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะ ๔๐/๑

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

อย่างไรก็ตามเพื่อจะดำเนินตามเจตนารมณ์ อันนี้ผมขอพูดค่อนข้างจะส่วนตัวนิดหน่อยนะครับ คือผมค่อนข้างที่จะเห็นใจพวกทางใต้ นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ที่ได้รับบาดเจ็บจากความรุนแรงทางภาคใต้ ผมและเพื่อนสนิทบางคนก็จะไปเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจและเลี้ยงอาหารนายทหาร ตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บและรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า วันศุกร์นี้ นิด ๆ หน่อย ๆ ครับ เพราะว่าตอนนี้ผมสำรวจแล้วมีทหาร ตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บประมาณ ๕๒ ท่านรักษาตัวอยู่ที่นั่น โดยมากเป็นโรคกระดูก คือว่าได้รับผลกระทบแขน ขาขาด หรือว่าได้รับบาดเจ็บจากการสู้รบจากทางใต้ ผมก็ต้องขอเรียนพวกเรา ใครที่มีจิตศรัทธาอยากจะไปร่วม ไปให้กำลังใจเยี่ยมเยียนเขา ตอนนี้ผมก็ได้จองอาหารไว้แล้วสำหรับ ๗๐ คน ที่นี้อยากจะทราบว่าจะบริจาคหรือจะไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจเขาก็ขอเชิญ นะครับ วันศุกร์ ๑๑.๓๐ นาฬิกาเป็นต้นไป ที่ตึกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แผนกศัลยกรรมกระดูก ก็อยากจะขอประกาศมาให้ทราบทั่วกัน เมื่อมีใครที่สนใจจะไปร่วมให้กำลังใจกับเขา พวกเราอยู่แนวหลังเราก็ทำได้แค่นี้ไปก่อน เพราะว่าการประชุมต่าง ๆ ที่เราจะไปให้กำลังใจทางใต้นั้นก็คงเป็นไปไม่ได้แล้ว ผมก็ขอเรียนให้ที่ประชุมทราบ แล้วใครมีจิตใจที่จะร่วมสมทบทุนและร่วมให้กำลังใจก็ขอเชิญนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านสุพจน์ก็ได้เรียนให้ทราบนะครับ ถ้าท่านผู้ใดว่างพออย่างไรก็ช่วยกันไปก็ได้ ในวันศุกร์นะครับ เชิญท่านชูชัยครับ

นายชูชัย สุภวงส์ : ท่านครับ พอตีเมื่อเช้าผมได้ประชุมกับคณะอนุกรรมการประสานงาน ๔ ภาค ก็ให้มาเรียนต่อที่ประชุมนี้ครับ เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์ปกรณ์ได้พูดบางส่วนแล้ว คือทางโทรทัศน์ช่อง ๑๑ วันอาทิตย์ ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ นาฬิกา เขาจะให้เวลาทั้งหมด ๒๔ ครั้ง ๒๔ ครั้งคือ ๒๔ อาทิตย์ โดยที่ ๒ ครั้งแรกจะจัดที่รัฐสภา และ ๒ ครั้งสุดท้ายจะจัดที่รัฐสภา อีก ๒๐ ครั้งก็จะจัดตามจังหวัดต่าง ๆ แล้วอันนี้ที่อยากจะให้กรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญไปตามจังหวัดต่าง ๆ อันนั้นเดี๋ยวกจะต้องแบ่งกันอีกทีนะครับอาจารย์เจิมศักดิ์บอกว่าขอประมาณ ๒ - ๔ ท่านที่จะไปตามจังหวัดต่าง ๆ ที่นี้ประเด็นปัญหาอยู่ที่ว่า ๒ ครั้งแรกจะเริ่มวันที่ ๒๕ มีนาคม วันอาทิตย์นี้ ทางรัฐสภาทำหน้าที่สื่อบอกว่าเป็นห่วงเรื่องเครื่องลงคะแนนและเครื่องเสียง คือตอนนี้ยังไม่รู้ว่าจะเปิดได้หรือเปิดไม่ได้ แต่ว่าทางอนุกรรมการก็เชิญเจ้าหน้าที่ฝ่ายโสตฝ่ายสถานที่ ฝ่ายรักษาความปลอดภัยมาแล้ว ก็ได้ข้อมูลดังนี้ครับว่าเครื่องเสียงนี้เปิดปิดได้โดยไม่ต้องใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยาก ไม่ต้องใช้บัตร ไม่ต้องใช้อะไร ใช้ตรง Control นะครับ แล้วระบบเครื่องเสียงที่มีอยู่กำลังจะเปลี่ยนชุดใหม่ ซึ่งก็ไม่น่ามีปัญหาเรื่องเสียงหายอะไร แล้วระบบความปลอดภัยก็บอกว่าเปิดสภาสำหรับคนที่เข้ามาลงทะเบียน ๕๐๐ คนนี้เป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีปัญหาอะไร ก็มีกรรมการรับไปประสานกับประธาน สสร. รองประธาน สสร. เพื่อให้ช่วยดำเนินการในเรื่องนี้ครับ เพราะฉะนั้นวันที่ ๒๕ มีนาคมนี้ ยังไม่รู้ว่าจะเปิดรัฐสภาให้หรือไม่ครับ มีกรรมการผู้ใหญ่บางท่าน

คณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะที่ ๔๐/๒

วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

ผมคงไม่เอ่ยชื่อท่านนะครับบอกว่าถ้ารัฐสภาไม่เปิดก็ให้จัดเวทีหน้าสภา เพราะด้วยเหตุที่ว่าเหตุผลที่จะไม่เปิดรัฐสภาให้กลุ่มคนต่าง ๆ มาจับจะไม่นึกแนบเพียงพอที่จะปฏิเสธไม่ให้ใช้เวทีรัฐสภา

ประเด็นที่ ๒ นี้คือทั้ง ๓ กรอบ ให้ช่วยกำหนดประเด็นที่อยากฟังความเห็นของประชาชน ในเฉพาะประเด็นที่สำคัญ เมื่อสักครู่นี้ผมได้เรียนประธานทั้ง ๓ ชุด คือประเด็นหนึ่งอาจจะมีหลายมาตรา เชื่อมโยงกันเพื่อที่ทางทีมที่ลงพื้นที่เขาจะเอาไปทำวิดิทัศน์ที่จะตั้งคำถามและให้ประธานกรอบแต่ละชุด ได้ตอบนะครับ เพื่อเผยแพร่ทั่วประเทศ นั่นก็เป็นอีกอันหนึ่ง นี่เป็นข้อมูลที่ผมอยากจะเรียนเสนอต่อที่ประชุมครับ

ประธาน : ถ้าวันนี้ถ้าท่านไม่มีอะไรอีก ผมขอปิดประชุมนะครับ และขอขอบพระคุณทุกท่าน พบกันวันอังคารที่ ๒๗ ครับ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ขอขอบพระคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

สำนักรายงานการประชุมและขอเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร